

<u>Informationsnummer</u>	Indhold	Side
	I <i>Meddelelser</i>	
	Kommissionen	
2005/C 52/01	Den Europæiske Centralbanks rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner: 2,05 % pr. 1. marts 2005 — Euroens vekselkurs	1
2005/C 52/02	Meddelelse om det forestående udløb af gyldigheden af visse antidumping- og visse udligningsforanstaltninger	2
2005/C 52/03	Meddelelse om ophør af antidumpingforanstaltninger	4
2005/C 52/04	Høringskonsulentens endelige rapport i sag COMP/M.3333 — SONY/BMG (udarbejdet i henhold til artikel 15 i Kommissionens afgørelse 2001/462/EF, EKSF af 23. maj 2001 om høyringskonsulentens kompetenceområde under behandlingen af visse konkurrencesager — EFT L 162 af 19.6.2001, s. 21) ⁽¹⁾	5
2005/C 52/05	Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner og Virksomhedsovertagelser på dets 127. møde den 9. juli 2004 om et foreløbigt udkast til beslutning i sag COMP/M.3333-SONY/BMG ⁽¹⁾	7
2005/C 52/06	KOM-dokumenter, som ikke er forslag til retsakter, vedtaget af Kommissionen	8
2005/C 52/07	Statsstøtte — Grækenland — Statsstøtte nr. C 23/2004 (ex NN 153/2003) — Støtte til virksomheder i departementerne Kastoria og Evia (ministerielt dekret nr. 69836/B1461, som ændret ved bekendtgørelse nr. 2035824/5887, 2045909/7431/0025, 2071670/11297 og 72742/B1723) — Opfordring til at fremsætte bemærkninger i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2	9
2005/C 52/08	Informationsprocedure — Tekniske forskrifter ⁽¹⁾	18
2005/C 52/09	Statsstøtte — Italien — Statsstøtte nr. C 21/2004 (ex N 590/B/2001) — artikel 99, stk. 2, litra a) (for så vidt angår landbrugssektoren) og artikel 124, stk. 1 og 2, i regionallov nr. 32/2000: »Bestemmelser om gennemførelse af FUP (det flerårige udviklingsprogram) 2000-2006 og omlægning af støtteordninger for virksomheder« (Sicilien) — Opfordring til at fremsætte bemærkninger i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2	23

Den Europæiske Centralbank

2005/C 52/10

Den Europæiske Centralbanks udtalelse af 17. februar 2005 efter anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiver som omarbejder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF af 20. marts 2000 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og Rådets direktiv 93/6/EØF af 15. marts 1993 om kravene til investerings-selskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag (CON/2005/4) 37

II *Forberedende retsakter*

Kommissionen

2005/C 52/11

Forslag til retsakter vedtaget af Kommissionen 47



I

(Meddelelser)

KOMMISSIONEN

Den Europæiske Centralbanks rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner ⁽¹⁾:

2,05 % pr. 1. marts 2005

Euroens vekselkurs ⁽²⁾

1. marts 2005

(2005/C 52/01)

1 euro =

Valuta	Kurs	Valuta	Kurs		
USD	amerikanske dollar	1,3216	LVL	lettiske lats	0,6961
JPY	japanske yen	137,90	MTL	maltesiske lira	0,4311
DKK	danske kroner	7,4420	PLN	polske zloty	3,8763
GBP	pund sterling	0,68790	ROL	rumænske leu	36 281
SEK	svenske kroner	9,0517	SIT	slovenske tolar	239,71
CHF	schweiziske franc	1,5357	SKK	slovakiske koruna	37,838
ISK	islandske kroner	80,25	TRY	tyrkiske lira	1,6941
NOK	norske kroner	8,2120	AUD	australske dollar	1,6771
BGN	bulgarske lev	1,9559	CAD	canadiske dollar	1,6306
CYP	cypriotiske pund	0,5834	HKD	hongkongske dollar	10,3082
CZK	tjekkiske koruna	29,630	NZD	newzealandske dollar	1,8201
EEK	estiske kroon	15,6466	SGD	singaporeanske dollar	2,1448
HUF	ungarske forint	241,78	KRW	sydkoreanske won	1 327,55
LTL	litauiske litas	3,4528	ZAR	sydafrikanske rand	7,7193

⁽¹⁾ Rentesats for den seneste transaktion inden den angivne dato. Ved refinansieringstransaktioner til en variabel rente er rentesatsen den marginale rentesats.

⁽²⁾ Kilde: Referencekurs offentliggjort af Den Europæiske Centralbank.

Meddelelse om det forestående udløb af gyldigheden af visse antidumping- og visse udligningsforanstaltninger

(2005/C 52/02)

1. Som omhandlet i artikel 11, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 af 22. december 1995 ⁽¹⁾ om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab og som omhandlet i artikel 18, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 2026/97 af 6. oktober 1997 ⁽²⁾ om beskyttelse mod subsidieret import fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab, skal Kommissionen meddele, medmindre der indledes en fornyet undersøgelse efter nedenstående procedure, at gyldigheden af de nedenfor anførte antidumping- og udligningsforanstaltninger på de i tabellen angivne tidspunkter udløber.

2. Procedure

Producenter i Fællesskabet kan indgive en skriftlig anmodning om en fornyet undersøgelse. Anmodningen skal indeholde tilstrækkelige beviser for, at foranstaltningernes bortfald sandsynligvis vil medføre, at der fortsat eller igen vil finde dumping/subsidier sted med deraf følgende skade.

Skulle Kommissionen beslutte at foretage en fornyet undersøgelse af de pågældende foranstaltninger, vil importørerne, eksportørerne, repræsentanterne for eksportlandet og producenterne i Fællesskabet få lejlighed til at uddybe, afvise eller fremsætte bemærkninger til de spørgsmål, der er indeholdt i anmodningen om fornyet undersøgelse.

3. Tidsfrist

Producenterne i Fællesskabet kan indgive en skriftlig anmodning om en fornyet undersøgelse på ovennævnte grundlag, således at den er Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Handel (Kontor B-1), J-79 5/16, B-1049 Bruxelles ⁽³⁾ i hænde på et hvilket som helst tidspunkt efter denne meddelelses offentliggørelse, men ikke senere end tre måneder før den i tabellen nedenfor angivne dato.

4. Denne meddelelse offentliggøres i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i Rådets forordning (EF) nr. 384/96 af 22. december 1995 og i overensstemmelse med artikel 18, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 2026/97 af 6. oktober 1997.

Vare	Oprindelses- eller eksportland(e)	Foranstaltning	Reference	Dato for udløb
PET (Polyethylen-terephthalat)	Indien Indonesien Korea (Rep.) Malaysia Taiwan Thailand	Antidumping-told	Rådets forordning (EF) nr. 2604/2000 (EFT L 301 af 30.11.2000, s. 21) som senest ændret ved Forordning (EF) nr. 83/2005 (EFT L 19 af 21.1.2005 s. 1)	1.12.2005
	Indien Indonesien	Tilsagn	Kommissionens afgørelse nr. 2000/745/EF (EFT L 301 af 30.11.2000, s. 88) som senest ændret ved afgørelse nr. 2002/232/EF (EFT L 78 af 21.3.2002, s. 12)	1.12.2005

⁽¹⁾ EFT L 56 af 6.3.1996, s. 1. Forordning senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 461/2004 (EFT L 77 af 13.3.2004, s. 12).

⁽²⁾ EFT L 288, 21.10.1997, s. 1. Forordning senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 461/2004 (EFT L 77 af 13.3.2004, s. 12).

⁽³⁾ Telex COMEU B 21877; fax (32-2) 295 65 05.

Vare	Oprindelses- eller eksportland(e)	Foranstaltning	Reference	Dato for udløb
PET (Polyethylen-terephthalat)	Indien Malaysia Thailand	Udligningstold	Rådets forordning (EF) nr. 2603/2000 (EFT L 301 af 30.11.2000, s. 1) som senest ændret ved forordning (EF) nr. 822/2004 (EFT L 127 af 29.4.2004 s. 3)	1.12.2005
	Indien	Tilsagn	Kommissionens afgørelse nr. 2000/745/EF (EFT L 301 af 30.11.2000, s. 88)	1.12.2005
Elektroniske vægte	Folkerepublikken Kina Korea (Rep.) Taiwan	Antidumping-told	Rådets forordning (EF) nr. 2605/2000 (EFT L 301 af 30.11.2000, s. 42)	1.12.2005

Meddelelse om ophør af antidumpingforanstaltninger

(2005/C 52/03)

I tilslutning til offentliggørelsen af en meddelelse om forestående udløb ⁽¹⁾, efter hvilken der ikke er modtaget nogen anmodning om fornyet behandling, skal Kommissionen meddele, at ovennævnte antidumpingforanstaltning udløber om kort tid.

Denne meddelelse offentliggøres i overensstemmelse med artikel 11, stk. 2, i Rådets forordning (EF) 384/96 af 22 december 1995 ⁽²⁾ om beskyttelse mod dumpingimport fra lande, der ikke er medlemmer af Det Europæiske Fællesskab.

Vare	Oprindelses- eller eksportland(e)	Foranstaltning	Reference	Dato for udløb
Elektroniske vægte	Japan	Antidumping-told	Rådets forordning (EF) nr. 468/2001 (EFT L 67 af 9.3.2001, s. 24)	10.3.2005
Elektroniske vægte	Singapore	Antidumping-told	Rådets forordning (EF) nr. 469/2001 (EFT L 67 af 9.3.2001, s. 37)	10.3.2005

⁽¹⁾ EFT C 214 af 26.8.2004, s. 2.

⁽²⁾ EFT L 56 af 6.3.1996, s. 1. Forordning senest ændret ved Rådets forordning (EF) nr. 461/2004 (EFT L 77 af 13.3.2004, s. 12)

HØRINGSKONSULENTENS ENDELIGE RAPPORT**I SAG COMP/M.3333 — SONY/BMG**

(udarbejdet i henhold til artikel 15 i Kommissionens afgørelse 2001/462/EF, EKSF af 23. maj 2001 om høringskonsulentens kompetenceområde under behandlingen af visse konkurrencesager — EFT L 162 af 19.6.2001, s. 21)

(2005/C 52/04)

(EØS-relevant tekst)

Udkastet til beslutning giver anledning til følgende bemærkninger:

Skriftlig procedure

Der erindres om, at den 9. januar 2004 indgav Bertelsmann AG og Sony Corporation of America (¹), der tilhører den japanske Sony-koncern, anmeldelse til Kommissionen af fusionen mellem deres internationale pladeselskaber i overensstemmelse med artikel 4 i Rådets forordning (EØF) nr. 4064/89 af 21. december 1989 om kontrol med fusioner og virksomhedsovertagelser (²) (fusionsforordningen).

Ved beslutning af 12. februar 2004 indledte Kommissionen en procedure i henhold til fusionsforordningens artikel 6, stk. 1, litra c).

Proceduren blev stillet i bero fra den 7. april til den 5. maj 2004 i henhold til fusionsforordningens artikel 11, stk. 5, eftersom parterne ikke havde givet et fyldestgørende svar på en begæring om oplysninger.

Der blev udsendt en klagepunktsmeddelelse til de anmeldende parter den 24. maj 2004.

De anmeldende parter blev anmodet om at indsende deres svar senest den 9. juni 2004. Denne frist blev overholdt.

Aktindsigt

De anmeldende parter blev indrømmet aktindsigt den 19. maj 2004.

Efter et møde mellem mig selv, repræsentanterne for de anmeldende parter og sagsbehandlerne den 1. juni 2004 gav jeg de anmeldende parter adgang til en række supplerende oplysninger indeholdt i Kommissionens sagsakter.

Med det formål at give de anmeldende parters økonomiske eksperter adgang til fortrolige oplysninger afleveret af tredjeparter i Kommissionens datalokale underskrev økonomerne en fortrolighedserklæring, der forinden var blevet godkendt af Universal Music international, Warner Music Group og EMI Group. Efter aftale med de anmeldende parter og de pågældende tredjeparter førte jeg tilsyn med, at erklæringen blev overholdt.

Endelig blev de anmeldende parter indrømmet yderligere aktindsigt den 10. juni 2004, hvor de fik udleveret en ikke-fortrolig version af dokumenterne fra European Broadcasting Association og Apple Computer Inc.

Inddragelse af tredjeparter

Jeg anerkendte følgende virksomheder som tredjeparter efter artikel 11, litra c), i Kommissionens forordning (EF) nr. 447/98: Apple Computer Inc., Universal Music International, Syndicat des Détaillants Spécialisés du Disque og Union des Producteurs Phonographiques Français Indépendants, European Consumer's Organisation, European Broadcasting Union, Playlouder, IMPALA, International Music Managers Forum, Swedish Society of Popular Music Composers, EMI Group, Warner Music Group, Time Warner Inc. Med det formål at underrette dem om procedurens art og indhold, jf. artikel 16 i Kommissionens forordning (EF) nr. 447/98, tilsendte Generaldirektoratet for Konkurrence dem en ikke-fortrolig version af klagepunktsmeddelelsen.

(¹) I det følgende benævnt »de anmeldende parter«.

(²) EFT L 395 af 30.12.1989, s. 1; berigtiget i EFT L 257 af 21.9.1990, s. 13. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1319/97 (EFT L 180 af 9.7.1997, s. 1; berigtiget i EFT L 40 af 13.2.1998, s. 17).

Mundtlig høring

Der blev afholdt en mundtlig høring den 14. og 15. juni 2004.

De fleste af de tredjeparter, der havde deltaget i proceduren, deltog også i den mundtlige høring.

EMI Group og Warner Music Group anmodede om tilladelse til at deltage i den mundtlige høring som observatører. Som jeg allerede tidligere havde meddelt de to selskaber skriftligt, mener jeg ikke, at interesse-rede tredjeparter skal kunne deltage i høringer, hvis de ikke agter at yde et aktivt bidrag hertil. Derfor blev deres deltagelse gjort betinget af, at de ville være rede til at redegøre for deres egne synspunkter under høringen. Da de ikke kunne garantere dette, kunne de ikke gives adgang til høringen.

Selv om de ikke fik adgang til den mundtlige høring, mener jeg, at såvel disse to selskaber som andre tredjeparter har haft tilstrækkelige muligheder for at deltage i proceduren og gøre Kommissionens tjenestegrene bekendte med deres synspunkter. Alle tredjeparter har haft mulighed for at få et indgående kendskab til de spørgsmål, der er blevet behandlet som led i proceduren. Nogle tredjeparter ydede væsentlige bidrag til Kommissionens analyse såvel før udsendelsen af klagepunktsmeddelelsen som efter modtagelsen af den ikke-fortrolige version af klagepunktsmeddelelsen.

Med henvisning til parternes svar på klagepunktsmeddelelsen og deres forklaringer under den mundtlige høring har Generaldirektoratet for Konkurrence konkluderet, at der ikke var hold i de klagepunkter, det havde formuleret i klagepunktmeddelelsen.

I lyset af det foregående finder jeg, at samtlige parter i denne procedure har haft lejlighed til at blive hørt.

Bruxelles, den 13. juli 2004.

(underskrevet)

Serge DURANDE

Udtalelse afgivet af Det Rådgivende Udvalg for Kontrol med Fusioner og Virksomhedsovertagelser på dets 127. møde den 9. juli 2004 om et foreløbigt udkast til beslutning i sag COMP/M.3333-SONY/BMG

(2005/C 52/05)

(EØS-relevant tekst)

1. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den anmeldte transaktion er en fusion som omhandlet i fusionsforordningen (EØF) nr. 4064/89 og er af fællesskabsdimension som defineret i denne forordning.
 2. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at der er et relevant produktmarked for
 - a) musikindspilninger, der kan opdeles i særskilte markeder for forskellige genrer og for kompilationer,
 - b) onlinemusik, der kan opdeles i et engrosmarked for licenser på onlinemusik og et detailmarked for distribution af online-musik,
 - c) musikudgivelse, der kan opdeles i særskilte markeder for mekaniske rettigheder, koncertrettigheder, synkroniseringsrettigheder, trykkerrettigheder og andre rettigheder.
 3. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at ovennævnte produktmarkeder er nationale, undtagen markedet for musikudgivelse, hvor spørgsmålet om det geografiske marked kan stå åbent.
 4. Et flertal i det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den planlagte fusion ikke vil medføre etablering eller styrkelse af en kollektiv dominerende stilling på
 - a) markederne for musikindspilninger, eller
 - b) engrosmarkedet for licenser på onlinemusik.Et mindretal er uenigt.
 5. Det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den planlagte fusion ikke vil medføre etablering af en individuel dominerende stilling
 - a) på markederne for musikindspilninger i Tyskland, Nederlandene, Belgien, Luxembourg og Frankrig, og
 - b) på de nationale markeder for distribution af onlinemusik.
 6. Et flertal i det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den planlagte fusion ikke vil medføre samordning af Sonys og Bertelsmanns konkurrencemæssige adfærd på markederne for musikudgivelse. Et mindretal er uenigt.
 7. Et flertal i det rådgivende udvalg er enig med Kommissionen i, at den planlagte fusion ikke skaber eller styrker en dominerende stilling, som bevirker, at den effektive konkurrence hæmmes betydeligt inden for fællesmarkedet eller en væsentlig del heraf, og at fusionen derfor skal erklæres forenelig med fællesmarkedet og EØF-aftalen. Et mindretal er uenigt.
 8. Det rådgivende udvalg henstiller, at dets udtalelse offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.
 9. Det rådgivende udvalg anmoder Kommissionen om at tage hensyn til alle de øvrige spørgsmål, der blev rejst under drøftelserne.
-

KOM-dokumenter, som ikke er forslag til retsakter, vedtaget af Kommissionen

(2005/C 52/06)

Dokument	Del	Dato	Titel
KOM(2004) 447		30.6.2004	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET: Opfølgning af hvidbogen »Et nyt afsæt for europæisk ungdom«: status over aktionerne inden for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet
KOM(2004) 480		13.7.2004	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET: Beredskab og konsekvensstyring i bekæmpelsen af terrorisme
KOM(2004) 642		12.10.2004	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET: Beskyttelse af kritisk infrastruktur i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme
KOM(2004) 694		22.10.2004	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET: Udfordringer for det europæiske informationssamfund efter 2005
KOM(2004) 701		20.10.2004	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN: »STATUS OVER FÆLLESSKABETS BESTRÆBELSER PÅ AT NÅ KYOTO-MÅLENE«
KOM(2004) 702		20.10.2004	RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET om gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 450/2003
KOM(2004) 757		19.11.2004	BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET om muligheden for at indføre elektronisk identifikation af kvæg
KOM(2004) 818		20.12.2004	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET: En Fællesskabsstrategi for kviksølv
KOM(2004) 833		27.12.2004	FORELØBIGT FORSLAG TIL ÆNDRINGSBUDGET NR. 1 TIL BUDGETTET FOR 2005 — ALMINDELIG OVERSIGT OVER INDTÆGTER — OVERSIGT OVER INDTÆGER OG UDGIFTER EFTER SEKTION — Sektion III — Kommissionen
KOM(2005) 9		25.1.2005	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET: Opfølgning af hvidbogen »Et nyt afsæt for europæisk ungdom«: status over aktionerne inden for det europæiske samarbejde på ungdomsområdet
KOM(2005) 20		28.1.2005	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET: Beredskab og konsekvensstyring i bekæmpelsen af terrorisme
KOM(2005) 25		28.1.2005	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET: Beskyttelse af kritisk infrastruktur i forbindelse med bekæmpelse af terrorisme

Disse tekster er tilgængelige på EUR-Lex: <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/>

STATSSTØTTE — GRÆKENLAND

Statsstøtte nr. C 23/2004 (ex NN 153/2003) — Støtte til virksomheder i departementerne Kastoria og Evia (ministerielt dekret nr. 69836/B1461, som ændret ved bekendtgørelse nr. 2035824/5887, 2045909/7431/0025, 2071670/11297 og 72742/B1723)

Opfordring til at fremsætte bemærkninger i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2

(2005/C 52/07)

Ved brev af 16.6.2004, der er gengivet på det autentiske sprog efter dette resumé, meddelte Kommissionen Grækenland, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for ovennævnte støtte.

Interesserede parter kan inden en måned efter offentliggørelsen af dette resumé og det efterfølgende brev sende deres bemærkninger til den støtteforanstaltning, over for hvilken Kommissionen indleder proceduren, til:

Europa-Kommissionen
 Generaldirektoratet for Landbrug
 Direktorat H2
 Kontor: Loi 130 5/120
 B-1049 Bruxelles
 Fax: (32-2) 296 76 72

Bemærkningerne videresendes til Grækenland. Interesserede parter, der fremsætter bemærkninger til sagen, kan skriftligt anmode om at få deres navn hemmeligholdt. Anmodningen skal være begrundet.

RESUMÉ

De ovennævnte bekendtgørelser indeholder forskellige støtteforanstaltninger til fordel for håndværks- og industrivirksomheder. Det ser ud til, at virksomheder i landbrugssektoren ligeledes har nydt godt af de følgende foranstaltninger:

- a) Omlægning af dyre lån til investeringer og/eller tilvejebringelse/forøgelse af driftskapital til et nyt lån med rentegodtgørelse med mulighed for en afdragsfri periode
- b) statsgaranti vedrørende gældssanering
- c) anvendelse af en præferencesats allerede før rentegodtgørelsen.

Støttemodtagerne er virksomheder med likviditetsproblemer.

Vurdering

På nuværende tidspunkt er det af følgende grunde stadig tvivlsomt, om den tildelte støtte er forenelig med fællesmarkedet:

- Når de græske myndigheder er blevet bedt om at redegøre for den pågældende støtte, har de anført, at de ovennævnte bekendtgørelser ikke var blevet anmeldt, fordi den støtte, der blev indført ved disse bekendtgørelser efter deres mening ikke udgjorde statsstøtte i henhold til traktatens artikel 87, stk. 1. De har også tilføjet, at de pågældende støttebeløb formentlig skulle høre under *de minimis*-reglen, selv om de ikke kendte det nøjagtige antal støttemodtagere
- Eftersom *de minimis*-reglen ikke gælder landbrugssektoren, og de pågældende bekendtgørelser henvender sig til virksomheder med likviditetsproblemer, skal støtteforanstaltningerne vurderes i lyset af de mange bestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, der har fundet anvendelse, siden den første af de ovennævnte bekendtgørelser trådte i kraft.

somheder, der har fundet anvendelse, siden den første af de ovennævnte bekendtgørelser trådte i kraft. De foreliggende oplysninger gør det imidlertid ikke muligt at fastslå, om disse bestemmelser er blevet overholdt

- de foreliggende oplysninger gør det heller ikke muligt at fastslå, om den statsgaranti, som landbrugssektoren har nydt godt af, er blevet ydet i overensstemmelse med de bestemmelser for statsstøtte i form af garantier, der har været gældende, siden den første af de ovennævnte bekendtgørelser trådte i kraft

- inden for industri- og håndværkssektoren finder *de minimis*-reglen ganske vist anvendelse, men da de græske myndigheder ikke kender antallet af modtagere af den støtte, der følger af de ovennævnte bekendtgørelser, og da loftet for ydelse af *de minimis*-støtte beregnes for en periode på tre år og ikke for en punktuelt ydelse, er det umuligt at fastslå, om støtteforanstaltningerne i de pågældende bekendtgørelser reelt er omfattet af *de minimis*-reglen. På den baggrund skal støtteforanstaltningerne ligeledes vurderes i lyset af de mange bestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder, der har fundet anvendelse, siden den første af de ovennævnte bekendtgørelser trådte i kraft. De foreliggende oplysninger gør det imidlertid ikke muligt at fastslå, om disse bestemmelser er blevet overholdt

- de foreliggende oplysninger gør det heller ikke muligt at fastslå, om den statsgaranti, som industri- og håndværkssektoren har nydt godt af, er blevet ydet i overensstemmelse med de bestemmelser for statsstøtte i form af garantier, der har været gældende, siden den første af de ovennævnte bekendtgørelser trådte i kraft.

BREVETS ORDLYD

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

»1. Με την παρούσα, η Επιτροπή έχει την τιμή να πληροφορήσει την Ελλάδα ότι αφού εξέτασε τις υποβληθείσες από τις αρχές της χώρας σας πληροφορίες, αποφάσισε να κινήσει την προβλεπόμενη από το άρθρο 88, παράγραφος 2, της συνθήκης ΕΚ διαδικασία έναντι των ενισχύσεων που προβλέπονται στις ανωτέρω υπουργικές αποφάσεις.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

2. Περιήλθαν στην Επιτροπή πληροφορίες σύμφωνα με τις οποίες χορηγήθηκαν το 1993 όπως και στη διάρκεια των επομένων ετών, ορισμένες ενισχύσεις σε επιχειρήσεις των νομών Καστοριάς και Εύβοιας, στο πλαίσιο ενός σχεδίου ρύθμισης (αναδιαπραγμάτευσης) οφειλών, που διέπεται από τις ανωτέρω αποφάσεις. Οι ενισχύσεις αυτές, οι οποίες σύμφωνα με τον τίτλο των προαναφερομένων αποφάσεων θα περιορίζονταν στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις, φέρονται να έχουν επίσης χορηγηθεί στον γεωργικό τομέα, και ιδιαίτερα στις επιχειρήσεις μεταποίησης/εμπορίας γεωργικών προϊόντων.
3. Με επιστολή της 27ης Μαΐου 2003, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ζήτησαν από τις ελληνικές αρχές να τους κοινοποιήσουν, εντός προθεσμίας τεσσάρων εβδομάδων, το κείμενο των εν λόγω αποφάσεων όπως και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία ενόψει εξέτασης των διατάξεών τους βάσει των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης.
4. Με επιστολή της 10ης Ιουλίου 2003, που πρωτοκολλήθηκε στις 17 Ιουλίου 2003, η Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποίησε στις υπηρεσίες της Επιτροπής σημείωμα των ελληνικών αρχών με το οποίο οι τελευταίες ζητούσαν παράταση ενός μηνός της ανωτέρω στο σημείο 3 προθεσμίας.
5. Με επιστολή της 4ης Αυγούστου 2003, που πρωτοκολλήθηκε στις 6 Αυγούστου 2003, η Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία στην Ευρωπαϊκή Ένωση κοινοποίησε στις υπηρεσίες της Επιτροπής τις πληροφορίες που ζητήθηκαν με την επιστολή της 27ης Μαΐου 2003.
6. Από την εξέταση των πληροφοριών αυτών προέκυψε ότι οι ενισχύσεις είχαν πράγματι καταβληθεί χωρίς την έγκριση της Επιτροπής. Συνεπώς, οι υπηρεσίες της Επιτροπής αποφάσισαν να ανοίξουν φάκελο μη κοινοποιηθείσας ενίσχυσης, υπ' αριθ. NN 153/03.
7. Η παρούσα απόφαση αναφέρεται στις διατάξεις της αποφάσεως αριθ. 69836/B1461, και μόνον, όπως αυτή τροποποιήθηκε από τις αποφάσεις αριθ. 2035824/5887, 2045909/7431/0025, 2071670/11297 και 72742/B1723. Οι διατάξεις των αποφάσεων αριθ. 66336/B.1398 της 14.9.93 και 30755/B1199 θα εξεταστούν στο πλαίσιο άλλου φακέλου, δεδομένου ότι, βάσει των σήμερα διαθέσιμων πληροφοριών, φαίνεται να αφορούν άλλους από τους αναφερόμενους στο θέμα νομούς.

8. Η υπουργική απόφαση αριθ. 69836/B.1461 της 30 Σεπτεμβρίου 1993, με την οποία εγκρίνεται η χορήγηση επιδότησης επιτοκίου επί των οφειλομένων υπολοίπων χορηγήσεων από δάνεια για κεφάλαια κίνησης και πάγιες επενδύσεις των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων των νομών Καστοριάς και Εύβοιας, προβλέπει τα ακόλουθα:

- το σύνολο των υφισταμένων μέχρι 30 Ιουνίου 1993 ληξιπρόθεσμων και μη οφειλών από πάσης φύσεως δάνεια (κεφάλαια κινήσεως και πάγιες εγκαταστάσεις) σε δραχμές ή συνάλλαγμα και από καταπτώσεις εγγυητικών επιστολών σε δραχμές ή συνάλλαγμα των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν, ανεξάρτητα από την έδρα της επιχείρησης, στους νομούς Καστοριάς και Εύβοιας, θα αποτελέσει ένα νέο δάνειο που θα εξοφληθεί σε δέκα έτη με ίσες εξαμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις ή με ίσες εξαμηνιαίες χρεωλυτικές δόσεις (απλό χρεωλύσιο) και υπολογισμό των τόκων ανά εξάμηνο με το εκάστοτε εφαρμοζόμενο για τη ρύθμιση επιτόκιο,
- το επιτόκιο των ανωτέρω δανείων επιδοτείται με 10 εκατοστιαίες μονάδες από το λογαριασμό του Νόμου 128/75 (¹), κατά τα πέντε πρώτα έτη, με την προϋπόθεση ότι ο δανειολήπτης θα έχει καταβάλει προηγουμένως τη δική του συμμετοχή,
- το επιτόκιο του νέου δανείου (κεφάλαια κίνησης και πάγιες εγκαταστάσεις) θα είναι το επιτόκιο των εντόκων γραμματίων Δημοσίου δωδεκάμηνης διάρκειας της εκάστοτε τελευταίας έκδοσης που χρονικά προηγείται της έναρξης κάθε περιόδου εκτοκισμού των δανείων, προσαυξημένο κατά δύο μονάδες,
- οι υπαγόμενες στην απόφαση αυτή οφειλές από δάνεια σε συνάλλαγμα θα ρυθμίζονται αφού δραχμοποιηθούν οι σχετικές οφειλές με τη μέση τιμή fixing της προηγούμενης της ρυθμίσεως ημέρας,
- ως αφετηρία της ρύθμισης για την εφαρμογή των όσων καθορίζει η παρούσα θα λαμβάνεται η ημερομηνία δραχμοποίησης, με την προϋπόθεση ότι η δραχμοποίηση θα έχει πραγματοποιηθεί μέχρι και 30 Ιουνίου 1994,
- οι εγγυητικές επιστολές προκειμένου να υπαχθούν στη νέα ρύθμιση θα πρέπει να έχουν κατατεθεί μέχρι 30 Ιουνίου 1993,
- σε περίπτωση κατά την οποία δεν πληρωθούν δύο συνεχόμενες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, το δάνειο θα καθίσταται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και θα παύει η ισχύουσα ρύθμιση,
- εναλλακτικώς, οι ανωτέρω επιχειρήσεις δύνανται να τύχουν της επιδοτήσεως του επιτοκίου των 10 εκατοστιαίων μονάδων επί πέντε έτη για τις υφιστάμενες οφειλές την 30 Ιουνίου 1993 για πάγιες εγκαταστάσεις και κεφάλαια κίνησης σε δραχμές και σε συνάλλαγμα.

(¹) Ο λογαριασμός αυτός, που ανοίχθηκε στην Τράπεζα της Ελλάδας, τροφοδοτείται από την παρακράτηση επί των χορηγήσεων των εμπορικών τραπεζών. Κάθε ακόλυπτο ποσό του λογαριασμού αυτού βαραινεί το κράτος (σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαδίδει η Επιτροπή, ο λογαριασμός παρέμεινε επί μακρόν ελλειμματικός και, κατά συνέπεια, τροφοδοτείτο από το κράτος). Στην απόφασή του της 7ης Ιουνίου 1978, στην υπόθεση C 57/86 (Σύλλογη 1988, σ. 439), το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η δραστηριότητα της Τράπεζας της Ελλάδας σε θέματα διαχείρισης και πληρωμών υπόκειτο σε άμεσο κρατικό έλεγχο.

9. Η υπαγωγή στις προβλεπόμενες από την απόφαση αυτή ρυθμίσεις υπόκειται στην τήρηση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- οι επιχειρήσεις πρέπει να είναι βιώσιμες μετά τη ρύθμιση· κρίνεται από τις τράπεζες, οι οποίες διαθέτουν τρίμηνη προθεσμία για να αποφανθούν επί της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων,
- οι επιχειρήσεις οφείλουν να έχουν καταβάλει τουλάχιστον το 5 % των τόκων που τους αναλογεί για τα έτη 1991-1992, και να έχουν ανταποκριθεί σε αυτή την υποχρέωση μέχρι την ημέρα της ρύθμισης των δανείων (ημερομηνία υπογραφής του νέου δανειακού συμφώνου),
- οι οφειλές πρέπει να προέρχονται από δάνεια που αποδεδειγμένα χρησιμοποιήθηκαν είτε για αγορά παγίων εγκαταστάσεων είτε για κεφάλαιο κινήσεως των επιχειρήσεων,
- ο έλεγχος της εφαρμογής των ανωτέρω ανατίθεται στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και του Υπουργείου Οικονομικών,
- στις περιπτώσεις επιχειρήσεων, επενδύσεις των οποίων έχουν υπαχθεί στους Αναπτυξιακούς Νόμους και έχουν κάνει χρήση τραπεζικών δανείων για την υλοποίησή τους, η εφαρμογή των μέτρων του ανωτέρω σημείου 7 αποκλείει την περαιτέρω επιδότηση του νέου αυτού δανείου των Αναπτυξιακών Νόμων, διότι το νέο αυτό δάνειο δεν αποτελεί ουσιαστικά δάνειο που έχει ληφθεί για την πραγματοποίηση των επενδύσεων κατά την έννοια του άρθρου 11 των Αναπτυξιακών Νόμων,
- στην περίπτωση των βιοτεχνικών δανείων παγίων που επιδοτούνται ήδη βάσει της υπ' αριθ. 2067234 της 31ης Οκτωβρίου 1991 με επιδότηση 4 %, η επιδότηση της παρούσας απόφασης (νομών Καστοριάς και Εύβοιας) παρέχεται κατά τη διαφορά για όσο χρόνο διαρκεί η επιδότηση επιτοκίου της προαναφερόμενης απόφασης.

10. Η απόφαση αριθ. 2035824/5887 της 1ης Ιουνίου 1994:

α) αντικαθιστά το κεφάλαιο 1 της απόφασης 69836/B1461 (βλ. σημείο 7) με το ακόλουθο κείμενο:

»1. ΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΓΙΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΙΝΗΣΗΣ

Το σύνολο των υφισταμένων μέχρι 30 Ιουνίου 1993 ληξιπρόθεσμων και μη οφειλών από πάσης φύσεως δάνεια τραπεζών (κεφάλαια κινήσεως και πάγιες εγκαταστάσεις) σε δραχμές ή συνάλλαγμα και από καταπτώσεις εγγυητικών επιστολών σε δραχμές ή συνάλλαγμα των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων που είναι εγκατεστημένες και λειτουργούν, ανεξάρτητα από την έδρα της επιχείρησης, στους νομούς Καστοριάς και Εύβοιας, θα αποτελέσει ένα νέο δάνειο που θα εξοφληθεί σε δέκα έτη με ίσες εξαμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, ή με ίσες εξαμηνιαίες χρεωλυτικές δόσεις (απλό χρεώλυσιο) και υπολογισμό των τόκων ανά εξάμηνο.

Το επιτόκιο των νέων δανείων, για το τμήμα τους που καλύπτεται από την εγγύηση του Δημοσίου κατά τα οριζόμενα στο επόμενο κεφάλαιο της παρούσας, ορίζεται ίσο με αυτό των εντόκων γραμματίων Δημοσίου δωδεκάμηνης διάρκειας της εκάστοτε τελευταίας έκδοσης που χρονικά προηγείται της έναρξης κάθε περιόδου εκτοκισμού των δανείων, προσαυξημένο

με πέντε εκατοστιαίες μονάδες, ενώ για το τμήμα των νέων δανείων που δεν καλύπτεται με την εγγύηση του Δημοσίου, θα καθορίζεται ύστερα από συμφωνία μεταξύ των τραπεζών και των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

Το επιτόκιο αυτό (και στις δύο περιπτώσεις) επιδοτείται, κατά τα πέντε πρώτα έτη, με δέκα εκατοστιαίες μονάδες από τον λογαριασμό του Ν 128/75, με την προϋπόθεση ότι ο δανειολήπτης θα έχει καταβάλει προηγουμένως και τη δική του συμμετοχή.

Οι υπαγόμενες στην παρούσα απόφαση οφειλές από δάνεια σε συνάλλαγμα θα ρυθμίζονται αφού δραχμοποιηθούν οι σχετικές οφειλές με τη μέση τιμή fixing της προηγούμενης της ρυθμίσεως ημέρας.

Ως αφετηρία της ρύθμισης για την εφαρμογή των όσων καθορίζει η παρούσα θα λαμβάνεται η ημερομηνία δραχμοποίησης, με την προϋπόθεση ότι η δραχμοποίηση θα έχει πραγματοποιηθεί μέχρι και 30 Σεπτεμβρίου 1994.

Οι εγγυητικές επιστολές προκειμένου να υπαχθούν στη νέα ρύθμιση θα πρέπει να έχουν καταπέσει μέχρι τις 30 Ιουνίου 1993.

Σε περίπτωση κατά την οποία δεν πληρωθούν δύο συνεχόμενες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, το δάνειο θα καθίσταται ληξιπρόθεσμο και απαιτητό και θα παύει η ισχύουσα ρύθμιση.»

β) προβλέπει τα εξής:

- το Ελληνικό Δημόσιο παρέχει ανεπιφύλακτα, παραιτούμενο του δικαιώματος της προβολής της ένστασης της δίζησης, την εγγύησή του προς τις τράπεζες για την κάλυψη οφειλών μέχρι ποσού δραχμών 150 εκατομ. (440 205 €), κατά επιχείρηση, που θα ρυθμιστούν σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 69836/B1461 της 30ής Σεπτεμβρίου 1993, όπως θα ισχύει μετά από τα οριζόμενα στο ανωτέρω κεφάλαιο Ι,
- στην περίπτωση που επιχείρηση έχει οφειλές προς ρύθμιση σε περισσότερες της μιας Τράπεζες συνολικού ποσού μεγαλύτερου των δραχμών 150 000 000 εκατομ. (440 205 €), τότε θα έχει την εγγύηση του δημοσίου πρώτα η τράπεζα με το μεγαλύτερο ύψος οφειλών και θα ακολουθούν οι άλλες τράπεζες πάλι με κριτήριο το ύψος των οφειλών (από μεγαλύτερο προς μικρότερο) μέχρι συμπληρώσεως του ως άνω καθοριζόμενου ορίου εγγύησης των δραχμών 150 000 000 (440 205 €),
- οι τράπεζες, σε περίπτωση καθυστέρησης της καταβολής δύο συνεχόμενων ληξιπρόθεσμων δόσεων, πρέπει να κηρύσσουν αμέσως ληξιπρόθεσμο και απαιτητό ολόκληρο το ποσό των ρυθμιζόμενων οφειλών και εφόσον θέλουν να εξοφληθούν από τον εγγυητή Ελλ. Δημόσιο θα πρέπει να απευθύνονται σε αυτό (Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, διεύθυνση 25-Δ) μετά από προηγούμενη βεβαίωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. σε βάρος της κάθε οφειλέτριας επιχείρησης, του συνολικού ποσού των απαιτήσεών τους, στον ειδικό λογαριασμό »ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΕΩΝ ΕΚ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ή ΕΓΓΥΗΣΕΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ (ΚΑΧΚΕΕΔ)«,

— το Ελληνικό Δημόσιο, ως εγγυητής αναλαμβάνει την υποχρέωση εξόφλησης των απαιτήσεων των τραπεζών που θα περιλαμβάνουν το ανεξόφλητο εγγυημένο ποσό (από κεφάλαιο και τόκους) των ρυθμιζόμενων οφειλών και όσους από τους νέους τόκους, μέχρι κι'ένα τρίμηνο κατ'ανώτατο όριο μετά την κήρυξη του δανείου ως ληξιπρόθεσμου και απαιτητού, αναλογούν πάνω στο εγγυημένο τμήμα των ρυθμιζόμενων οφειλών και τέλος, όσα από τα αναλογούντα συναφή έξοδα, που αφορούν χρονικό διάστημα για το οποίο καλύπτονται από το Δημόσιο ανεξόφλητοι τόκοι, είναι ανεξόφλητα.

11. Η υπουργική απόφαση αριθ. 2045909/7431/0025 της 26ης Αυγούστου 1994:

α) μετά το τρίτο εδάφιο του κεφαλαίου I της απόφασης αριθ. 69836/B.1461 όπως τροποποιήθηκε από την απόφαση αριθ. 2035824/5887 (βλ. σημείο 9) παρεμβάλλει το εξής εδάφιο:

«Εναλλακτικά, σε όσες επιχειρήσεις επιθυμούν, χορηγείται περίοδος χάριτος για ενάμισο έτος, δηλαδή μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 1994, χωρίς επιμήκυνση της συνολικής διάρκειας εξόφλησης των 10 ετών και υπό τον όρο ότι στην περίπτωση αυτή η οριζόμενη πενταετής επιδότηση του επιτοκίου των ρυθμιζόμενων οφειλών θα μειωθεί από 10 εκατοστιαίες μονάδες σε 8,5 εκατοστιαίες μονάδες. Οι τόκοι της περιόδου χάριτος που βαρύνουν τον δανειολήπτη θα κεφαλαιοποιηθούν την 31η Δεκεμβρίου 1994, θα προστεθούν το αρχικό ρυθμιζόμενο κεφάλαιο και θα εξυπηρετηθούν με αυτό ενιαία σε 17 εξαμηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις ή σε 17 ίσες εξαμηνιαίες χρεωλυτικές δόσεις (απλό χρεωλύσιο) και υπολογισμό των τόκων ανά εξάμηνο με το εκάστοτε εφαρμοζόμενο για τη ρύθμιση επιτόκιο. Η πρώτη δόση θα καταβληθεί την 1η Ιουλίου 1995.»

β) διατυπώνει τις εξής διευκρινίσεις:

— η διάταξη της κοινής υπουργικής απόφασης αριθ. 69836/B1461 της 30ής Σεπτεμβρίου 1993, σύμφωνα με την οποία, «εναλλακτικώς οι ανωτέρω επιχειρήσεις δύνανται να τύχουν της επιδοτήσεως του επιτοκίου των 10 εκατοστιαίων μονάδων επί πέντε έτη για τις υφιστάμενες οφειλές την 30.6.1993 για πάγιες εγκαταστάσεις και κεφάλαια κίνησης σε δραχμές και σε συνάλλαγμα» (βλ. τελευταία περίπτωση του σημείου 7), εξακολουθεί να έχει ισχύ μόνο για όσες επιχειρήσεις είχαν αποδεδειγμένα ζητήσει από τις τράπεζες την υπαγωγή τους σ' αυτή και μόνο σ' αυτή, μέχρι την ημέρα έκδοσης της αριθ. 035824/5887 της 1ης Ιουνίου 1994 απόφασής μας με την οποία απαλειφθηκε η διάταξη αυτή,

— στη ρύθμιση της δεκαετούς εξόφλησης υπάγεται το σύνολο των υφισταμένων την 30ή Ιουνίου 1993 οφειλών από δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και για κεφάλαια κίνησης. Για τα μεσομακροπρόθεσμα δάνεια οι καταβολές που τυχόν έχουν γίνει μετά την ανωτέρω ημερομηνία και μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας ρύθμισης, θα άγονται σε εξόφληση των δόσεων και τόκων του νέου δανείου που προκύπτει από τη ρύθμιση. Για τα κεφάλαια κίνησης τα υφιστάμενα την 30ή Ιουνίου 1993 ποσά που εξοφλήθηκαν μερικά ή ολικά μετά την ημερομηνία αυτή και επαναχορηγήθηκαν ή ανακυκλώθηκαν πριν

την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας ρύθμισης, μπορούν να ρυθμιστούν υπό την προϋπόθεση ότι το ύψος τους δεν θα υπερβαίνει το ποσό της οφειλής που υφίστατο την 30ή Ιουνίου 1993. Τα ποσά που καταβλήθηκαν από 1η Ιουλίου 1993 μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας ρύθμισης και δεν επαναχορηγήθηκαν θα παραμείνουν σε έντοκο λογαριασμό στην τράπεζα προς εξόφληση δανείων και τόκων του νέου δανείου που προκύπτει από τη ρύθμιση.

12. Η υπουργική απόφαση αριθ. 2071670/11297 της 9ης Νοεμβρίου 1994 προβλέπει την παροχή της εγγυήσεως του Δημοσίου για τη ρύθμιση των προαναφερομένων οφειλών. Η εγγύηση αυτή ισχύει με τον όρο της διατήρησης των ασφαλειών που έχουν συσταθεί στις Τράπεζες.

13. Τέλος, η απόφαση αριθ. 72742/B1723 επιφέρει ορισμένες τελευταίες τροποποιήσεις στην απόφαση αριθ. 69836/B1461 της 30ής Σεπτεμβρίου 1993, όπως επίσης και σε μια άλλη απόφαση υπ' αριθ. 66336/B1398, με ημερομηνία 14 Σεπτεμβρίου 1993, ορίζοντας τα ακόλουθα:

«Οι επιχειρήσεις που κάνουν χρήση της εναλλακτικής δυνατότητας ρύθμισης οφειλών που προβλέπεται στις κοινές υπουργικές αποφάσεις αριθ. 30755/B1199 της 21.7.94 και 2045909/7431/0025 της 26ης Αυγούστου 1994, έχουν την ευχέρεια να εξοφλήσουν τους τόκους της περιόδου χάριτος, που τις βαρύνουν αντί να τους κεφαλαιοποιήσουν.

Στην περίπτωση αυτή, η πενταετής επιδότηση του επιτοκίου ορίζεται σε δέκα εκατοστιαίες μονάδες, με την προϋπόθεση ότι η συνολική δαπάνη από την επιδότηση του επιτοκίου, που βαρύνει το λογαριασμό του Ν 128/75, δεν θα είναι μεγαλύτερη της δαπάνης που αναλογεί σε κάθε μία επιχείρηση όταν κάνει χρήση των διατάξεων των κοινών υπουργικών αποφάσεων αριθ. 30755/B1199 της 21ης Ιουλίου 1994 και 2045909/7431/0025 της 26ης Αυγούστου 1994.»

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

14. Δυνάμει του άρθρου 87, παράγραφος 1 της Συνθήκης, ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές. Στο παρόν στάδιο, το εξεταζόμενο μέτρο φαίνεται να αντιστοιχεί με τον ορισμό αυτό, κατά την έννοια ότι ευνοεί ορισμένες επιχειρήσεις των οποίων ελαφρύνει το βάρος ορισμένων τρεχουσών δαπανών (των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον τίτλο της απόφασης αριθ. 69836/B1461 της 30ής Σεπτεμβρίου 1993, αλλά επίσης, λαμβανομένων υπόψη των πληροφοριών που περιήλθαν στην Επιτροπή, των επιχειρήσεων μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων του τομέα των λιπαρών ουσιών), και ότι δύνανται να επηρεάσει τις συναλλαγές λόγω της θέσης που κατέχει η Ελλάδα στις αντίστοιχες παραγωγές (για παράδειγμα, στον γεωργικό τομέα και ειδικότερα στις λιπαρές ουσίες, η Ελλάδα είχε το 2000 ποσοστό 21,6 % της κοινοτικής παραγωγής ελιών, και 17,6 % το 2001).

15. Εντούτοις, στις προβλεπόμενες από το άρθρο 87 παράγραφος 2 και 3 της Συνθήκης περιπτώσεις, ορισμένα μέτρα δύνανται, κατά παρέκκλιση, να θεωρηθούν ως συμβιβάσιμα με την κοινή αγορά.

16. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, θα μπορούσε να προταθεί μόνον η παρέκκλιση που προβλέπεται από το άρθρο 87 παράγραφος 3, στοιχείο γ) της Συνθήκης, που αναφέρει ότι δύνανται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκετο προς το κοινό συμφέρον.

17. Σύμφωνα με τις πληροφορίες των οποίων έλαβε γνώση η Επιτροπή, όλα τα ανωτέρω περιγραφόμενα μέτρα ενδεχομένως περιέχουν ορισμένες μορφές κρατικών ενισχύσεων, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι έχουν ορισθεί και χρηματοδοτηθεί από τις δημόσιες αρχές (βλ. σημείο 8 δεύτερη περίπτωση και υποσημείωση αριθ. 1):

α) η ομαδοποίηση, στα πλαίσια νέων δανείων δεκαετούς διάρκειας, υφισταμένων μέχρι 30 Ιουνίου 1993 ληξιπρόθεσμων και μη οφειλών, προερχόμενων από τραπεζικά δάνεια για πάγιες εγκαταστάσεις και για κεφάλαια κίνησης·

β) ο υπολογισμός των τόκων ανά εξάμηνο αντί του τρίμηνου που κανονικά ισχύει για κάθε επιχείρηση που συνάπτει δάνεια·

γ) η παροχή της εγγυήσεως του Δημόσιου μέχρι ποσού 150 εκατομμυρίων δραχμών (440 205 €)-στο πλαίσιο της εγγύησης αυτής, το ελληνικό Δημόσιο εξοφλεί τις απαιτήσεις των Τραπεζών και αναλαμβάνει εξίσου την υποχρέωση να καταβάλει τους αναλογούντες νέους τόκους, μέχρι και ένα τρίμηνο μετά τη κήρυξη του δανείου ως ληξιπρόθεσμου, καθώς και τα αναλογούντα συναφή έξοδα (βεβαίως, οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις οφείλουν να προβούν στη σύσταση ασφαλειών για να συμμετάσχουν στο σύστημα ενισχύσεων, αλλά στο παρόν στάδιο, δεν διαθέτουμε καμιά πληροφορία όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του ποσού των ασφαλειών και αυτού της εγγυήσεως)·

δ) η εφαρμογή, στο τμήμα εκείνο των δανείων που καλύπτει η εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, επιτοκίου ισοδύναμου προς αυτό των εντόκων γραμματίων Δημοσίου δωδεκάμηνης διάρκειας, προσαυξημένο κατά δύο μονάδες (η προσαύξηση ανήλθε σε 5 μονάδες βάσει της αποφάσεως αριθ. 2035824/5887 της 1ης Ιουνίου 1994)· η υφιστάμενη πριν από οποιαδήποτε επιδότηση διαφορά μεταξύ των επιτοκίων που εφαρμόζονται στις υπαγόμενες στη ρύθμιση των οφειλών τους επιχειρήσεις και των επιτοκίων που επιβάλλονται στις άλλες επιχειρήσεις, εμφανίζεται στον παρακάτω συγκριτικό πίνακα (με την προβλεπόμενη από τις αποφάσεις αριθ. 69836/Β1461 και 2035824/5887 προσαύξηση) ⁽²⁾:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΕΝΤΟΚΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ % (+ προσαύξηση)	ΜΕΣΟΣ ΟΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ (%)
30.6.1993	21,25 + 2 = 23,25	28,60
31.12.1993	20,25 + 2 = 22,25	
15.7.1994	20,25 + 5 = 25,25	27,40
16.12.1994	17,75 + 5 = 22,75	
17.7.1995	15,50 + 5 = 20,50	23,10
18.12.1995	13,90 + 5 = 18,90	
1.7.1996	13,30 + 5 = 18,90	21
2.12.1996	11,50 + 5 = 16,50	
1.7.1997	9,60 + 5 = 14,60	18,20
10.12.1997	11,30 + 5 = 16,30	
1.7.1998	11,70 + 5 = 16,70	18,60
2.12.1998	10,50 + 5 = 15,50	
2.7.1999	8,69 + 5 = 13,69	15,00
17.12.1999	8,26 + 5 = 13,26	
28.7.2000	6,22 + 5 = 11,22	12,33
22.12.2000	4,59 + 5 = 9,59	
30.8.2001	3,74 + 5 = 8,74	8,58
13.12.2001	3,02 + 5 = 8,02	
6.6.2002	3,72 + 5 = 8,72	7,40
28.11.2002	2,69 + 5 = 7,69	7,24

⁽²⁾ Δεδομένου ότι, στο παρόν στάδιο, οι υπηρεσίες της Επιτροπής δεν γνωρίζουν τον χρόνο κατά τον οποίο έπαυσαν να ισχύουν οι αποφάσεις (στην επιστολή τους της 4ης Αυγούστου 2003, οι ελληνικές αρχές ανέφεραν ότι αυτές δεν εφαρμόζονται πλέον, χωρίς να διευκρινίσουν από πότε), η προσαύξηση του 5 % λογικά εφαρμόστηκε για όλες τις μεταγενέστερες της 1ης Ιουνίου 1994 περιόδους που αναφέρονται στον πίνακα· συνεπώς, ο πίνακας αυτός είναι δυνατό να τροποποιηθεί ανάλογα με τις ημερομηνίες παύσης ισχύος των αποφάσεων, τις οποίες οι ελληνικές αρχές θα οφείλουν να κοινοποιήσουν.

ε) η χορήγηση επιδότησης επιτοκίων κατά δέκα μονάδες επί του συνόλου του ποσού των δανείων, στη διάρκεια των πέντε πρώτων ετών (η επιδότηση υπολογίζεται στα προσαυξημένα επιτόκια που αναφέρονται στη δεύτερη στήλη του ανωτέρω πίνακα)·

- στ) η δυνατότητα χορήγησης περιόδου χάριτος για ενάμιση έτος (μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1994), υπό τον όρο μείωσης επιδότησης επιτοκίου από 10 μονάδες σε 8,5 μονάδες· στο μέτρο όμως που η πρώτη δόση θα έπρεπε να καταβληθεί την 1η Ιουλίου 1995, η περίοδος χάριτος στην αποπληρωμή διαρκεί στην πραγματικότητα δύο έτη·
- ζ) η δυνατότητα για τους δικαιούχους, που θεσπίστηκε με την απόφαση αριθ. 72742/B1723, να εξοφλήσουν τους τόκους της περιόδου χάριτος που τους βαρύνουν, αντί να τους κεφαλαιοποιήσουν· στην περίπτωση αυτή, η επιδότηση επιτοκίου ορίζεται εκ νέου σε 10 μονάδες·
- η) η αποδέσμευση των ασφαλειών που έχουν δοθεί στις επιχειρήσεις από τις υποβοηθούμενες επιχειρήσεις, η οποία προβλέπεται από την απόφαση αριθ. 2071670/11297· όσον αφορά τις οφειλές που καλύπτονται από την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, διατηρούνται οι εμπράγματα επί των παγίων στοιχείων ασφαλείας, οι λοιπές εμπράγματα επί των εξωεπιχειρηματικών ακινήτων, οι ενοχικές και αυτές επί των χρεογράφων και αξιογράφων που καλύπτουν μέχρι και το 100 % της οφειλής· οι ασφάλειες οι σχετικές με ποσά που υπερβαίνουν το ποσό της οφειλής αποδεσμεύονται· όμως, σύμφωνα με τις πληροφορίες που γνωστοποιήθηκαν στην Επιτροπή, οι τράπεζες συχνά χρεώνουν έξοδα με τα οποία οι απαιτήσεις αυτές υπερβαίνουν κατά πολύ το ποσό του δανείου.
18. Όλα αυτά τα στοιχεία πιθανών ενισχύσεων πρέπει να τύχουν ανάλυσης από δύο απόψεις: αυτή της εφαρμογής τους στον γεωργικό τομέα και αυτήν της εφαρμογής τους στο βιομηχανικό και βιοτεχνικό τομέα, λαμβανομένων γενικότερα υπόψη των παρατηρήσεων που διατυπώθηκαν από τις ελληνικές αρχές στις 4 Αυγούστου 2003, σε απάντησή τους στις ερωτήσεις των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 27ης Μαΐου 2003.
- Όσον αφορά τον γεωργικό τομέα**
19. Η Επιτροπή σημειώνει καταρχάς ότι, στην επιστολή τους της 4ης Αυγούστου 2003, οι ελληνικές αρχές διευκρινίζουν ότι δεν είχαν κοινοποιήσει τις εν λόγω ενισχύσεις επειδή θεωρούσαν ότι δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της συνθήκης. Ανέφεραν επίσης ότι, σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, το συνολικό ύψος της επιδότησης επιτοκίου ανήλθε κατά την περίοδο της εφαρμογής των αποφάσεων στα 47 εκατομμύρια ευρώ· όσον αφορά τις καταβληθείσες εγγυήσεις του Δημοσίου, ανήλθαν σε 7 εκατομμύρια ευρώ, από τα οποία το μεγαλύτερο μέρος έχει ήδη επιστραφεί από τους δικαιούχους στο Δημόσιο. Τέλος, προσέθεσαν ότι δεν διέθεταν αναλυτικά στοιχεία ανά επιχείρηση και νομό, μπορούσαν ωστόσο να εκτιμήσουν ότι ο κύριος όγκος των κατ' αυτόν τον τρόπο χορηγηθεισών ενισχύσεων αφορούσε ποσά τα οποία εμπίπτουν στον κανόνα *de minimis*.
20. Καθώς πρόκειται για μη κοινοποιηθείσες ενισχύσεις, αυτές θα πρέπει να εξεταστούν με βάση τους ισχύοντες κατά τον χρόνο της χορήγησής τους κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές, σύμφωνα με τις διατάξεις του σημείου 23.3 δεύτερο εδάφιο των κατευθυντήριων γραμμών της Κοινότητας όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό τομέα (*).
21. Αλλά, κατά τις ημερομηνίες έναρξης ισχύος της απόφασης αριθ. 69836/B1461 και των τροποποιήσεών της, ο κανόνας *de minimis*, ο οποίος είχε προσδιοριστεί στο κοινοτικό πλαίσιο των ενισχύσεων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις του 1992 (*), δεν είχε εφαρμογή στον γεωργικό τομέα (†).
22. Στο πλαίσιο αυτό, και καθώς ο εν λόγω κανόνας προβάλλεται ρητά από τις ελληνικές αρχές για δικαιολόγηση των ενισχύσεων, η Επιτροπή δεν μπορεί παρά να αμφιβάλει για το συμβιβάσιμο των ενισχύσεων αυτών με την κοινή αγορά.
23. Πράγματι, δυνάμει της απόφασης αριθ. 69836/B1461, οι επιχειρήσεις θα έπρεπε να είναι βιώσιμες μετά τη ρύθμιση των οφειλών τους (βλ. ανωτέρω σημείο 9), πράγμα που σημαίνει ότι κατά τον χρόνο της ρύθμισης θα έπρεπε να αντιμετωπίζουν προβλήματα (το στοιχείο αυτό αποτυπώνεται στο προοίμιο της απόφασης αριθ. 2045909/7431/0025, η οποία αναφέρει την ανάγκη υποβοήθησης των βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων των νομών Καστοριάς και Εύβοιας που αντιμετωπίζουν προβλήματα ρευστότητας).
24. Κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος της απόφασης αριθ. 69836/B1461, η Επιτροπή ακολουθούσε την πολιτική να θεωρεί ότι οι ενισχύσεις στις προβληματικές επιχειρήσεις, όπως είναι οι ανωτέρω περιγραφόμενες, συνιστούσαν ενισχύσεις στη λειτουργία, οι οποίες δεν μπορούσαν, καταρχήν, να θεωρηθούν ως συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά παρά μόνον εάν πληρούσαν τις κατωτέρω τρεις προϋποθέσεις:
- α) οι εν λόγω ενισχύσεις θα έπρεπε να αφορούν χρηματοοικονομικά βάρη δανείων συναφθέντων για τη χρηματοδότηση ήδη πραγματοποιηθεισών επενδύσεων,
- β) το ωρεωτικό ισοδύναμο επιδότησης των ενισχύσεων που ενδεχομένως είχαν χορηγηθεί κατά τη σύναψη των δανείων και των εν λόγω ενισχύσεων δεν θα μπορούσε να υπερβαίνει τους γενικώς παραδεκτούς συντελεστές, ήτοι:
- για τις επενδύσεις στο επίπεδο της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής: 35 % ή 75 % στις μειονεκτικές περιοχές κατά την έννοια της οδηγίας 75/268/ΕΟΚ·
- για τις επενδύσεις στο επίπεδο της μεταποίησης ή της εμπορίας γεωργικών προϊόντων: 55 % ή 75 % στις περιοχές στόχου 1, για τα σχέδια που είναι σύμφωνα με τα τομεακά προγράμματα ή με κάποιον από τους στόχους του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 866/90, και 35 % (ή 50 % στις περιοχές στόχου 1) για τα λοιπά σχέδια, στο μέτρο που δεν αποκλείονται βάσει των κριτηρίων επιλογής που αναφέρονται στο σημείο 2 του παραρτήματος της απόφασης 90/342/ΕΟΚ (ή της απόφασης 94/173/ΕΟΚ)·

(*) ΕΕ C 213 της 19.8.1992, σ. 2.

(†) Ο κανόνας αυτός στη συνέχεια επαναπροσδιορίστηκε, στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις ενισχύσεις *de minimis* του 1996 (ΕΕ C 68 της 6.3.1996, σ. 9), και μετά στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30).

(*) ΕΕ C 232 της 12.8.2000, σ. 17.

- γ) οι εν λόγω ενισχύσεις θα έπρεπε να ήταν μεταγενέστερες αναπροσαρμογών των επιτοκίων των νέων δανείων που πραγματοποιούνται ώστε να λαμβάνεται υπόψη η διακύμανση των επιτοκίων (το δε ποσό των ενισχύσεων θα έπρεπε να είναι κατώτερο από ή ίσο προς τη διαφορά των επιτοκίων των νέων δανείων) ή θα έπρεπε να αφορούν γεωργικές εκμεταλλεύσεις που να παρέχουν εγγυήσεις βιωσιμότητας, ιδίως στην περίπτωση που τα χρηματοοικονομικά βάρη των υφιστάμενων δανείων είναι τέτοια που να κινδυνεύει η βιωσιμότητα των εκμεταλλεύσεων ή και να κινδυνεύουν να χρεοκοπήσουν.
25. Το 1997, οι προϋποθέσεις αυτές αντικαταστάθηκαν από τις διατάξεις των κοινοτικών κατευθυντήριων γραμμών όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων⁽⁶⁾. Το σημείο 4.4 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών ορίζει ότι «όσον αφορά τον γεωργικό τομέα, [οι κατευθυντήριες γραμμές] θα αρχίσουν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 1998 για τις νέες κρατικές ενισχύσεις και για τις υφιστάμενες κρατικές ενισχύσεις ισχύει η ίδια ημερομηνία, σε περίπτωση δε που η Επιτροπή έχει κινήσει στο πλαίσιο αυτό τη διαδικασία του άρθρου 93 (σήμερα άρθρου 88), παράγραφος 2 της Συνθήκης κατά ενός ή περισσότερων κρατών μελών, αφότου η Επιτροπή εκδώσει την οριστική απόφαση έναντι του(των) συγκεκριμένου(ων) κράτους(κρατών) μέλους(μελών) βάσει του άρθρου 93 (σήμερα άρθρου 88) παράγραφος 2 της Συνθήκης».
26. Οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση των προβληματικών επιχειρήσεων του 1997 αντικαταστάθηκαν από νέες κατευθυντήριες γραμμές, στις 9 Οκτωβρίου 1999⁽⁷⁾. Στο σημείο 6.3 των νέων αυτών κατευθυντήριων γραμμών, αναφέρεται ότι «τα κράτη μέλη πρέπει να προσαρμόσουν τα καθεστώτα ενισχύσεων διάσωσης και αναδιάρθρωσης που εφαρμόζουν και που παραμένουν σε ισχύ μετά τις 30 Ιουνίου 2000 και να τα ευθυγραμμίσουν με τις ... κατευθυντήριες γραμμές ... μετά την ημερομηνία αυτή». Επίσης, «για να μπορέσει η Επιτροπή να ελέγξει την προσαρμογή αυτή, τα κράτη μέλη [πρέπει να της διαβιβάσουν] πριν τις 31 Δεκεμβρίου 1999, κατάσταση με όλα αυτά τα καθεστώτα. Εν συνεχεία, και εν πάση περιπτώσει, πριν από τις 30 Ιουνίου 2000, πρέπει να της διαβιβάσουν επαρκή στοιχεία που θα της επιτρέψουν να διαπιστώσει κατά πόσον τα καθεστώτα αυτά τροποποιήθηκαν σύμφωνα με τις ... κατευθυντήριες γραμμές».
27. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, καθώς οι ελληνικές αρχές ανέφεραν, στην επιστολή τους της 4ης Αυγούστου 2003, ότι η ισχύς των εν λόγω υπουργικών αποφάσεων είχε λήξει, χωρίς να διευκρινίζουν την ημερομηνία που κατέστησαν ανενεργές⁽⁸⁾, η Επιτροπή οφείλει να προβεί στην εξέταση των εν λόγω μέτρων λαμβάνοντας υπόψη όλους τους προαναφερόμενους στα σημεία 24 έως 26 κανόνες.
- Ενισχύσεις που χορηγήθηκαν μεταξύ 1ης Οκτωβρίου 1993 και 31ης Δεκεμβρίου 1997
28. Όσον αφορά τους κανόνες που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις για προβληματικές επιχειρήσεις μεταξύ της
- ημερομηνίας έναρξης ισχύος της αποφάσεως αριθ. 69836/B1461 (την 1η Οκτωβρίου 1993) και 31ης Δεκεμβρίου 1997 (για τους παρατιθέμενους στο σημείο 25 λόγους), η Επιτροπή διαπιστώνει τα εξής:
- οι ενισχύσεις θα έπρεπε να αφορούν αποκλειστικώς δάνεια για επενδύσεις· όμως, στην περίπτωση των εν λόγω μέτρων, τα δάνεια που έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση φαίνεται ότι είχαν επίσης ως σκοπό τη σύσταση και/ή τροφοδότηση κεφαλαίων κίνησης,
 - στο παρόν στάδιο και λόγω ελλείψεως πληροφοριών, η Επιτροπή δεν γνωρίζει κατά πόσον τα επενδυτικά δάνεια (για πάγιες εγκαταστάσεις) που υπήχθησαν στη ρύθμιση είχαν ήδη τύχει κρατικής ενισχύσεως της είναι συνεπώς αδύνατο να προσδιορίσει κατά πόσον το ισοδύναμο επιδότησης της ενίσχυσης ή των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν για τα δάνεια παραμένει εντός των αποδεκτών ορίων, δηλαδή στη συγκεκριμένη περίπτωση του 75 % των δαπανών, καθώς φαίνεται ότι στην περίπτωση αυτή έχουν χορηγηθεί ενισχύσεις στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων (λιπαρές ουσίες) και ότι η Ελλάδα κατατάσσεται στο στόχο 1,
 - ελλείπει πληροφοριών, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει κατά πόσον οι χρηματοδοτηθείσες από τα δάνεια επενδύσεις που υπήχθησαν στη ρύθμιση ήταν σύμφωνες με τους όρους της αποφάσεως 90/342/ΕΟΚ της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση των κριτηρίων επιλογής που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τις επενδύσεις που αφορούν τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων και προϊόντων δασοκομίας⁽⁹⁾, όπως επίσης προς τα οριζόμενα από την απόφαση 94/173/ΕΟΚ της Επιτροπής της 22ας Μαρτίου 1994, για την κατάρτιση κριτηρίων επιλογής που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τις επενδύσεις όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων και προϊόντων δασοκομίας και για την κατάρτιση της απόφασης 90/342/ΕΟΚ⁽¹⁰⁾.
29. Λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων αυτών, η Επιτροπή ασφαλώς αμφιβάλλει, στο παρόν στάδιο, σχετικά με την τήρηση των προαναφερομένων στο σημείο 24 προϋποθέσεων, και συνεπώς όσον αφορά το συμβιβασμό με την κοινή αγορά των εν λόγω ενισχύσεων που χορηγήθηκαν μεταξύ 1ης Οκτωβρίου 1993 και 31ης Δεκεμβρίου 1997.
30. Οι αμφιβολίες αυτές ενισχύονται ακόμη από το γεγονός ότι, μέχρι σήμερα, τίποτε δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η παρεχόμενη από Δημόσιο εγγύηση για την πράξη ρύθμισης των οφειλών συνάδει με τους κανόνες σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται υπό τη μορφή εγγυήσεων, κανόνες που εφαρμόζονταν κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της αποφάσεως αριθ. 69836/B1461⁽¹¹⁾.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 283 της 19.9.1997, σ. 2.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

⁽⁸⁾ Βλ. υποσημείωση αριθ. 2.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 163 της 29.6.1990, σ. 71.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 79 της 23.3.1994, σ. 29.

⁽¹¹⁾ Πρβλ. επιστολές της Επιτροπής στα κράτη μέλη SG(89) D/4328 της 5ης Απριλίου 1989 και SG(89) D/12772 της 12ης Οκτωβρίου 1989 καθώς και σημείο 38 της ανακοίνωσης της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης και του άρθρου 5 της οδηγίας 80/723/ΕΟΚ της Επιτροπής στις δημόσιες επιχειρήσεις του τομέα μεταποίησης (ΕΕ C 307 της 13.11.1993, σ. 3).

Πιθανές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 1998 και της 30ής Ιουνίου 2000

31. Η Επιτροπή, ελλείπει πληροφοριών, δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει κατά πόσον οι ελληνικές αρχές έχουν προβεί στην προσαρμογή των εν λόγω μέτρων ενίσχυσης στις διατάξεις των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στη διάσωση και αναδιάρθρωση των προβληματικών επιχειρήσεων, του 1997. Μπορεί ωστόσο να διατυπώσει την ανησυχία ότι δεν έπραξαν κάτι τέτοιο, στο μέτρο που, όπως αναφέρεται στο ανωτέρω σημείο 19, θεωρούσαν ότι τα μέτρα δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1 της Συνθήκης.
32. Στο πλαίσιο αυτό και στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή ασφαλώς αμφιβάλει για το συμβιβάσιμο των εν λόγω μέτρων ενίσχυσης με την κοινή αγορά στη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου.
33. Οι αμφιβολίες αυτές ενισχύονται ακόμη από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα, τίποτε δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η παρεχόμενη από Δημόσιο εγγύηση για την πράξη ρύθμισης των οφειλών συνάδει με τους κανόνες σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται υπό τη μορφή εγγυήσεων, που ίσχυαν στη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου ⁽¹²⁾.

Πιθανές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την 1η Ιουλίου 2000

34. Ελλείπει πληροφοριών, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει κατά πόσον οι ελληνικές αρχές έχουν προσαρμόσει τα εν λόγω μέτρα ενισχύσεων στις διατάξεις των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στη διάσωση και αναδιάρθρωση των προβληματικών επιχειρήσεων, του 1999. Μπορεί ωστόσο να διατυπώσει την ανησυχία ότι δεν έπραξαν κάτι τέτοιο, για τους προαναφερόμενους στο σημείο 30 λόγους.
35. Στο πλαίσιο αυτό και στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή ασφαλώς αμφιβάλει για το συμβιβάσιμο των εν λόγω μέτρων ενίσχυσης με την κοινή αγορά στη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου.
36. Οι αμφιβολίες αυτές ενισχύονται ακόμη από το γεγονός ότι μέχρι σήμερα, τίποτε δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η παρεχόμενη από Δημόσιο εγγύηση για την πράξη ρύθμισης των οφειλών συνάδει με τους κανόνες σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται υπό τη μορφή εγγυήσεων, που ίσχυαν στη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου ⁽¹³⁾.

'Όσον αφορά το βιομηχανικό και βιοτεχνικό τομέα

37. Στους δύο αυτούς τομείς, ο κανόνας *de minimis* στον οποίο παραπέμπουν οι αρχές, όντως εφαρμόζεται. Εντούτοις, η Επιτροπή διερωτάται πώς οι ελληνικές αρχές μπορούν να

εκτιμήσουν ότι τα ποσά ενισχύσεων τα οποία ανέφεραν (βλ. ανωτέρω σημείο 19) υπάγονται στον κανόνα *de minimis* (ότι δηλαδή χορηγήθηκαν τηρουμένων των όρων που καθορίζονται στα διάφορα προαναφερόμενα στο σημείο 21 κείμενα και στην υποσημείωση της σελίδας 6), στο μέτρο που δεν φαίνεται να γνωρίζουν τον ακριβή αριθμό των δικαιούχων που υπήχθησαν στο κάθεστώ (το τελευταίο αυτό σημείο μας υποχρεώνει επίσης να αναρωτηθούμε με ποιον τρόπο ήταν οι ελληνικές αρχές σε θέση να προσδιορίσουν αυτό καθαυτό το ποσό των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν) και στο μέτρο που τα ανώτατα όρια τα υπαγόμενα στον κανόνα *de minimis* υπολογίζονται βάσει τριετούς περιόδου, και όχι σε σχέση με μια μεμονωμένη πράξη.

38. Σε μια τέτοια κατάσταση όπου, στο παρόν στάδιο, είναι αδύνατο να προσδιοριστεί κατά πόσον οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις των εν λόγω δύο νομών υπάγονται πράγματι στον κανόνα *de minimis*, ότι δηλαδή δεν συνιστούν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η Επιτροπή οφείλει να διατυπώσει την υπόθεση περί υπάρξεως κρατικών ενισχύσεων και, εξαιτίας αυτού, να προβεί στην ανάλυση των εν λόγω μέτρων με βάση τους οικείους κοινοτικούς κανόνες. Λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων που αναπτύσσονται στο ανωτέρω σημείο 23, οι εν λόγω κανόνες είναι αυτοί που διέπουν τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, από την έναρξη ισχύος της αποφάσεως αριθ. 69836/B1461, και συγκεκριμένα, κατά σειρά:

α) οι αρχές που διατυπώθηκαν στην Όγδοη έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού ⁽¹⁴⁾.

β) οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων του 1994 ⁽¹⁵⁾, που επιβεβαιώθηκαν, όσον αφορά τους δύο εξεταζόμενους τομείς, από τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων του 1997 ⁽¹⁶⁾, και των οποίων η εφαρμογή παρατάθηκε με την ανακοίνωση της Επιτροπής του 1998 όσον αφορά την παράταση των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση των προβληματικών επιχειρήσεων ⁽¹⁷⁾.

γ) τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων του 1999 ⁽¹⁸⁾.

39. Στο στάδιο αυτό, και λαμβανομένων υπόψη των διαθέσιμων πληροφοριών, η Επιτροπή δεν είναι σε θέση να προσδιορίσει κατά πόσον η χορήγηση των ενισχύσεων με βάση τις εν λόγω αποφάσεις έγινε τηρουμένων των προαναφερομένων στο σημείο 35 κανόνων, οι οποίοι προβλέπουν ιδίως την κατάρτιση σχεδίων αναδιάρθρωσης. Δύνανται ωστόσο να αμφιβάλει ότι τηρήθηκαν οι κανόνες αυτοί, στο μέτρο που, όπως αναφέρεται ανωτέρω στο σημείο 19, οι ελληνικές αρχές θεώρησαν, με την επιστολή τους της 4ης Αυγούστου 2003, ότι τα εν λόγω μέτρα δεν συνιστούσαν κρατικές ενισχύσεις κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

⁽¹⁴⁾ Ειδικότερα στα σημεία 177, 227 και 228 της εν λόγω Έκθεσης.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ C 368 της 23.12.1994, σ. 12.

⁽¹⁶⁾ Βλ. υποσημείωση 6.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 31.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

⁽¹²⁾ Βλ. υποσημειώσεις 9 και 11.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 71 της 11.3.2000, σ. 14.

40. Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο, και στο παρόν στάδιο, η Επιτροπή ασφαλώς αμφιβάλει σχετικά με το συμβιβάσιμο των εν λόγω ενισχύσεων με την κοινή αγορά.
41. Οι αμφιβολίες αυτές ενισχύονται ακόμη από το γεγονός ότι, μέχρι σήμερα, τίποτε δεν επιτρέπει στην Επιτροπή να διαπιστώσει ότι η παρεχόμενη από το Δημόσιο εγγύηση για την πράξη ρύθμισης των οφειλών συνάδει με τους κανόνες σε θέματα κρατικών ενισχύσεων που χορηγούνται υπό τη μορφή εγγυήσεων, που ίσχυαν στη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου ⁽¹⁹⁾.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

42. Λαμβανομένων υπόψη όλων των αμφιβολιών που διατυπώθηκαν στην ανωτέρω ανάλυση, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία εξέτασης που προβλέπεται από το άρθρο 88 παράγραφος 2 της Συνθήκης.
43. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, η Επιτροπή καλεί την Ελλάδα να υποβάλει τις παρατηρήσεις της όπως και κάθε

άλλη πληροφορία χρήσιμη για την αξιολόγηση των εν λόγω ενισχύσεων, εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία παραλαβής της παρούσας. Καλεί επίσης τις αρχές της χώρας να διαβιβάσουν αμέσως αντίγραφο της επιστολής αυτής στους πιθανούς δικαιούχους-αποδέκτες ενισχύσεων.

44. Η Επιτροπή υπενθυμίζει στην Ελλάδα το ανασταλτικό αποτέλεσμα της διατάξεως του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΚ και παραπέμπει στο άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, το οποίο προβλέπει ότι κάθε παράνομη ενίσχυση δυνατόν να αποτελέσει το αντικείμενο ανάκτησης από τον δικαιούχο της.
45. Με την παρούσα, η Επιτροπή γνωστοποιεί στην Ελλάδα ότι θα ενημερώσει τα ενδιαφερόμενα μέρη με δημοσίευση της παρούσας επιστολής και με περίληψή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Όλοι οι ανωτέρω ενδιαφερόμενοι θα κληθούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους εντός προθεσμίας ενός μηνός από την ημερομηνία της δημοσίευσης αυτής.»

⁽¹⁹⁾ Βλ. υποσημειώσεις 9 και 11.

Informationsprocedure — Tekniske forskrifter

(2005/C 52/08)

(Tekst af betydning for EØS)

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EFT nr. L 204 af 21.7.1998, s. 37; EFT L 217 af 5.8.1998, s. 18).

Notifikationer af nationale udkast til tekniske forskrifter, som Kommissionen har modtaget.

Reference ⁽¹⁾	Titel	Udløb af status quo-perioden på tre måneder ⁽²⁾
2005/0033/S	Søfartsdirektoratets forskrifter og generelle anvisninger om skrogkonstruktion, stabilitet og fribord	3.5.2005
2005/0034/CZ	Udkast til regeringsanordning til ændring af regeringsanordning nr. 368/2003 om det integrerede forureningsregister	4.5.2005
2005/0035/SK	Udkast til bekendtgørelse fra det slovakiske indenrigsministerium om specifikationer for fast brandslukningsudstyr og halvfast brandslukningsudstyr samt om krav til udstyrets driftssikkerhed og udførelse af regelmæssig kontrol	5.5.2005
2005/0036/NL	Bekendtgørelse om ændring af køretøjsbestemmelserne foranlediget af visse tekniske tilpasninger	6.5.2005
2005/0037/UK	Forskrifter om måleudstyr (flydende brændstof og smøremidler) (ændring) (Nordirland) 2005	5.5.2005
2005/0038/D	Forlæg til bekendtgørelse om bygning og drift af forsamlingssteder (forlæg til forsamlingsstedsbekendtgørelse, udgave 2005)	9.5.2005
2005/0039/F	Udkast til bekendtgørelse til ændring af bekendtgørelse af 17. maj 2001, som ændret ved bekendtgørelse af 26. april 2002 om tekniske krav til energiforsyning	9.5.2005
2005/0040/S	Ændring af statens kernekraftinspektions forskrifter og generelle vejledning om mekaniske anordninger, SKIFS 2000:2	10.5.2005

⁽¹⁾ År — registreringsnummer — medlemsstat, hvorfra udkastet stammer.

⁽²⁾ Periode, hvor udkastet ikke kan vedtages.

⁽³⁾ Ingen »status quo« som følge af, at Kommissionen har accepteret de presserende grunde, anført af den pågældende medlemsstat.

⁽⁴⁾ Ingen »status quo« som følge af tekniske specifikationer eller andre krav eller forskrifter for tjenester i forbindelse med foranstaltninger af beskatningsmæssig eller finansiel art som omhandlet i direktiv 98/34/EF, artikel 1, punkt 11, andet afsnit, tredje led.

⁽⁵⁾ Afslutning af informationsproceduren.

Kommissionen henleder opmærksomheden på Domstolens afgørelse »CIA Security« af 30. april 1996 i sagen C-194/94 (Sml. I, s. 2201), hvori Domstolen siger, at artikel 8 og 9 i direktiv 98/34/EF (tidligere 83/189/EØF) skal fortolkes således, at borgerne kan påberåbe sig dem for en national ret, og at det påhviler denne at afslå at anvende en national teknisk forskrift, der ikke er blevet meddelt i overensstemmelse med direktivet.

Denne afgørelse bekræfter Kommissionens meddelelse af 1. oktober 1986 (EFT nr. C 245 af 1.10.1986, s. 4).

Manglende kendskab til anmeldelsespligten medfører således, at de pågældende tekniske forskrifter ikke finder anvendelse, og som konsekvens heraf ikke kan gøres gældende over for enkeltpersoner.

Yderligere oplysninger om notifikationsproceduren fås ved henvendelse til:

Europa-Kommissionen
GD for Erhvervs- og Virksomhedspolitik, Afdeling C3
B-1049 Bruxelles
e-mail-adresse: Dir83-189-Central@cec.eu.int

Se ligeledes på internetsiden: <http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris/>

For yderligere oplysninger om disse notifikationer, bedes rette henvendelse til de nationale afdelinger, hvis liste er fremstillet nedenfor:

LISTE OVER NATIONALE MYNDIGHEDER, SOM HAR TIL OPGAVER AT FORVALTE DIREKTIV 98/34/EF

BELGIEN

BELNotif

*Qualité et Sécurité**SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie*

NG III — 4ème étage

boulevard du Roi Albert II / 16

B-1000 Bruxelles

Pascaline Descamps

Tlf. (32-2) 206 46 89

Fax (32-2) 206 57 46

E-mail: pascaline.descamps@mineco.fgov.be

paolo.caruso@mineco.fgov.be

Fælles e-mail: belnotif@mineco.fgov.be

Websted: <http://www.mineco.fgov.be>**DEN TJEKKISKE REPUBLIK***Czech Office for Standards, Metrology and Testing*

Gorazdova 24

P.O. BOX 49

CZ-128 01 Praha 2

Helena Fofonkova

Tlf. (420) 224 907 125

Fax (420) 224 907 122

E-mail: fofonkova@unmz.cz

Fælles e-mail: eu9834@unmz.cz

Websted: <http://www.unmz.cz>**DANMARK***Erhvervs- og Boligstyrelsen*

Dahlerups Pakhus

Langelinie Allé 17

DK-2100 København Ø

Tlf. (+45) 35 46 66 89 (direkte)

Fax (+45) 35 46 62 03

E-mail: Birgitte Spühler Hansen — bsh@ebst.dk

Fælles e-mail for notifikationsmeddelelser: noti@ebst.dk

Websted: <http://www.ebst.dk/Notifikationer>**TYSKLAND***Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit*

Referat XA2

Scharnhorststr. 34-37

D-10115 Berlin

Christina Jäckel

Tlf. (+49) 30 2014 6353

Fax (+49) 30 2014 5379

E-mail: infonorm@bmwa.bund.de

Websted: <http://www.bmwa.bund.de>**ESTLAND***Ministry of Economic Affairs and Communications*

Harju str. 11

EE-15072 Tallinn

Margus Alver

Tlf. (372) 6 256 405

Fax (372) 6 313 660

E-mail: margus.alver@mkm.ee

Fælles e-mail: el.teavitamine@mkm.ee

GRÆKENLAND*Ministry of Development**General Secretariat of Industry*

Mesogeion 119

GR-101 92 ATHENS

Tlf. (+30) 210 696 98 63

Fax (+30) 210 696 91 06

ELOT

Acharnon 313

GR-111 45 ATHENS

Tlf. (+30) 210 212 03 01

Fax (+30) 210 228 62 19

E-mail: 83189in@elot.gr

Websted: <http://www.elot.gr>**SPANIEN***Ministerio de Asuntos Exteriores**Secretaría de Estado de Asuntos Europeos**Dirección General de Coordinación del Mercado Interior y otras Políticas Comunitarias**Subdirección General de Asuntos Industriales, Energéticos, de Transportes y Comunicaciones y de Medio Ambiente*

C/Padilla, 46, Planta 2ª, Despacho: 6218

E-28006 MADRID

Angel Silván Torregrosa

Tlf. (+34) 91 379 83 32

Esther Pérez Peláez

Teknisk rådgiver

E-mail: esther.perez@ue.mae.es

Tlf. (+34) 91 379 84 64

Fax (+34) 91 379 84 01

E-mail: d83-189@ue.mae.es

FRANKRIG*Délégation interministérielle aux normes**Direction générale de l'Industrie, des Technologies de l'information et des Postes (DiGITIP)**Service des politiques d'innovation et de compétitivité (SPIC)**Sous-direction de la normalisation, de la qualité et de la propriété industrielle (SQUALPI)*

DiGITIP 5

12, rue Villiot

F-75572 Paris Cedex 12

Suzanne Piau

Tlf. (+33) 1 53 44 97 04

Fax (+33) 1 53 44 98 88

E-mail: suzanne.piau@industrie.gouv.fr

Françoise Ouvrard

Tlf. (+33) 1 53 44 97 05

Fax (+33) 1 53 44 98 88

E-mail: francoise.ouvrard@industrie.gouv.fr

IRLAND

NSAI
Glasnevin
Dublin 9
Irland

Tony Losty
Tlf. (+353) 1 807 38 80
Fax (+353) 1 807 38 38
E-mail: tony.losty@nsai.ie

Websted: <http://www.nsai.ie/>

ITALIEN

Ministero delle attività produttive
Dipartimento per le imprese
Direzione Generale per lo sviluppo produttivo e la competitività
Ispettorato tecnico dell'industria — Ufficio F1
Via Molise 2
I-00187 Rom

Vincenzo Correggia
Tlf. (+39) 06 47 05 22 05
Fax (+39) 06 47 88 78 05
E-mail: vincenzo.correggia@minindustria.it

Enrico Castiglioni
Tlf. (+39) 06 47 05 26 69
Fax (+39) 06 47 88 77 48
E-mail: enrico.castiglioni@minindustria.it
E-mail: ispettoratotecnico@minindustria.flexmail.it

Websted: <http://www.minindustria.it>

CYPERN

Cyprus Organization for the Promotion of Quality
Ministry of Commerce, Industry and Tourism
13, A. Araouzou street
CY-1421 Nicosia

Tlf. (357) 22 409313 eller (357) 22 375053
Fax (357) 22 754103

Antonis Ioannou
Tlf. (357) 22 409409
Fax (357) 22 754103
E-mail: aioannou@cys.mcit.gov.cy

Thea Andreou
Tlf. (357) 22 409 404
Fax (357) 22 754 103
E-mail: tandreou@cys.mcit.gov.cy

Fælles e-mail: dir9834@cys.mcit.gov.cy

Websted: <http://www.cys.mcit.gov.cy>

LETLAND

Division of the Commercial Normative, SOLVIT and Notification
Internal Market Department of the
Ministry of Economics of the Republic of Latvia
55, Brvibas str.
Riga
LV-1519

Agra Ločmele
Senior Officer of the Division of the Commercial Normative,
SOLVIT and Notification
E-mail: agra.locmele@em.gov.lv
Tlf. (371) 7031236
Fax (371) 7280882
E-mail: notification@em.gov.lv

LITAUEN

Lithuanian Standards Board
T. Kosciuskos g. 30
LT-01100 Vilnius

Daiva Lesickiene
Tlf. (370) 5 2709347
Fax (370) 5 2709367

E-mail: dir9834@lsd.lt

Websted: <http://www.lsd.lt>

LUXEMBOURG

SEE — Service de l'Energie de l'Etat
34, avenue de la Porte-Neuve
B.P. 10
L-2010 Luxembourg

J.P. Hoffmann
Tlf. (+352) 46 97 46 1
Fax (+352) 22 25 24

E-mail: see.direction@eg.etat.lu
Websted: <http://www.see.lu>

UNGARN

Hungarian Notification Centre –
Ministry of Economy and Transport
Budapest
Honvéd u. 13-15.
HU-1055

Zsolt Fazekas
E-mail: fazekasz@gkm.hu
Tlf. (36) 1 374 2873
Fax (36) 1 473 1622

E-mail: notification@gkm.hu

Websted: <http://www.gkm.hu/dokk/main/gkm>

MALTA

Malta Standards Authority
Level 2
Evans Building
Merchants Street
VLT 03
MT-Valletta

Tlf. (356) 2124 2420
Fax (356) 2124 2406

Lorna Cachia
E-mail: lorna.cachia@msa.org.mt

Fælles e-mail: notification@msa.org.mt

Websted: <http://www.msa.org.mt>

NEDERLANDENE

Ministerie van Financiën
Belastingdienst/Douane Noord
Team bijzondere klantbehandeling
Centrale Dienst voor In-en uitvoer
Engelse Kamp 2
Postbus 30003
9700 RD Groningen
Nederland

Ebel van der Heide
Tlf. (+31) 50 5 23 21 34

Hennie Boekema
Tlf. (+31) 50 5 23 21 35

Tineke Elzer
Tlf. (+31) 50 5 23 21 33
Fax (+31) 50 5 23 21 59

Fælles e-mail:
Enquiry.Point@tiscali-business.nl
Enquiry.Point2@tiscali-business.nl

ØSTRIG

Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
Abteilung C2/1
Stubenring 1
A-1010 Wien

Brigitte Wikgolm
Tlf. (+43) 1 711 00 58 96
Fax (+43) 1 715 96 51 eller (+43) 1 712 06 80
E-mail: not9834@bmwa.gv.at

Websted: <http://www.bmwa.gv.at>

POLEN

Ministry of Economy and Labour
Department for European and Multilateral Relations
Plac Trzech Krzyży 3/5
PL-00-507 Warszawa

Barbara Nieciak
Tlf. (48) 22 693 54 07
Fax (48) 22 693 40 28
E-mail: barnie@mg.gov.pl

Agata Gągor
Tlf. (48) 22 693 56 90

Fælles e-mail: notyfikacja@mg.gov.pl

PORTUGAL

Instituto Português da Qualidade
Rua Antonio Gião, 2
P-2829-513 Caparica

Cândida Pires
Tlf. (+351) 21 294 82 36 eller 81 00
Fax (+351) 21 294 82 23
E-mail: c.pires@mail.ipq.pt

Fælles e-mail: not9834@mail.ipq.pt

Websted: <http://www.ipq.pt>

SLOVENIEN

SIST – Slovenian Institute for Standardization
Contact point for 98/34/EC and WTO-TBT Enquiry Point
Šmartinska 140
SI-1000 Ljubljana

Tlf. (386) 1 478 304 1
Fax (386) 1 478 309 8
E-mail: contact@sist.si

Vesna Stražišar

SLOVAKIET

Kvetoslava Steinlova
Director of the Department of European Integration,
Office of Standards, Metrology and Testing of the Slovak Republic
Stefanovicova 3
SK-814 39 Bratislava

Tlf. (421) 2 5249 3521
Fax (421) 2 5249 1050
E-mail: steinlova@normoff.gov.sk

FINLAND

Kauppa-ja teollisuusministeriö
(Ministry of Trade and Industry)

Besøgsadresse:
Aleksanterinkatu 4
FIN-00171 Helsingfors
og
Katakatu 3
FIN-00120 Helsingfors

Postadresse:
PO Box 32
FIN-00023 Government

Henri Backman
Tlf. (+358) 9 1606 36 27
Fax (+358) 9 1606 46 22
E-mail: henri.backman@ktm.fi

Katri Amper

Fælles e-mail: maaraykset.tekniset@ktm.fi

Websted: <http://www.ktm.fi>

SVERIGE

Kommerskollegium
(National Board of Trade)
Box 6803
Drottninggatan 89
S-113 86 Stockholm

Kerstin Carlsson
Tlf. (+46) 86 90 48 82 eller (+46) 86 90 48 00
Fax (+46) 8 690 48 40 eller (+46) 83 06 759
E-mail: kerstin.carlsson@kommers.se

Fælles e-mail: 9834@kommers.se

Websted: <http://www.kommers.se>

DET FORENEDE KONGERIGE

*Department of Trade and Industry
Standards and Technical Regulations Directorate 2*
151 Buckingham Palace Road
London SW1 W 9SS
United Kingdom

Philip Plumb
Tlf. (+44) 2072151488
Fax (+44) 2072151529
E-mail: philip.plumb@dti.gsi.gov.uk
Fælles e-mail: 9834@dti.gsi.gov.uk
Websted: <http://www.dti.gov.uk/strd>

EFTA - ESA

EFTA Surveillance Authority
Rue Belliard 35
B-1040 Bruxelles

Adinda Batsleer
Tlf. (+32) 2 286 18 61
Fax (+32) 2 286 18 00
E-mail: aba@eftasurv.int

Tuija Ristiluoma
Tlf. (+32) 2 286 18 71
Fax (+32) 2 286 18 00
E-mail: tri@eftasurv.int
Fælles e-mail: DRAFTTECHREGESA@eftasurv.int
Websted: <http://www.eftasurv.int>

*EFTA
Goods Unit
EFTA Secretariat*
Rue de Trêves 74
B-1040 Bruxelles

Kathleen Byrne
Tlf. (32-2) 286 17 34
Fax (32-2) 286 17 42
E-mail: kathleen.byrne@efta.int

Fælles e-mail: DRAFTTECHREGGEFTA@efta.int

Websted: <http://www.efta.int>

TYRKIET

*Undersecretariat of Foreign Trade
General Directorate of Standardisation for Foreign Trade*
Inönü Bulvari n° 36
06510
Emek – Ankara

Saadettin Doğan
Tlf. (+90) 312 212 58 99
(+90) 312 204 81 02
Fax (+90) 312 212 87 68
E-mail: dtsabbil@dtm.gov.tr

Websted: <http://www.dtm.gov.tr>

STATSSTØTTE — ITALIEN

Statsstøtte nr. C 21/2004 (ex N 590/B/2001) — artikel 99, stk. 2, litra a) (for så vidt angår landbrugssektoren) og artikel 124, stk. 1 og 2, i regionallov nr. 32/2000: »Bestemmelser om gennemførelse af FUP (det flerårige udviklingsprogram) 2000-2006 og omlægning af støtteordninger for virksomheder« (Sicilien)

Opfordring til at fremsætte bemærkninger i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 2

(2005/C 52/09)

Ved brev af 8. september 2004, der er gengivet på det autentiske sprog efter dette resumé, meddelte Kommissionen den italienske regering, at den havde besluttet at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 88, stk. 2, over for ovennævnte støtteordninger.

Interesserede parter kan senest en måned efter offentliggørelsen af nærværende resumé og det efterfølgende brev sende deres bemærkninger vedrørende de støtteordninger, over for hvilke Kommissionen indleder proceduren, til:

Europa-Kommissionen
 Generaldirektoratet for Landbrug
 Direktorat H2
 Kontor: Loi 130 5/120
 B-1049 Bruxelles/Brussel
 Fax (32-2) 296 76 72

Disse bemærkninger vil blive videresendt til den italienske regering. Interesserede parter, der fremsætter bemærkninger til sagen, kan skriftligt anmode om at få deres navne hemmeligholdt. Anmodningen skal være begrundet.

RESUMÉ

I artikel 99, stk. 2, litra a), i Siciliens regionallov nr. 32/2000 er det fastsat, at der kan ydes støtte til oprettelse og finansiering af garantifonde, der giver de tilsluttede virksomheder mulighed for at opnå lån i kreditselskaber og -institutter, leasingselskaber, »società di cessione di crediti di imprese« (erhvervslånsafståelseselskaber) og banklignende foretagender.

På nuværende stadium tvivler Kommissionen på, at denne foranstaltning er forenelig med fællesmarkedet. Årsagerne er følgende:

— Sikkerhedsstillelse forudsætter optagelse af lån; men den af de italienske myndigheder forelagte liste over ordninger med adgang til sikkerhedsstillelse indeholder foranstaltninger, som, i betragtning af deres formål, næppe vil kunne finansieres ved hjælp af lån (f. eks. er det vanskeligt at forestille sig, at støtten til dækning af forsikringspræmier i landbrugssektoren ydes i form af lån)

— Det er et spørgsmål, om der kan stilles sikkerhed i forbindelse med visse foranstaltninger, der er fastsat i artikel 124 i den pågældende lov, da Kommissionen af nedennævnte årsager tvivler på, at foranstaltningerne er forenelige med fællesmarkedet; når der kan sættes spørgsmålstegn ved berettigelsen af den foranstaltning, som sikkerhedsstillelsen vedrører, må også berettigelsen af selve sikkerhedsstillelsen drages i tvivl

— Kommissionen er ikke i besiddelse af oplysninger om, hvordan de italienske myndigheder vil sikre sig, at en kumulering af den planlagte støtte i form af sikkerhedsstillelse og støtten i forbindelse med de ordninger, som sikkerhedsstillelsen vedrører, ikke medfører en overskridelse af de støttesatser, der er tilladt i henhold til de nævnte ordninger.

I artikel 124, stk. 1 og 2, i Siciliens regionallov nr. 32/2000 er det fastsat, at der kan ydes støtte til producentsammenslutninger, som er anerkendt i henhold til Rådets forordning (EØF) nr. 1035/72 af 18. maj 1972 om den fælles markedsordning for frugt og grønsager⁽¹⁾, og som på grund af manglende finansielle ressourcer på regionalt plan ikke har kunnet opnå den fulde støtte, hvortil de var berettigede. Denne foranstaltning skal finansieres med en del af et samlet budget på EUR 3 615 198.

På nuværende stadium tvivler Kommissionen på, at denne foranstaltning er forenelig med fællesmarkedet. Årsagerne er følgende:

— Det fremgår klart, at den påtænkte støtte, for så vidt angår tre af de fire berørte producentsammenslutninger, ville blive bevilget længe efter den syvårsperiode, der følger efter anerkendelsen af sammenslutningen, hvilket betyder, at de pågældende sammenslutninger ikke længere har ret til støtte (i henhold til artikel 14 i Rådets forordning (EØF) nr. 1035/72 som ændret skal støtten udbetales i fem årlige rater inden for de syv år, der følger efter anerkendelsen af sammenslutningen)

⁽¹⁾ EFT L 118 af 20.5.1972, s. 1.

- Rådets forordning (EØF) nr. 1035/72 blev ophævet ved forordning (EØF) nr. 2200/96 af 28. oktober 1996 om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager⁽²⁾; følgelig ville en ordning, hvorefter der i henhold til en ikke længere gældende retsakt ydes støtte til sammenslutninger, hvis rettigheder er bortfaldet, gribe forstyrrende ind i de ved Rådets forordning (EØF) nr. 2200/96 indførte mekanismer for den fælles markedsordning for frugt og grøntsager; det fremgår imidlertid klart af punkt 3.2. i EF-rammebestemmelserne for statsstøtte i landbrugssektoren⁽³⁾, at Kommissionen under ingen omstændigheder kan godkende støtte, som er uforenelig med de bestemmelser, der regulerer en fælles markedsordning, eller som ville hindre den fælles markedsordning i at fungere tilfredsstillende
- Støtte, der ydes under de nævnte omstændigheder, ville blive ydet med tilbagevirkende kraft, hvilket er udtrykkeligt forbudt i henhold til punkt 3.6. i rammebestemmelserne, da den mangler det incitament, som al støtte i landbrugssektoren skal indeholde (bortset fra kompenserende støtte)
- Et af de argumenter, som de italienske myndigheder har fremført, nemlig at EUGFL ikke har garanteret den finansielle dækning af de forpligtelser, der er indgået af de italienske myndigheder, undrer Kommissionen, da medfinansieringen af oprettelsen af producentsammenslutningerne indebærer, at EUGFL automatisk refunderer en del af den støtte, der godkendes i henhold til den fælles markedsordning.

BREVETS ORDLYD

- »1. Con la presente, ho l'onore di informarLa che la Commissione, dopo aver esaminato le informazioni fornite dalle autorità italiane, ha deciso di avviare la procedura di cui all'articolo 88, paragrafo 2 del trattato CE con riguardo agli aiuti previsti dall'articolo 99, paragrafo 2, lettera a) della legge regionale in oggetto, per quanto riguarda il settore agricolo, nonché in merito agli aiuti previsti dall'articolo 124, paragrafi 1 e 2 della stessa legge, a favore di talune associazioni di produttori e di non sollevare obiezioni in merito agli aiuti previsti dagli altri articoli della stessa legge citati in oggetto, eccetto l'articolo 111 (ritirato – cfr. punto 9 in appresso) e l'articolo 123 (già esaminato nell'ambito di un altro fascicolo di aiuto – cfr. punto 5 in appresso).

Procedimento

2. Con lettera del 28 agosto 2001, protocollata il 29 agosto 2001, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha notificato alla Commissione le misure di cui all'oggetto, a norma dell'articolo 88, paragrafo 3 del trattato.
3. Con lettere del 17 maggio 2002 e del 10 ottobre 2002, protocollate rispettivamente il 21 maggio 2002 e l'11 ottobre 2002, detta Rappresentanza ha trasmesso alla

Commissione i complementi d'informazione chiesti alle autorità italiane con lettere in data 24 ottobre 2001 e 18 luglio 2002.

4. Nella lettera del 10 ottobre 2002, le autorità italiane hanno comunicato ulteriori informazioni concernenti unicamente l'aiuto di cui all'articolo 123 della legge regionale in oggetto, dato il carattere d'urgenza da questo presentato.
5. L'aiuto previsto dall'articolo 123 della legge regionale in questione è stato scorporato dagli altri aiuti di cui agli articoli suindicati ed è stato dichiarato compatibile con il mercato comune nel quadro del fascicolo relativo all'aiuto N 590/A/2001⁽⁴⁾.
6. Siccome la lettera delle autorità italiane in data 10 ottobre verteva unicamente sull'articolo 123 della legge regionale in oggetto, i servizi della Commissione hanno inviato, con lettera datata 11 febbraio 2003, un sollecito alle autorità in questione, pregandole di rispondere anche alle altre domande formulate nella lettera del 18 luglio 2002.
7. Con lettera del 5 marzo 2003, protocollata il 6 marzo 2003, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha comunicato alla Commissione la risposta delle autorità italiane alle domande contenute nella lettera del 18 luglio 2002.
8. I servizi della Commissione, dopo aver esaminato questa risposta, hanno chiesto ulteriori informazioni alle autorità italiane con lettera in data 2 maggio 2003.
9. Con lettera del 13 agosto 2003, protocollata il 18 agosto 2003, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha comunicato alla Commissione la risposta delle autorità italiane alla lettera del 2 maggio 2003. In questa risposta, le autorità italiane annunciano il ritiro dell'articolo 111 dalla legge regionale in oggetto e chiedevano alla Commissione di adottare una decisione distinta per alcuni articoli della stessa.
10. Con lettera del 1° ottobre 2003, i servizi della Commissione hanno spiegato alle autorità italiane che avrebbero preso una decisione sull'insieme del fascicolo N 590/B/2001 e hanno chiesto ancora qualche precisazione su uno degli articoli della legge regionale.
11. Con lettera del 7 gennaio 2004, protocollata il 14 gennaio 2004, la Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea ha comunicato alla Commissione la risposta delle autorità italiane alla lettera del 1° ottobre 2003.
12. Con lettera del 10 marzo 2004, i servizi della Commissione hanno ufficialmente chiesto alle autorità italiane talune precisazioni già richieste nel corso di contatti informali.

⁽²⁾ EFT L 297 af 21.11.1996, s. 1.

⁽³⁾ EFT C 232 af 12.8.2000, s. 17.

⁽⁴⁾ Lettera SG (2002) D/233133 del 18.12.2002.

13. Con le lettere del 20 aprile 2004, protocollata il 21 aprile 2004, e del 24 maggio, protocollata il 25 maggio 2004, le autorità italiane hanno trasmesso alla Commissione le precisazioni di cui al punto 12.
14. La presente decisione verte su tutto l'articolato della legge regionale in oggetto, ad eccezione:
- dell'articolo 99, per quanto riguarda il settore della pesca, dato che la notifica iniziale è stata effettuata dall'Assessorato all'agricoltura della Regione siciliana e che, nella lettera trasmessa dalla Rappresentanza permanente d'Italia presso l'Unione europea il 24 maggio 2004, l'Assessorato alla pesca della Regione siciliana ha comunicato che sarebbe stata effettuata una notifica separata ulteriore per il settore della pesca,
 - degli articoli 111 (ritirato) e 123 (trattato nell'ambito del fascicolo N 590/A/2001).
15. Inoltre, per i motivi esposti ai paragrafi da 95 a 100, gli aiuti di cui all'articolo 124, paragrafi 1 e 2, a favore di un'associazione di produttori, nonché gli aiuti di cui all'articolo 124, paragrafo 3 non formano oggetto della presente decisione.

Descrizione

16. Gli articoli citati in oggetto istituiscono le seguenti misure di aiuto (tutte relative al periodo 2000-2006):

Articolo 99

17. Questo articolo prevede, a favore dei consorzi fidi di primo e secondo grado (in altri termini, i consorzi fidi e le loro associazioni) del settore agricolo:

Paragrafo 2, lettera a)

contributi per costituire o integrare i fondi rischi destinati all'attività di prestazione di garanzie ai fini della concessione di finanziamenti da parte di aziende e istituti di credito, di società di locazione finanziaria, di società di cessione di crediti di imprese e di enti parabancari, alle imprese associate;

Paragrafo 2, lettera b)

contributi per l'attività d'informazione, consulenza, assistenza alle imprese consorziate (reperimento e migliore utilizzo delle fonti finanziarie, prestazione di servizi volti al miglioramento della gestione delle imprese).

18. I contributi di cui al paragrafo 2, lettera a) sono concessi ai consorzi fidi che ne facciano richiesta e non sono cumulabili con altre provvidenze aventi finalità analoghe. Detti contributi non possono essere di importo superiore all'ammontare complessivamente sottoscritto dai soci e da enti sostenitori dei consorzi medesimi.
19. I contributi di cui al paragrafo 2, lettera b) sono parimenti concessi ai consorzi fidi che ne facciano richiesta; sono cumulabili con gli altri aiuti di cui al punto 14 degli *Orientamenti comunitari per gli aiuti di Stato nel settore agricolo* ⁽⁵⁾ e con altre agevolazioni per la prestazione di assistenza tecnica, nei limiti del 90 % delle spese ammissibili e per un importo non superiore a 100 000 euro per beneficiario per un periodo di tre anni, ovvero, per aziende assimilabili a piccole e medie imprese, nella misura del 50 % delle spese ammissibili, nel qual caso si applica l'importo massimo.

sibili e per un importo non superiore a 100 000 euro per beneficiario per un periodo di tre anni, ovvero, per aziende assimilabili a piccole e medie imprese, nella misura del 50 % delle spese ammissibili, nel qual caso si applica l'importo massimo.

20. Entrambe le categorie di aiuti saranno finanziate mediante stanziamenti annuali di bilancio. Per l'insieme degli aiuti di cui all'articolo 99 è prevista una dotazione globale di 20 000 000 EUR per tutto il periodo considerato.

Articolo 107

21. Questo articolo prevede l'erogazione dei seguenti contributi alle imprese di produzione, lavorazione, trasformazione e commercializzazione di prodotti agricoli:

Paragrafi 1 e 2

22. Un contributo per:

- a) la certificazione di sistemi di qualità dei prodotti e di gestione ambientale, compresi i sistemi obbligatori di igiene e sicurezza dei processi e dei prodotti, incluse le spese per la formazione e riqualificazione del personale e per gli studi preliminari, la consulenza e l'assistenza tecnica necessarie per la certificazione dei prodotti;
- b) l'utilizzazione di software, servizi e consulenze, legati ai processi di informatizzazione dell'azienda e all'uso di sistemi avanzati di comunicazione anche per la vendita dei prodotti, all'introduzione di tecnologie pulite;
- c) l'utilizzazione di ausiliari biologici e relativi servizi di assistenza per migliorare le caratteristiche igienico-sanitarie dei prodotti agroalimentari.

23. Il contributo è erogato fino al 75 % delle spese ammissibili a finanziamento e per un importo non superiore a 200 milioni di lire (103 291 EUR). Nel caso in cui le norme sui controlli di qualità siano obbligatorie, il contributo è concesso a totale copertura della spesa. Sono escluse le spese per impianti ed attrezzature. I beneficiari sono le aziende agricole e le imprese di trasformazione e commercializzazione dei prodotti agricoli.

Paragrafo 3

24. Un contributo per la costituzione di organismi di controllo delle denominazioni di origine protette.
25. Il contributo, non cumulabile, di durata quinquennale, è concesso a totale copertura delle spese sostenute per la costituzione del consorzio nel primo anno e in misura decrescente del 20 % annuo per gli anni successivi. Non possono essere concessi aiuti in relazione a spese sostenute dopo il quinto anno d'intervento, né dopo sette anni dalla costituzione dell'organismo. Le spese ammissibili comprendono l'affitto dei locali o, in caso di acquisto, l'equivalente del valore locativo a prezzi di mercato, l'acquisto di materiale per ufficio e di attrezzatura informatica, le spese di personale, i costi di esercizio e altri oneri amministrativi.

⁽⁵⁾ GU C 232 del 12.8.2000, pag. 17.

26. La dotazione globale destinata a queste due misure durante il periodo considerato ammonta ad un massimo di 70 miliardi di lire (36 151 983 EUR).

Articolo 110

27. Questo articolo prevede aiuti per i seguenti investimenti nel settore dell'elicicoltura:
- acquisto, costruzione o ristrutturazione di locali adibiti all'allevamento delle chioccioline nonché alla loro trasformazione e commercializzazione;
 - ricerca idrica e realizzazione di impianti di irrigazione.
28. L'aiuto è concesso alle piccole e medie imprese nella misura del 50 % delle spese ammissibili e per investimenti fino a 500 000 euro per azienda singola e a 1 500 000 euro per azienda associata. L'aiuto non è cumulabile. Il bilancio previsto ammonta a 3 000 000 EUR.

Articolo 112

29. Questo articolo prevede la concessione di un aiuto per la costituzione o per l'ampliamento delle attività delle organizzazioni di produttori riconosciute ai sensi della normativa comunitaria che non abbiano beneficiato di analoghi finanziamenti nell'ambito di specifiche organizzazioni comuni di mercato.
30. L'importo dei contributi può raggiungere il 100 % dei costi sostenuti nel primo anno ed è ridotto del 20 % per ciascun anno di esercizio, in modo che sia limitato al 20 % nel quinto e ultimo anno.
31. Sono ammissibili le spese sostenute per ottenere la disponibilità della sede dell'organizzazione (affitto o acquisto, in quest'ultimo caso l'aiuto è limitato al valore locativo a prezzi di mercato), l'acquisto di attrezzature di ufficio, compresi i materiali e le attrezzature informatiche, i costi del personale, le spese necessarie per il funzionamento ordinario, nonché l'assistenza tecnica, economica, giuridica e commerciale.
32. In caso di estensione significativa delle attività (a nuovi prodotti o a nuovi settori di intervento), sono ammissibili ai contributi unicamente le spese di funzionamento amministrativo derivanti dai compiti aggiuntivi.
33. Il bilancio assegnato a questa misura durante il periodo considerato ammonta ad un massimo di 30 miliardi di lire (15 493 707 EUR).

Articolo 120

34. Questo articolo istituisce un incentivo finanziario per incoraggiare gli imprenditori agricoli a tenere la contabilità aziendale. Il contributo, per un importo complessivo di lire 5 000 000 (2 582 EUR) per azienda, sarà ripartito in cinque quote annuali di lire 1 000 000 (circa 516 EUR). Ogni quota sarà versata nell'anno successivo a quello della chiusura di ciascun esercizio contabile, previa verifica della corretta tenuta della contabilità.
35. Il contributo è cumulabile con gli altri aiuti di cui al punto 14 degli *Orientamenti*.

36. Il bilancio assegnato a questa misura durante il periodo considerato ammonta a 14 miliardi di lire (7 230 397 EUR).

Articolo 122

37. Quest'articolo prevede una dotazione massima di 30 miliardi di lire (15 493 707 EUR) per la concessione di aiuti finalizzati ad interventi di ricomposizione fondiaria. Possono beneficiare della misura gli imprenditori agricoli (in particolare i giovani agricoltori), i coltivatori diretti, gli affittuari e i salariati agricoli singoli o associati, dotati di adeguate competenze professionali e che si impegnino a tenere una contabilità semplificata almeno durante i dieci anni successivi al loro insediamento.
38. L'aiuto, non cumulabile, è pari al 30 % delle spese sostenute (40 % nelle zone svantaggiate) per l'acquisto di terreni destinati ad operazioni di ricomposizione fondiaria e copre interamente le spese legali, amministrative e tecniche connesse alle transazioni effettuate in relazione alla ricomposizione.

Articolo 124

39. Questo articolo prevede due tipi di aiuti:

Paragrafi 1 e 2

40. Contributi di avviamento in favore delle associazioni di produttori riconosciute ai sensi del regolamento (CEE) n. 1035/72 del Consiglio, del 18 maggio 1972, relativo all'organizzazione comune dei mercati nel settore degli ortofrutticoli ⁽⁶⁾.
41. L'aiuto è concesso per una durata di cinque anni, a totale copertura delle spese sostenute per l'avviamento durante il primo anno, e in misura decrescente del 20 % annuo negli anni successivi, fino all'azzeramento al termine del quinto anno. Non possono essere concessi aiuti in relazione a spese sostenute dopo il quinto anno, né dopo sette anni dal riconoscimento.

Paragrafo 3

42. Aiuti per la costituzione e l'avviamento dei gruppi di produttori che hanno presentato un piano di riconoscimento ai sensi dell'articolo 14 del regolamento (CE) n. 2200/96 del Consiglio, del 28 ottobre 1996, relativo all'organizzazione comune dei mercati nel settore degli ortofrutticoli ⁽⁷⁾. L'aiuto è concesso a copertura delle spese di costituzione e avviamento in conformità al disposto del regolamento (CE) n. 20/98 della Commissione, del 7 gennaio 1998, recante modalità di applicazione del regolamento (CE) n. 2200/96 del Consiglio per quanto riguarda gli aiuti ai gruppi di produttori precostituiti ⁽⁸⁾, ed è erogato entro i seguenti massimali:
- fino a 100 000 euro per anno, per il primo e secondo anno;
 - fino a 80 000 euro, per il terzo anno;
 - fino a 60 000 euro, per il quarto anno;
 - fino a 50 000 euro, per il quinto anno.

⁽⁶⁾ GU L 118 del 20.5.1972, pag. 1.

⁽⁷⁾ GU L 297 del 21.11.1996, pag. 1

⁽⁸⁾ GU L 4 dell'8.1.1998, pag. 40.

43. Si considerano come spese di avviamento l'affitto dei locali (o, in caso di acquisto, l'equivalente del valore locativo a prezzi di mercato), l'acquisto di materiale per ufficio e di attrezzatura informatica, le spese di personale e i normali costi di esercizio.
44. In entrambi i casi, non possono essere concessi aiuti in relazione a spese sostenute dopo il quinto anno, né dopo sette anni dal riconoscimento o dal priconoscimento.
45. Nessuno dei due aiuti è cumulabile con altre provvidenze aventi finalità analoghe. Il bilancio assegnato a queste due misure per il periodo considerato è limitato ad un massimo di 7 miliardi di lire (3 615 198 EUR).

Articolo 135

46. Questo articolo prevede, ai paragrafi 3 e 4, aiuti per progetti di ricerca nel settore agricolo. Si applicano le aliquote seguenti (intensità lorda):

Paragrafo 3

- per progetti di ricerca volti alla messa a punto di nuovi prodotti, di nuovi processi produttivi o di nuovi servizi o che comportino il miglioramento di quelli già esistenti: 50 % dei costi ritenuti ammissibili in conformità a quanto disposto nell'allegato II della «Disciplina comunitaria per gli aiuti di Stato alla ricerca e sviluppo»⁽⁹⁾, con possibilità di maggiorazione del 10 % per progetti di ricerca presentati da piccole e medie imprese e del 15 % per progetti di ricerca i cui obiettivi rientrano all'interno di progetti o programmi specifici realizzati nell'ambito del programma quadro comunitario di ricerca e sviluppo;

Paragrafo 4

- per progetti di ricerca precompetitiva secondo la definizione di cui all'allegato I della precitata *Disciplina comunitaria*: 25 % dei costi ammissibili, con possibilità di maggiorazione del 10 % per progetti di ricerca presentati da piccole e medie imprese e del 15 % per progetti di ricerca i cui obiettivi rientrano all'interno di progetti o programmi specifici realizzati nell'ambito del programma quadro comunitario di ricerca e sviluppo.
47. I progetti sono selezionati attraverso bandi pubblici. I risultati della ricerca devono essere resi accessibili agli operatori regionali, nazionali e comunitari interessati. Gli aiuti previsti non sono cumulabili con altri aiuti aventi le stesse finalità. Il bilancio assegnato a queste misure per il periodo considerato è limitato ad un massimo di 80 miliardi di lire (41 316 552 EUR).
48. In termini generali, l'articolo 200 della legge in oggetto dispone che gli stanziamenti annuali di bilancio potranno essere svincolati soltanto dopo che la Commissione avrà autorizzato i regimi di aiuto notificati. Il bilancio destinato a finanziare l'insieme degli aiuti summenzionati ammonta a complessivi 142 301 544 EUR.

Valutazione

49. Ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 1 del trattato, sono incompatibili con il mercato comune, nella misura in cui incidano sugli scambi tra Stati membri, gli aiuti concessi dagli Stati, ovvero mediante risorse statali, sotto qualsiasi forma che, favorendo talune imprese o talune produzioni, falsino o minaccino di falsare la concorrenza. Le misure previste dalla decisione in oggetto corrispondono a questa definizione, in quanto fanno parte di un complesso di misure suscettibili di alterare gli scambi, data la vasta gamma di prodotti a cui si applicano (è interessato tutto il settore agricolo e, negli scambi comunitari di prodotti agricoli, l'Italia svolge un ruolo non trascurabile, poiché nel 2000 ha realizzato scambi di tali prodotti per un importo pari a 16,419 miliardi di euro per le importazioni e a 10,691 miliardi di euro per le esportazioni; nel corso dello stesso anno, gli scambi di prodotti agricoli nell'UE sono ammontati a 139,280 miliardi di euro, per le importazioni, e a 146,975 miliardi di euro per le esportazioni).

50. Tuttavia, nei casi previsti dall'articolo 87, paragrafi 2 e 3 del trattato, alcune misure possono, in via derogatoria, essere considerate compatibili con il mercato comune.

51. Nella fattispecie, tenendo conto della natura degli aiuti sopra descritti, l'unica deroga applicabile è quella prevista dall'articolo 87, paragrafo 3, lettera c) del trattato, in base alla quale possono essere ritenuti compatibili con il mercato comune gli aiuti destinati ad agevolare lo sviluppo di talune attività o di talune regioni economiche, sempre che non alterino le condizioni degli scambi in misura contraria al comune interesse.

52. Per poter beneficiare di tale deroga, gli aiuti in questione devono essere conformi alle normative ad essi applicabili, ossia:

- per gli aiuti nel settore agricolo in generale, gli Orientamenti comunitari per gli aiuti di Stato nel settore agricolo (in appresso denominati «Orientamenti») ⁽¹⁰⁾, che sono applicabili nella fattispecie ai sensi del regolamento (CE) n. 1/2004 della Commissione, del 23 dicembre 2003, relativo all'applicazione degli articoli 87 e 88 del trattato CE agli aiuti di Stato a favore delle piccole e medie imprese attive nel settore della produzione, trasformazione e commercializzazione dei prodotti agricoli ⁽¹¹⁾, dato che il regime non è diretto soltanto alle PMI e che le condizioni di applicazione non sono quindi soddisfatte ⁽¹²⁾;
- per gli aiuti di Stato sotto forma di garanzia, la comunicazione della Commissione sull'applicazione degli articoli 87 e 88 del trattato CE agli aiuti di Stato concessi sotto forma di garanzie ⁽¹³⁾;
- per gli aiuti destinati alla ricerca e allo sviluppo, la *Disciplina comunitaria per gli aiuti di Stato alla ricerca e sviluppo* ⁽¹⁴⁾ ed eventualmente la comunicazione del 1998 che modifica detta *Disciplina* ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁰⁾ Cfr. nota in calce n. 1.

⁽¹¹⁾ GU L 1 del 3.1.2004, pag. 1.

⁽¹²⁾ Cfr. articolo 20, paragrafo 2, primo comma del regolamento.

⁽¹³⁾ GU C 71 dell'11.3.2000, pag. 14.

⁽¹⁴⁾ Cfr. nota 6.

⁽¹⁵⁾ GU C 48 del 13.2.1998, pag. 2.

⁽⁹⁾ GU C 45 del 17.2.1996, pag. 5.

53. A questo proposito la Commissione osserva quanto segue in merito ai vari articoli di legge in esame.

Articolo 99

Paragrafo 2, lettera a)

54. L'aiuto previsto da questo paragrafo deve essere esaminato sotto due aspetti: la dotazione e la prestazione di garanzie vera e propria.

55. Per quanto riguarda la dotazione, la Commissione rileva che, ai sensi del paragrafo 3 dell'articolo 99, i contributi regionali non possono oltrepassare il 50 % della dotazione globale dei consorzi, mentre il resto può essere fornito da enti pubblici o da operatori privati. Interrogate sull'entità complessiva della partecipazione pubblica all'operazione, le autorità italiane si sono impegnate affinché essa non superi in alcun caso il 70 %, sottolineando che una simile percentuale è già stata accettata in passato dalla Commissione (aiuto N 62/2001)⁽¹⁶⁾. Esse hanno inoltre assicurato che i fondi pubblici versati in dotazione saranno impiegati unicamente per la prestazione di garanzie e in nessun caso per coprire le spese di funzionamento dei consorzi.

56. Avendo effettivamente accettato una partecipazione pubblica globale del 70 % nell'ambito del precitato regime, la Commissione non ha motivo di modificare la propria posizione e può quindi accettare la partecipazione proposta dalle autorità italiane.

57. Quanto alle garanzie vere e proprie, le autorità italiane hanno precisato che:

- l'equivalente sovvenzione lordo delle garanzie prestate dai consorzi sarà calcolato secondo il metodo descritto al punto 3.2, secondo trattino, della comunicazione della Commissione sull'applicazione degli articoli 87 e 88 del trattato CE agli aiuti di Stato concessi sotto forma di garanzie;
- la garanzia prestata da un consorzio non coprirà più dell'80 % del prestito, conformemente a quanto disposto ai punti 3.3 e 3.4 della citata comunicazione della Commissione;
- conformemente al disposto dei punti 3.5 e 5.2 della comunicazione di cui al punto 49, secondo trattino, le garanzie saranno prestate per operazioni aventi caratteristiche (aliquota di aiuto, beneficiari e finalità) conformi ai requisiti degli Orientamenti; esse saranno inoltre concesse unicamente ad imprese solvibili e in buona situazione finanziaria;
- dato che circa il 70 % delle aziende agricole siciliane sono di dimensioni ridotte, alcune di esse potrebbero non essere in grado di fornire le coperture necessarie per garantire il prestito o per ottenere garanzie (punto 4.5 della comunicazione);
- lo svincolo della garanzia sarà subordinato all'espletamento delle procedure legali previste nei confronti del debitore in caso d'insolvenza (dichiarazione di fallimento dell'impresa beneficiaria, ecc.);

— l'affiliazione ai consorzi è aperta a tutti gli operatori del settore agricolo senza restrizioni;

— potranno ottenere garanzie anche gli operatori che non sono soci dei consorzi;

— le garanzie potranno coprire soltanto prestiti concessi nel quadro e alle condizioni di regimi autorizzati dalla Commissione.

58. Sulla base di tali informazioni e alla luce dei criteri della citata comunicazione che consentono di determinare se un regime di aiuti sotto forma di garanzie comporti o meno elementi di aiuto di Stato, la Commissione constata, alla luce del quarto trattino di cui sopra, che il regime proposto potrebbe contenere un elemento di aiuto, in quanto le indicazioni fornite dalle autorità italiane non permettono di verificare il rispetto di tutte le condizioni previste affinché un regime di garanzie non venga considerato come un aiuto di Stato ai sensi dell'articolo 87, paragrafo 1 del trattato.

59. Quanto alla compatibilità di tale elemento di aiuto con il mercato comune (punto 5 della comunicazione), la Commissione constata anzitutto che l'elemento di aiuto interessa soltanto il mutuatario, poiché i fondi pubblici versati in dotazione saranno impiegati unicamente per la prestazione di garanzie e non per coprire le spese di funzionamento dei consorzi (ossia dei mutuanti). In secondo luogo, essa prende atto che lo svincolo della garanzia sarà subordinato all'espletamento delle procedure legali previste nei confronti del debitore in caso d'insolvenza (eventualmente, dichiarazione di fallimento dell'impresa beneficiaria) e che la percentuale del prestito sulla quale potrà valere la garanzia corrisponde a quella prescritta dalla precitata comunicazione. Infine e soprattutto, essa osserva che le garanzie potranno essere applicate solo nel rispetto delle condizioni previste dai regimi di aiuti approvati dalla Commissione.

60. A questo riguardo, i regimi attualmente identificati dalle autorità italiane come possibili beneficiari delle garanzie previste dall'articolo 99 della legge in oggetto sono i seguenti:

A livello regionale:

— i regimi istituiti dagli articoli 99, 107, 110, 112, 120, 122, 124 e 135 della legge regionale in oggetto, esaminati nel quadro del presente fascicolo (cfr. «descrizione»);

— i regimi istituiti dagli articoli 104, 109 e 119 della legge regionale in oggetto, esaminati nel quadro del fascicolo N 591/01 e approvati dalla decisione della Commissione C(2003) 240 del 15 aprile 2003 (tali articoli riguardano rispettivamente il mantenimento del paesaggio agricolo tradizionale, l'allevamento di struzzi e il miglioramento fondiario);

— i regimi istituiti dagli articoli 114, e 126 della legge regionale in oggetto, esaminati nel quadro del fascicolo N 592/01 e approvati dalla decisione della Commissione C(2002) 4168 del 13 novembre 2002 (tali articoli riguardano rispettivamente il sostegno alle organizzazioni interprofessionali e la promozione di prodotti agro-alimentari);

⁽¹⁶⁾ Lettera SG (2001) D/290914 dell'8.8.2001.

- i regimi istituiti dagli articoli 131, 132 e 134 della legge regionale in oggetto, esaminati nel quadro del fascicolo N 593/01 e approvati dalla decisione della Commissione C(2003) 3274 dell'8 settembre 2003 (tali articoli riguardano rispettivamente la copertura dei premi di assicurazione, l'indennizzo di danni dovuti a condizioni climatiche sfavorevoli e il sostegno agli allevatori);
 - il regime istituito dall'articolo 108 della legge regionale in oggetto, esaminato nel quadro del fascicolo N 342/02 e approvato (per quanto riguarda l'aspetto »apicoltura«) dalla decisione della Commissione C(2003) 2914 del 4 agosto 2003 (tale articolo riguarda contemporaneamente l'apicoltura e la bachicoltura).
- A livello nazionale
- Il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 274/2001 e approvato dalla decisione della Commissione C(2001) 2937 del 26 settembre 2001 (regolamento per la concessione degli aiuti di Stato sui programmi realizzati dalle Unioni nazionali tra le associazioni di produttori);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 110/2001 e approvato dalla decisione della Commissione comunicata con lettera SG (2001) D/288933 del 5 giugno 2001 (Interventi a favore del riordino fondiario);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 759/2000 e approvato dalla decisione della Commissione C(2001) 3844 del 27 novembre 2001 (Promozione dei prodotti agroalimentari nei paesi terzi);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 729/A/2000 e approvato dalla decisione della Commissione comunicata con lettera SG (2001) D/286847 del 13 marzo 2001 (Estensione all'agricoltura e alla pesca degli strumenti previsti dalla programmazione negoziata);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 646/C/2000 e approvato dalla decisione della Commissione comunicata con lettera SG (2001) D/289229 del 14 giugno 2001 (Crediti di imposta per gli investimenti nelle aree svantaggiate);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 558/2000 e approvato dalla decisione della Commissione comunicata con lettera SG (2001) D/286564 del 28 febbraio 2001 (Trasformazione e commercializzazione di prodotti agricoli);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 241/2001 e approvato dalla decisione della Commissione C(2002) 1786 def. del 7 maggio 2002 (Camere di commercio);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 220/2002 e approvato dalla decisione della Commissione C(2002) 2934 del 25 luglio 2002 (Modifica del regime di aiuto N 646/C/2000 – cfr. quinto trattato);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 122/2002 e approvato dalla decisione della Commissione C(2002) 3432 del 23 settembre 2002 (Promozione di prodotti di qualità);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 30/2002 e approvato dalla decisione della Commissione C(2002) 579 def. del 27 febbraio 2002 (Pubblicità per i prodotti agricoli);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 381/2003 e approvato dalla decisione della Commissione C(2003) 4105 def. dell'11 novembre 2003 (Regime dei contratti di filiera);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 121/2003 e approvato dalla decisione della Commissione C(2003) 3219 del 2 settembre 2003 (Riordino fondiario e ricambio generazionale in agricoltura);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo NN 6/2003 e approvato dalla decisione della Commissione C(2003) 781 def. del 19 marzo 2003 (Modifiche ai crediti di imposta per investimenti);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 336/2001 e approvato dalla decisione della Commissione C(2003) 129 del 13 febbraio 2003 (Incentivi a favore dell'autoimprenditorialità e della nuova imprenditorialità);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 313/2001 e approvato dalla decisione della Commissione C(2003) 369 def. del 5 febbraio 2003 (Interventi a favore dell'agrumicoltura);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 384/2003 e approvato dalla decisione della Commissione C(2004) 169 def. del 3 febbraio 2004 (Accesso al mercato dei capitali);
 - il regime esaminato nel quadro del fascicolo N 111/2003 e approvato dalla decisione della Commissione C(2004) 25 del 7 gennaio 2004 (Attuazione delle attività previste dalla legge n. 499/99).
- Misure cofinanziate (che sono state tutte approvate dalle decisioni della Commissione C(2000) 2348 dell'8 agosto 2000 e C(2003) 3982 del 21 ottobre 2003)
- Misura 4.6 del POR (programma operativo regionale) della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 100 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.7 del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 102 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.8 del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 117 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.9 del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 105 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.11 del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 121 della legge regionale in oggetto),

- misura 4.12 del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 115 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.13 A del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 125 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.13 B del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 128 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.15 C del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 130 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.15 A del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 87 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.15 B del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 87 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.10 del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 118 della legge regionale in oggetto),
 - misura 4.14 del POR della Sicilia per il periodo 2000/2006 (articolo 129 della legge regionale in oggetto).
61. Nella loro lettera del 20 aprile 2004, le autorità italiane hanno inoltre precisato che per il futuro esse si sarebbero preoccupate di comunicare alla Commissione tutti i regimi di aiuto nazionali e regionali ai quali potrebbero essere applicate le garanzie.
62. La Commissione desidera sottolineare anzitutto che il principio stesso dell'eventuale concessione di una garanzia comporta l'esistenza di un prestito. Ora, alla luce dell'elenco di cui al punto 60 supra, la Commissione constata che taluni dei regimi che potrebbero beneficiare di garanzie da parte dei Fondi di cui all'articolo 99, difficilmente potrebbero essere finanziati tramite prestiti, tenuto conto della natura delle misure previste nel loro ambito (per fare un esempio, è difficile pensare che gli aiuti diretti alla copertura di premi assicurativi nel settore agricolo possano rivestire la forma di un prestito). Al fine di eliminare qualsiasi ambiguità a questo livello, le autorità italiane dovrebbero indicare, per ogni regime o misura menzionati nell'elenco di cui al punto 60 supra, se gli aiuti previsti rivestano la forma di sovvenzioni a fondo perduto o di prestiti, agevolati o meno, nonché limitare l'applicazione delle garanzie alle misure il cui finanziamento viene assicurato da un prestito.
63. Un altro elemento di perplessità per la Commissione, in questa fase, è dato dalla possibilità di prestare delle garanzie connesse alle misure previste dall'articolo 124 della legge in oggetto. In effetti, oltre al fatto che le considerazioni sviluppate al punto 62 sono valide anche in questo caso (dato che difficilmente si può immaginare che degli aiuti all'avviamento siano concessi sotto forma di prestito), la Commissione dubita, in questa fase, della compatibilità con il mercato comune delle misure previste per diverse associazioni di produttori dall'articolo 124 precitato, per le ragioni menzionate ai punti da 103 a 108 infra e il fatto di concedere un aiuto supplementare ad una misura la cui ammissibilità è già soggetta a cauzione non può che far nascere a sua volta nuovi dubbi sull'ammissibilità della garanzia stessa.
64. Infine, in questa fase, la Commissione non dispone di indicazioni sul modo in cui le autorità italiane verifichino che il cumulo dell'aiuto potenziale delle garanzie e dell'aiuto previsto per le misure alle quali esse sono applicabili non comporti un superamento delle percentuali di aiuto ammissibili nell'ambito dei suddetti regimi.
65. Tenuto conto di quanto precede, la Commissione si chiede se gli aiuti sotto forma di garanzie, verranno utilizzati in modo pertinente dalle autorità italiane e, in questa fase, non può non nutrire dei dubbi sulla compatibilità con il mercato comune delle modalità di concessione delle garanzie che potrebbero essere prestate dall'intermediario di Fondi alimentati da risorse pubbliche.
- Paragrafo 2, lettera b)*
66. L'aiuto di cui al paragrafo 2, lettera b) è un aiuto finalizzato alla prestazione di assistenza tecnica ai sensi del punto 14 degli *Orientamenti*. Per quanto riguarda il rispetto di questa disposizione, la Commissione osserva che:
- il massimale dell'aiuto corrisponde a quello fissato dal suddetto punto 14;
 - nel complemento d'informazione fornito dalle autorità italiane, queste ultime hanno sottolineato innanzitutto che l'affiliazione ai consorzi è aperta a tutte le imprese del settore agricolo e agroalimentare, nonché alle loro associazioni, senza alcuna restrizione; esse hanno inoltre precisato che gli operatori non affiliati ai consorzi potranno fruire delle prestazioni di assistenza tecnica alle stesse condizioni dei soci (il testo dell'articolo 99, paragrafo 2, lettera b) sarà modificato in tal senso);
 - qualsiasi partecipazione alle spese amministrative del consorzio sarà limitata ai costi inerenti alla prestazione del servizio;
 - poiché l'aiuto previsto è cumulabile con altri regimi di aiuti ricadenti nel campo di applicazione del punto 14 degli *Orientamenti*, le autorità italiane hanno assicurato che intendono creare una banca dati regionale per tutti gli aiuti disciplinati dai punti 13 e 14 degli *Orientamenti*, onde evitare che un cumulo di aiuti dia luogo al superamento dei massimali consentiti; inoltre, le autorità pubbliche procederanno a regolari controlli e ogni irregolarità accertata comporterà l'annullamento degli aiuti, seguito dal rimborso degli importi già percepiti e dall'irrogazione di sanzioni amministrative che possono arrivare fino al 50 % dell'indebito.

67. Tenuto conto di quanto precede, l'aiuto di cui all'articolo 99, paragrafo 2, lettera b) della legge in oggetto può considerarsi conforme al punto 14 degli *Orientamenti* e può beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c) del trattato in quanto aiuto destinato ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.

Articolo 107

Paragrafi 1 e 2

68. Dalla lettura di questo articolo, la Commissione evince che l'aiuto previsto può coprire non solo prestazioni di assistenza tecnica riconducibili al punto 13 (cfr. lettere a) e c) della descrizione) o al punto 14 (cfr. lettera b) della descrizione) degli *Orientamenti*, ma anche l'esecuzione di controlli di qualità ai sensi del punto 13 degli *Orientamenti*.

69. Per quanto riguarda il rispetto di quest'ultima disposizione, la Commissione osserva che:

Per le prestazioni di assistenza tecnica:

- nel complemento d'informazione trasmesso, le autorità italiane si sono impegnate a limitare l'aiuto ad un massimo di 100 000 EUR per beneficiario e per triennio, per l'insieme delle prestazioni di assistenza tecnica di cui all'articolo 107, o al 50 % delle spese ammissibili per le PMI ai sensi del regolamento (CE) n. 70/2001;
- in caso di cumulo, il rispetto dei massimali autorizzati sarà verificato tramite la banca dati che la Regione intende costituire per tutti gli aiuti disciplinati dai punti 13 e 14 degli *Orientamenti*. Saranno anche effettuati controlli come indicato sopra, riguardo all'aiuto di cui all'articolo 99, paragrafo 2, lettera b) della legge in oggetto, con le stesse sanzioni in caso d'infrazione.

70. Tenuto conto di quanto precede, si può ritenere che le condizioni di cui ai punti 13 e 14 degli *Orientamenti*, applicabili nella fattispecie, siano rispettate.

Per l'esecuzione di controlli:

- nel complemento d'informazione trasmesso, le autorità italiane hanno assicurato che l'aiuto sarà concesso non solo per i controlli obbligatori, ma anche per quelli facoltativi, a condizione che siano effettuati da terzi o per conto terzi; esse hanno precisato che i controlli di routine effettuati dal produttore stesso nell'ambito del normale ciclo di produzione saranno esclusi dalla copertura dell'aiuto;
- per quanto riguarda i controlli obbligatori, la Commissione rileva che il punto 13.4 degli *Orientamenti* ammette la copertura totale, tranne quando la normativa comunitaria stabilisce gli importi che i produttori devono pagare. Poiché le autorità italiane si sono impegnate a rispettare questa restrizione, la

Commissione ritiene che il disposto del punto 13.4 sia ottemperato;

- in merito agli altri controlli, la Commissione prende atto che, nel complemento d'informazione trasmesso, le autorità italiane hanno deciso di applicare le seguenti modalità di concessione dell'aiuto:
 - per i controlli finalizzati alla certificazione delle denominazioni di origine e delle attestazioni di specificità nell'ambito dei regolamenti (CEE) nn. 2081/92 e 2082/92 del Consiglio: contributo del 100 % nel primo anno e in seguito applicazione di un'aliquota decrescente (80 %, 60 %, 40 %, 20 % e 10 %), con estinzione al termine del sesto anno;
 - per i controlli sul metodo di produzione biologico ai sensi del regolamento (CEE) n. 2092/91: contributo del 100 %;
 - per i controlli attinenti alla supervisione dell'uso dei marchi di qualità nell'ambito di regimi di garanzia della qualità (ad esempio, certificazioni ISO 9000 e/o 14000, tracciabilità dei prodotti): contributo del 100 % nel primo anno e in seguito applicazione di un'aliquota decrescente (85 %, 70 %, 55 %, 40 %, 25 %, 0 %), con estinzione al termine del sesto anno.

71. Dato che queste modalità di concessione sono conformi alle disposizioni dei punti 13.4 e 13.5 degli *Orientamenti*, la Commissione può considerarle ammissibili.

Paragrafo 3

72. In considerazione della destinazione dell'aiuto e della natura dei beneficiari, questa misura deve essere analizzata alla luce delle disposizioni della sezione 10 degli *Orientamenti*, concernenti gli aiuti alle associazioni di produttori⁽¹⁷⁾. Per quanto riguarda il rispetto di queste disposizioni, la Commissione osserva che:

- la durata dell'aiuto (cinque anni) corrisponde a quella prevista nella sezione 10 degli *Orientamenti*;
- la degressività dell'aiuto, a cominciare dal 100 % nel primo anno per poi diminuire ogni anno di 20 punti percentuali, in modo da estinguersi al termine del quinto anno, corrisponde a quella prevista nella sezione 10 degli *Orientamenti*;
- le spese ammissibili rientrano tra quelle autorizzate dalla sezione 10 degli *Orientamenti*.

73. Dato che queste modalità di concessione sono conformi alle disposizioni della sezione 10 degli *Orientamenti*, la Commissione può considerarle ammissibili.

74. Tenuto conto di quanto precede, la Commissione ritiene che gli aiuti di cui all'articolo 107, paragrafo 3 della legge in oggetto possono beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c), del trattato, in quanto aiuti destinati ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.

⁽¹⁷⁾ Il punto 10.7 degli *Orientamenti* dispone infatti che la Commissione applicherà i principi enunciati nella sezione 10 agli aiuti concessi a copertura delle spese di avviamento delle associazioni di produttori incaricate di controllare l'utilizzazione delle denominazioni di origine o dei marchi di qualità.

Articolo 110

75. Nei complementi d'informazione trasmessi, le autorità italiane hanno precisato che sono coperti dall'aiuto unicamente gli investimenti per l'impianto e l'ampliamento degli allevamenti di chioccioline della specie *Helix aspersa*, ad esclusione quindi delle chioccioline catturate in mare o nelle acque interne, oppure prodotte in impianti di acquacoltura. Esse hanno inoltre dichiarato che gli investimenti finalizzati alla ricerca idrica e alla realizzazione di impianti di irrigazione sono giustificati dal fatto che le chioccioline si nutrono degli ortaggi coltivati negli allevamenti stessi.
76. Quanto alle modalità di concessione dell'aiuto, le autorità italiane hanno precisato che sarà applicato un tasso del 50 % nelle zone svantaggiate e del 40 % nelle altre zone (l'aiuto sarà concesso in via prioritaria nelle zone svantaggiate e secondariamente nelle altre zone). Riguardo al rispetto delle altre condizioni applicabili agli aiuti agli investimenti nelle aziende, di cui al punto 4.1 degli *Orientamenti*, esse hanno assicurato che si atterrano rigorosamente alle disposizioni relative alle misure 4.06 e 4.09 del programma operativo regionale della Regione siciliana, approvato dalla Commissione, e del relativo complemento di programmazione, stabiliti in conformità degli *Orientamenti*.
77. Alla luce di tali informazioni, la Commissione constata che le chioccioline di cui trattasi non rientrano nella disciplina dell'organizzazione comune dei mercati nel settore della pesca e dell'acquacoltura, né di alcun'altra organizzazione comune dei mercati.
78. Secondo il punto 3.8 degli *Orientamenti comunitari per gli aiuti di Stato nel settore agricolo* ⁽¹⁸⁾, quando un prodotto agricolo non è disciplinato da un'organizzazione comune dei mercati, gli aiuti di Stato concernenti specificamente quel prodotto rimangono soggetti alle disposizioni dell'articolo 4 del regolamento n. 26 relativo all'applicazione di alcune regole di concorrenza alla produzione e al commercio di prodotti agricoli ⁽¹⁹⁾.
79. A norma dell'articolo 4 del regolamento precitato, a questi aiuti si applicano esclusivamente le disposizioni dell'articolo 88, paragrafo 1, e della prima frase del paragrafo 3 dello stesso articolo, il che implica che la Commissione non può opporsi all'erogazione degli aiuti in questione, ma può eventualmente formulare osservazioni in merito.
80. In base alle informazioni fornite dalle autorità italiane, la Commissione constata che gli aiuti agli investimenti saranno concessi secondo i tassi prescritti al punto 4.1 degli *Orientamenti* e che le altre condizioni per la loro concessione saranno quelle che figurano in un documento di programmazione approvato dalla Commissione.
81. Tuttavia, la Commissione rileva che la ricerca idrica propriamente detta potrebbe rientrare in una delle categorie di spese ammissibili agli aiuti agli investimenti

soltanto se viene considerata come prestazione di esperti da ascrivere alle spese generali, le quali possono essere annoverate tra spese ammissibili solo fino ad un massimo del 12 % del costo degli investimenti materiali descritti al punto 4.1 degli *Orientamenti*.

82. Inoltre, sarebbe opportuno prevedere non solo l'acquisto, ma anche l'ammodernamento dei locali, in modo che la misura sia realmente incentrata su un miglioramento della produzione, come disposto al punto 4.1.1.1 degli *Orientamenti*.
83. La Commissione raccomanda pertanto alle autorità italiane di computare le spese per la ricerca idrica tra le spese ammissibili solo fino ad un massimo del 12 % del costo degli investimenti materiali per l'irrigazione delle colture praticate negli allevamenti di chioccioline e di combinare l'aiuto per l'acquisto di locali con l'ammodernamento dei medesimi.

Articolo 112

84. In considerazione della sua natura, questo aiuto deve essere analizzato alla luce delle disposizioni della sezione 10 degli *Orientamenti*, concernenti gli aiuti alle associazioni di produttori. Per quanto riguarda il rispetto di queste disposizioni, la Commissione osserva che:
- la durata dell'aiuto (cinque anni) corrisponde a quella prevista nella sezione 10 degli *Orientamenti*;
 - la degressività dell'aiuto, a cominciare dal 100 % nel primo anno per poi diminuire ogni anno di 20 punti percentuali, in modo da estinguersi al termine del quinto anno, corrisponde a quella prevista nella sezione 10 degli *Orientamenti*;
 - le spese ammissibili rientrano tra quelle autorizzate dalla sezione 10 degli *Orientamenti*;
 - nel complemento d'informazione trasmesso, le autorità italiane hanno specificato che per «ampliamento significativo delle attività dell'organizzazione» si intende l'estensione delle attività a prodotti e a settori d'intervento diversi da quelli per i quali l'associazione era stata riconosciuta a livello comunitario; in caso di estensione dell'attività, l'aiuto è limitato alle spese di funzionamento amministrativo derivanti dai compiti aggiuntivi; in caso di adesione di nuovi soci, la concessione dell'aiuto è subordinata alla condizione che l'estensione dell'attività rappresenti almeno il 30 % in termini di fatturato, di valore dei prodotti commercializzati e di valore dei prodotti forniti dai nuovi soci;
 - le autorità italiane hanno precisato che, contrariamente a quanto indicato nella scheda descrittiva dell'aiuto, l'assistenza tecnica, economica, giuridica e commerciale annoverata tra le spese ammissibili è quella ricevuta dall'organizzazione (se fosse stata prestata dall'organizzazione, quest'ultima non avrebbe potuto fruire di un aiuto all'avviamento, conformemente al punto 10.7 degli *Orientamenti*).

⁽¹⁸⁾ GU C 232 del 12.8.2000, pag. 17.

⁽¹⁹⁾ GU 30 del 20.4.1962, pag. 993/62.

85. Tenuto conto di quanto precede, la Commissione ritiene che l'aiuto di cui all'articolo 112 della legge in oggetto risponda ai requisiti della sezione 10 degli *Orientamenti* e possa beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c) del trattato in quanto aiuto destinato ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.

Articolo 120

86. Nei complementi d'informazione trasmessi, le autorità italiane hanno precisato che questo aiuto non costituisce un premio forfettario, bensì un contributo a favore delle aziende agricole che adottano un sistema di contabilità che richiede una formazione e prestazioni di consulenti. Da questo punto di vista, esso si configura come un aiuto alla prestazione di assistenza tecnica ai sensi della sezione 14 degli *Orientamenti*. Per quanto riguarda il rispetto di queste disposizioni, la Commissione osserva che:

- l'importo dell'aiuto (2 582 EUR) è nettamente inferiore al massimale stabilito dagli *Orientamenti* (100 000 EUR per beneficiario e per triennio);
- l'aiuto verrà concesso solo dietro presentazione dei giustificativi delle spese effettivamente sostenute per i servizi ricevuti;
- l'aiuto è cumulabile con le altre prestazioni contemplate dalla sezione 14 degli *Orientamenti*, ma il rispetto del massimale in caso di cumulo sarà verificato mediante i dispositivi di controllo previsti dagli articoli 99 e 107.

87. Tenuto conto di quanto precede, la Commissione ritiene che l'aiuto di cui all'articolo 120 della legge in oggetto risponda ai requisiti della sezione 14 degli *Orientamenti* e possa beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c) del trattato in quanto aiuto destinato ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.

Articolo 122

88. Gli aiuti finalizzati ad interventi di ricomposizione fondiaria sono disciplinati dalla sezione 12 degli *Orientamenti*. Per quanto riguarda il rispetto delle disposizioni di tale sezione, la Commissione osserva che, nel complemento d'informazione da esse trasmesso, le autorità italiane hanno dichiarato che, per l'attuazione del regime di cui all'articolo 122 della legge in oggetto, verranno applicate le stesse condizioni e gli stessi tassi di aiuto previsti per il regime nazionale di ricomposizione fondiaria approvato dalla Commissione nel quadro del fascicolo N 110/01 ⁽²⁰⁾.

89. Si ricorda che, nel quadro del succitato fascicolo, la Commissione aveva approvato gli aiuti alla ricomposizione fondiaria essenzialmente sulla base dei seguenti elementi:

- a) l'aiuto per l'acquisto di terreni poteva assumere la forma di prestito agevolato o di «leasing», regolato da un contratto contenente una clausola di riscatto del terreno;
- b) l'elemento di aiuto era calcolato in base al valore attualizzato della differenza tra la quota di interessi a tasso ordinario e la quota di interessi a tasso agevolato (il tasso di riferimento utilizzato per il calcolo era quello della Commissione);
- c) sia in caso di prestito agevolato, sia in caso di «leasing», l'elemento di aiuto così calcolato doveva rimanere, al momento della concessione dell'aiuto come anche in occasione degli ulteriori controlli, al di sotto dei tassi massimi previsti al punto 4.1.1.2 degli *Orientamenti*, vale a dire il 40 % nelle zone normali e il 50 % nelle zone svantaggiate, con una maggiorazione di 5 punti percentuali per i giovani agricoltori partecipanti ad un'operazione di ricomposizione fondiaria nel corso dei cinque anni successivi all'inseadimento;
- d) potevano beneficiare dell'aiuto unicamente le aziende redditizie con buone prospettive, condotte da una persona dotata delle competenze richieste e rispettose delle norme minime in materia di ambiente, igiene e benessere degli animali definite nel piano di sviluppo rurale (PSR) o nel programma operativo regionale (POR); occorre altresì che i terreni fossero adibiti a produzioni per le quali esistevano sbocchi di mercato, valutati secondo i parametri indicati nel PSR/POR;
- e) il contributo a copertura degli oneri legali e amministrativi connessi alle operazioni di ricomposizione fondiaria non superava il 100 % ammissibile in virtù della sezione 12 degli *Orientamenti*.

90. Poiché tutte queste condizioni saranno applicate nella fattispecie, la Commissione non ha motivo di modificare la posizione da essa adottata nel quadro del fascicolo sopraccitato.

91. Di conseguenza, gli aiuti previsti dall'articolo 122 della legge in oggetto possono beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c), del trattato in quanto aiuti destinati ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.

Articolo 124

Paragrafi 1 e 2

92. Nei complementi d'informazione trasmessi, le autorità italiane hanno dichiarato che questi aiuti sono destinati esclusivamente a saldare un arretrato di pagamenti di contributi alle associazioni di produttori riconosciute in forza del regolamento (CEE) n. 1035/72. Tali contributi avrebbero già dovuto essere pagati, ma non lo sono stati per mancanza di risorse finanziarie e perché il FEAOG non aveva garantito la copertura degli impegni finanziari assunti a livello italiano. La Commissione prende atto

⁽²⁰⁾ Lettera SG (2001) D/288933 del 5.6.2001.

dell'impegno da parte italiana a rispettare tutte le condizioni prescritte dal regolamento (CEE) n. 1035/72. Per quanto riguarda, più in particolare, il rispetto delle disposizioni dell'articolo 14 del regolamento suddetto, le autorità italiane si sono impegnate a raccogliere tutti i documenti necessari e ad effettuare controlli presso le sedi delle organizzazioni di produttori per verificare il volume della produzione commercializzata e le spese effettivamente sostenute per la costituzione e il funzionamento amministrativo delle organizzazioni stesse. Possono beneficiare dell'aiuto unicamente i soggetti che ne abbiano acquisito il diritto prima del 21 novembre 1996, data dell'entrata in vigore del regolamento (CE) n. 2200/96, e che non siano decaduti da tale diritto.

93. La Commissione constata che, ai sensi dell'articolo 53 del regolamento (CE) n. 2200/96, i diritti acquisiti dalle organizzazioni di produttori prima dell'entrata in vigore del regolamento, in virtù dell'articolo 14 e del titolo II bis del regolamento (CEE) n. 1035/72 del Consiglio, sono mantenuti sino ad estinzione degli stessi.
94. Pertanto, nell'ipotesi che ricorrano tutte le condizioni dell'articolo 14, gli aiuti nazionali eventualmente erogati sulla base di questo articolo sarebbero *ipso iure* compatibili con l'OCM ortofrutticoli e non dovrebbero formare oggetto della presente decisione (un approccio analogo era stato seguito per gli aiuti previsti a livello nazionale a favore delle associazioni di produttori a norma dell'articolo 14 del regolamento (CEE) n. 1035/72 nel quadro del fascicolo di aiuto N 157/2000⁽²¹⁾).
95. Secondo l'articolo 14 del regolamento (CEE) n. 1035/72, modificato, gli Stati membri possono concedere alle organizzazioni di produttori riconosciute, per i cinque anni successivi alla data del loro riconoscimento, aiuti intesi a incoraggiarne la costituzione e ad agevolarne il funzionamento amministrativo. L'importo massimo di tali aiuti è pari, a titolo del primo, del secondo, del terzo, del quarto e del quinto anno, rispettivamente al 5 %, al 5 %, al 4 %, al 3 % e al 2 % del valore della produzione commercializzata coperta dall'azione dell'organizzazione di produttori. L'importo dell'aiuto non può superare le spese reali di costituzione e di funzionamento amministrativo dell'organizzazione in questione. Esso è versato in rate annuali, per un periodo massimo di sette anni a decorrere dalla data del riconoscimento.
96. Nel complemento d'informazione fornito, le autorità italiane si sono impegnate a modificare i paragrafi 1 e 2 dell'articolo 124 in modo tale che l'aiuto, limitato alle spese di costituzione e di funzionamento amministrativo dell'organizzazione interessata, sia calcolato sulla base delle percentuali del valore della produzione commercializzata indicate al precedente punto 95.
97. La Commissione rileva che tali modifiche renderebbero le modalità di concessione dell'aiuto conformi ad alcuni dei requisiti dell'articolo 14 del regolamento (CEE) n. 1035/72. Essa osserva peraltro che, sulla base delle informazioni fornite dalle autorità italiane, l'aiuto sarebbe erogato esclusivamente alle seguenti organizzazioni:

- l'associazione ASPROSUD di Messina, riconosciuta il 13 marzo 1992, per il quarto e quinto anno successivi al riconoscimento (1995 e 1996);
- l'associazione Sicilia Verde di Bagheria, riconosciuta l'8 luglio 1993, per il terzo, quarto e quinto anno successivi al riconoscimento (1996, 1997 e 1998);
- l'associazione AGRISUD di Vittoria, riconosciuta il 15 novembre 1994, per il secondo, terzo, quarto e quinto anno successivi al riconoscimento (1996, 1997, 1998 e 1999);
- l'associazione APRO FRUS di Capo d'Orlando, riconosciuta il 23 novembre 1990, per il quarto e quinto anno successivi al riconoscimento (1994-1995 e 1995-1996).

98. Da queste informazioni risulta chiaramente che, nel caso delle associazioni ASPROSUD, Sicilia Verde e APRO FRUS, sarebbe ampiamente superato il termine di sette anni dal riconoscimento per il versamento dell'aiuto, il che significa che non tutti i requisiti dell'articolo 14 del regolamento (CEE) n. 1035/72 sarebbero soddisfatti (in quanto uno di essi prescrive che l'aiuto sia versato in cinque rate annuali entro i sette anni successivi al riconoscimento), sicché l'aiuto deve essere analizzato alla luce degli articoli 87 e 88 del trattato.
99. In virtù di tale analisi, la Commissione osserva che il regolamento (CEE) n. 1035/72 è stato abrogato dal regolamento (CE) n. 2200/96. Pertanto, la concessione di un aiuto a norma di un regolamento non più esistente ad associazioni i cui diritti sono estinti (il che rende inapplicabile l'articolo 53 del regolamento (CE) n. 2200/96 – cfr. punti 92 e 93) verrebbe ad interferire con il funzionamento dell'organizzazione comune dei mercati nel settore degli ortofrutticoli quale istituita dal regolamento (CE) n. 2200/96. D'altra parte, il punto 3.2 degli *Orientamenti* indica chiaramente che la Commissione non può approvare in alcun caso un aiuto incompatibile con le disposizioni che disciplinano un'organizzazione comune dei mercati o contrario al buon funzionamento dell'OCM stessa.
100. A queste considerazioni si aggiunge il fatto che un aiuto concesso nelle circostanze sopra descritte sarebbe un aiuto retroattivo, espressamente vietato dal punto 3.6 degli *Orientamenti* in quanto privo dell'elemento d'incentivo che deve essere insito in tutti gli aiuti nel settore agricolo (eccetto quelli a carattere compensativo).
101. Infine, l'argomento secondo cui il FEAOG non avrebbe garantito la copertura finanziaria degli impegni assunti a livello italiano è quanto meno singolare, dal momento che il cofinanziamento della costituzione di associazioni di produttori implica il rimborso automatico, da parte del FEAOG, di una parte dell'importo dell'aiuto approvato nel quadro dell'OCM.
102. In simili circostanze, la Commissione non può fare a meno di dubitare, allo stato attuale, della compatibilità con il mercato comune degli aiuti previsti a favore di queste tre associazioni di produttori.

⁽²¹⁾ Cfr. lettera SG(2001) D/288558 del 16.5.2001.

103. Per quanto riguarda l'aiuto ad AGRISUD, poiché i diritti dell'associazione si sono estinti soltanto il 15 novembre 2001, cioè dopo la notifica della legge n. 32, la Commissione ritiene che le autorità italiane avrebbero potuto procedere direttamente al pagamento dell'aiuto fino al 15 novembre 2001 senza ricorrere alla suddetta legge, impiegando i fondi che esse hanno poi deciso d'imputare al bilancio di quest'ultima. Inoltre, se l'associazione avesse ottenuto un aiuto dalle autorità italiane, si sarebbe semplicemente trattato del seguito delle prime rate corrisposte in conformità dell'articolo 14 del regolamento (CEE) n. 1035/72 e quindi anche questo aiuto sarebbe stato conforme alle disposizioni del regolamento in parola.

104. In tali circostanze, e in considerazione del fatto che le autorità italiane si sono impegnate a modificare i paragrafi 1 e 2 dell'articolo 124 in modo tale che l'aiuto, limitato alle spese di costituzione e di funzionamento amministrativo dell'organizzazione interessata, sia calcolato sulla base delle percentuali del valore della produzione commercializzata indicate al punto 95, come previsto all'articolo 14 del regolamento (CEE) n. 1035/72, la Commissione, riferendosi all'approccio menzionato al punto 94, ritiene che siano soddisfatte le condizioni dell'articolo 14 del regolamento (CEE) n. 1035/72 in ordine all'associazione interessata e che l'aiuto in parola, fondato su questo stesso articolo, sia *ipso iure* compatibile con l'OCM ortofrutticoli e non debba formare oggetto della presente decisione.

Paragrafo 3

105. La Commissione rileva che l'aiuto previsto in questo paragrafo si fonda sull'articolo 14, paragrafo 2, lettera a) del regolamento (CE) n. 2200/96 del Consiglio, del 28 ottobre 1996, relativo all'organizzazione comune dei mercati nel settore degli ortofrutticoli⁽²²⁾, nonché sull'articolo 2 del regolamento (CE) n. 20/98 della Commissione, del 7 gennaio 1998, recante modalità di applicazione del regolamento (CE) n. 2200/96 del Consiglio per quanto riguarda gli aiuti ai gruppi di produttori prericognosciuti⁽²³⁾.

106. A norma dell'articolo 14, paragrafo 2, lettera a) del regolamento (CE) n. 2200/96, nei cinque anni successivi alla data del prericognoscimento, gli Stati membri possono accordare ai gruppi di produttori aiuti intesi ad incentivarne la costituzione e ad agevolarne il funzionamento amministrativo.

107. A norma dell'articolo 2 del regolamento (CE) n. 20/98 della Commissione, l'aiuto di cui all'articolo 14, paragrafo 2, lettera a) del regolamento (CE) n. 2200/96 è concesso per le spese di costituzione e di funzionamento amministrativo del gruppo di produttori sotto forma di aiuto forfettario limitato a:

- 100 000 ecu il primo anno,
- 100 000 ecu il secondo anno,

- 80 000 ecu il terzo anno,
- 60 000 ecu il quarto anno,
- 50 000 ecu il quinto anno,

ed è versato in rate annue, per un periodo massimo di sette anni a decorrere dalla data del prericognoscimento.

108. Nella fattispecie, la Commissione constata che l'aiuto previsto soddisfa i requisiti dell'articolo 2 del regolamento (CE) n. 20/98 e, di conseguenza, anche i pertinenti requisiti del regolamento (CE) n. 2200/96. L'aiuto è dunque compatibile con le disposizioni dell'organizzazione comune dei mercati nel settore degli ortofrutticoli e, in quanto aiuto nazionale espressamente autorizzato da un regolamento che istituisce un'organizzazione comune dei mercati, non deve essere esaminato alla luce degli articoli 87 e 88 del trattato (cfr. punto 94). Pertanto, esso non forma oggetto della presente decisione.

Articolo 135

109. In questo articolo, le autorità italiane fanno espresso riferimento alla *Disciplina comunitaria degli aiuti di Stato per la ricerca e lo sviluppo*⁽²⁴⁾ anziché alla comunicazione della Commissione del 1998 che la modifica⁽²⁵⁾. È quindi sulla base di questa *Disciplina* che sarà valutato l'articolo 135 della legge in oggetto.

Paragrafo 3

110. A giudicare dalla descrizione, l'aiuto previsto in questo paragrafo si configura come un aiuto per attività di ricerca industriale. La Commissione constata che il tasso di aiuto e le maggiorazioni previste (50 % delle spese ammissibili, con possibilità di maggiorazione del 10 % per progetti di ricerca presentati da piccole e medie imprese e del 15 % per progetti di ricerca i cui obiettivi rientrano all'interno di progetti o programmi specifici realizzati nell'ambito del vigente programma quadro comunitario di ricerca e sviluppo) corrispondono a quanto previsto per questo tipo di attività ai punti 5.3, 5.10.1 e 5.10.3 della *Disciplina* succitata e che il cumulo di tali aiuti non darà luogo al superamento dell'intensità massima fissata al punto 5.10.6 (75 % per attività di ricerca industriale). Essa rileva altresì che le spese ammissibili sono limitate a quelle menzionate nell'allegato II della *Disciplina* e che i risultati della ricerca saranno accessibili a tutti gli interessati.

111. Tenuto conto di tali elementi, la Commissione ritiene che l'aiuto di cui all'articolo 135, paragrafo 3 della legge in oggetto risponda ai requisiti della *Disciplina comunitaria degli aiuti di Stato per la ricerca e lo sviluppo* e possa beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c) del trattato in quanto aiuto destinato ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.

⁽²²⁾ GU L 297 del 21.11.1996, pag. 1.

⁽²³⁾ GU L 4 dell'8.1.1998, pag. 40.

⁽²⁴⁾ Cfr. nota 4.

⁽²⁵⁾ Cfr. nota 12.

Paragrafo 4

112. A giudicare dalla descrizione, l'aiuto previsto in questo paragrafo si configura come un aiuto per attività preconcorsenziali. La Commissione constata che il tasso di aiuto e le maggiorazioni previste (25 % delle spese ammissibili, con possibilità di maggiorazione del 10 % per progetti di ricerca presentati da piccole e medie imprese e del 15 % per progetti di ricerca i cui obiettivi rientrano all'interno di progetti o programmi specifici realizzati nell'ambito del vigente programma quadro comunitario di ricerca e sviluppo) corrispondono a quanto previsto per questo tipo di attività ai punti 5.3, 5.10.1 e 5.10.3 della *Disciplina* succitata e che il cumulo di tali aiuti non darà luogo al superamento dell'intensità massima fissata al punto 5.10.6 (50 % per attività di ricerca preconcorsenziali). Essa rileva altresì che le spese ammissibili sono limitate a quelle menzionate nell'allegato II della *Disciplina* e che i risultati della ricerca saranno accessibili a tutti gli interessati.
113. Tenuto conto di tali elementi, la Commissione ritiene che l'aiuto di cui all'articolo 135, paragrafo 4 della legge in oggetto risponda ai requisiti della *Disciplina comunitaria degli aiuti di Stato per la ricerca e lo sviluppo* e possa beneficiare della deroga prevista all'articolo 87, paragrafo 3, lettera c) del trattato in quanto aiuto destinato ad agevolare lo sviluppo di alcune attività o regioni economiche senza alterare gli scambi in misura contraria al comune interesse.

Decisione

114. Riassumendo, alla luce degli elementi suesposti, la Commissione ha deciso:
- di non sollevare obiezioni riguardo agli aiuti di cui agli articoli 99, paragrafo 2, lettera b) (per quanto riguarda il settore agricolo), 107, 112, 120, 122 e 135 della legge in oggetto, avendo constatato che essi sono compatibili con il mercato comune;
 - di non sollevare obiezioni riguardo agli aiuti di cui all'articolo 110 della legge in oggetto, raccomandando

però alle autorità italiane di computare le spese per la ricerca idrica tra le spese ammissibili solo fino ad un massimo del 12 % del costo degli investimenti materiali per l'irrigazione delle colture praticate negli allevamenti di chiocciole e di combinare l'aiuto per l'acquisto di locali con l'ammodernamento dei medesimi;

- di avviare la procedura di cui all'articolo 88, paragrafo 2 del trattato in merito agli aiuti di cui all'articolo 99, paragrafo 2, lettera a) (per quanto riguarda il settore agricolo), nonché all'articolo 124, paragrafi 1 e 2, della legge in oggetto.

115. Nel quadro di detta procedura, la Commissione invita le autorità italiane a presentare le proprie osservazioni e a fornire tutte le informazioni utili ai fini della valutazione degli aiuti in questione, entro un mese dalla data di ricezione della presente, nonché a trasmettere senza indugio copia della presente lettera ai beneficiari potenziali degli aiuti.
116. La Commissione desidera richiamare all'attenzione dell'Italia che l'articolo 88, paragrafo 3 del trattato CE ha effetto sospensivo e che, in forza dell'articolo 14 del regolamento (CE) n. 659/1999 del Consiglio, essa può imporre allo Stato membro interessato di recuperare ogni aiuto illegale dal beneficiario.
117. Con la presente la Commissione comunica all'Italia che informerà gli interessati attraverso la pubblicazione della presente lettera e di una sintesi della stessa nella *Gazzetta ufficiale dell'Unione europea*. Tutti gli interessati anzidetti saranno invitati a presentare osservazioni entro un mese dalla data di detta pubblicazione.
118. Si richiama inoltre l'attenzione delle autorità italiane sul fatto che la legge n. 32 dovrà essere modificata conformemente agli impegni assunti dalle autorità italiane nell'ambito dell'esame degli articoli citati in oggetto. Il nuovo testo di legge dovrà essere notificato alla Commissione affinché questa possa verificare se gli impegni in questione sono stati debitamente recepiti.»

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS UDTALELSE

af 17. februar 2005

efter anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiver som omarbejder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF af 20. marts 2000 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut og Rådets direktiv 93/6/EØF af 15. marts 1993 om kravene til investeringsselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag

(CON/2005/4)

(2005/C 52/10)

1. Den Europæiske Centralbank (ECB) modtog den 15. september 2004 en anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om en udtalelse om Europa-Parlamentets og Rådets forslag til to direktiver⁽¹⁾: det første direktiv (i det følgende benævnt »bankdirektivforslaget«) er en omarbejdelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/12/EF af 20. marts 2000 om adgang til at optage og udøve virksomhed som kreditinstitut⁽²⁾ og det andet direktiv (i det følgende benævnt »kapitalkravdirektivforslaget«) er en omarbejdelse af Rådets direktiv 93/6/EØF af 15. marts 1993 om kravene til investeringsselskabers og kreditinstitutters kapitalgrundlag⁽³⁾ (i det følgende samlet benævnt »de foreslåede direktiver«).

2. ECB's kompetence til at afgive udtalelse fremgår af artikel 105, stk. 4, første led, i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, som foreskriver, at ECB skal høres vedrørende ethvert forslag til fællesskabsretsakt inden for dens kompetenceområder. De foreslåede direktiver indeholder bestemmelser, som har afgørende betydning for det finansielle systems sundhed og stabilitet. I overensstemmelse med artikel 17.5, første punktum, i forretningsordenen for Den Europæiske Centralbank er denne udtalelse vedtaget af ECB's Styrelsesråd.

3. De foreslåede direktiver er vigtige bestanddele i handlingsplanen for finansielle tjenester. Formålet med dem er at modernisere det eksisterende kapitaldækningsgrundlag for

kreditinstitutter og investeringsselskaber. De vil sikre ensartet anvendelse i hele EU af det reviderede grundlag for international konvergens i kapitalopgørelsen og kapitalstandarderne for internationalt arbejdende banker⁽⁴⁾ (i det følgende benævnt »Basel II«), som blev vedtaget i juni 2004 af Baselkomitéen for Banktilsyn (BCBS) og er godkendt af cheferne for centralbankerne og cheferne for banktilsynsmyndighederne i G10-landene. De foreslåede direktiver fastsætter en mere omfattende og risikofølsom opgørelsesmetode, som fremmer en øget risikostyring i de finansielle institutioner, hvilket vil bidrage til finansiell stabilitet, fremme tilliden til de finansielle institutioner samt styrke forbrugerbeskyttelsen.

4. ECB har i sine tidligere bidrag⁽⁵⁾ været meget positiv over for det arbejde, som Baselkomitéen og Den Europæiske Kommission har udført i de seneste år for at udarbejde et revideret sæt regler om kapitalkrav for kreditinstitutter og investeringsselskaber. ECB ser med tilfredshed på, at Baselkomitéen har opnået endelig aftale om Basel II. ECB ser ligeledes med tilfredshed på, at Kommissionen kort tid efter vedtog forslag, som skal sikre, at Basel II gennemføres konsistent og rettidigt af kreditinstitutter og investeringsselskaber i EU, der arbejder internationalt, og som også udvider Basel II-metoden til andre finansielle institutioner i EU under hensyn til disses særlige karakteristika.

⁽¹⁾ KOM (2004) 486 endelig udgave, Bind I og II samt tekniske bilag.

⁽²⁾ EFT L 126, 26.5.2000, s. 1 (herefter benævnt »det konsoliderede bankdirektiv«). Direktiv som ændret ved Kommissionens direktiv 2004/69/EU (EUT L 125, 28.4.2004, s. 44).

⁽³⁾ EFT L 141, 11.6.1993, s. 1 (herefter benævnt »kapitalkravdirektivet«). Direktiv som ændret ved Kommissionens direktiv 2004/39/EU (EUT L 145, 30.4.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Baselkomitéen for Banktilsyn, »International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards: A Revised Framework«, Bank for International Settlements (BIS), juni 2004. Tilgængelig på BIS's websted.

⁽⁵⁾ Jf. navnlig ECB's kommentarer til Baselkomitéens andet omfattende konsultationspapir af 31. maj 2001, ECB's svar på Baselkomitéens tredje konsultationsforslag (CP3) af august 2003 og ECB's bemærkninger til Den Europæiske Kommissions tredje konsultationspapir om revision af kapitalkravet (i det følgende benævnt »det tredje konsultationspapir«) af november 2003, som alle findes på ECB's websted.

5. ECB er overbevist om, at de foreslåede direktiver, når de er gennemført i medlemsstaterne, vil styrke sundheden og stabiliteten i EU-banksektoren betydeligt ved anvendelsen af mere avancerede og risikofølsomme kapitalstandarder. ECB understreger derfor sin generelt positive holdning til de foreslåede direktiver. Uden at det berører denne generelle positive holdning har ECB dog en række generelle og særlige bemærkninger til de foreslåede direktiver og deres fremtidige anvendelse ⁽¹⁾.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

Retlige instrumenter til konsistent gennemførelse i hele EU

6. ECB har ved flere lejligheder, i særdeleshed i ECB's udtalelse CON/2004/7 om forslaget til direktiv om udvalgsstrukturen ⁽²⁾ (som havde til formål at indføre i en række af de bestående direktiver de ændringer, som var nødvendige for at udvide »Lamfalussy-proceduren« for finansiel lovgivning fra værdipapirsektoren til alle øvrige finansielle sektorer), støttet anbefalingerne fra Den Interinstitutionelle Overvågningsgruppe om at begrænse fællesskabsretsakterne på niveau 1 til rammepprincipperne og bruge forordninger på niveau 2, hvor det er muligt. Som nævnt i afsnit 6 i ECB's udtalelse CON/2004/7 finder ECB, at gennemførelse af anbefalingerne fra Den Interinstitutionelle Overvågningsgruppe gradvist kan føre til, at retsakter på niveau 2 kommer til at udgøre hovedparten af de tekniske regler, der gælder for finansielle institutioner i EU.

7. ECB foreslog ligeledes i sine bemærkninger til det tredje konsultationspapir, at ved gennemførelse af Basel II skulle de tekniske bilag til de foreslåede direktiver vedtages direkte som niveau 2-tiltag, og hvor det var foreneligt med den nødvendige fleksibilitet for så vidt angår national gennemførelse, via fællesskabsforordninger.

8. Efter ECB's opfattelse indebærer gennemførelsen af Basel II en enestående mulighed for at revidere EU's kapitalkrav i overensstemmelse hermed, som ikke er blevet udnyttet. ECB anerkender, at i henhold til artikel 150, stk. 1, i bankdirektivforslaget har Kommissionen i overensstemmelse med komitologiproceduren, som er omhandlet i artikel

⁽¹⁾ Det bemærkes, at der på ØKOFIN-Rådets møde den 7. december 2004 opnåedes enighed om en principiel holdning til direktivforslagene (i det følgende benævnt »Rådets principielle holdning«). ØKOFIN-Rådet anmodede Formandskabet for Rådet om at forsætte kontakter med repræsentanter for Europa-Parlamentet med henblik på vedtagelse af direktivforslagene ved førstebehandlingen. Rådets principielle holdning angår også nogle af de spørgsmål, som ECB tager op i denne udtalelse. Hvor det er relevant henvises til Rådets principielle holdning.

⁽²⁾ ECB's udtalelse CON/2004/7 af 20. februar 2004 efter anmodning fra Rådet for Den Europæiske Union om et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af Rådets direktiver 73/239/EØF, 85/611/EØF, 91/675/EØF, 93/6/EØF og 94/19/EF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiver 2000/12/EF, 2002/83/EF og 2002/87/EF med henblik på oprettelse af en ny organisationsstruktur for udvalg inden for finansielle tjenesteydelser (EUT C 58, 6.3.2004, s. 23).

151 i bankdirektivforslaget, beføjelse til at vedtage ændring(er) i bestemmelserne i bilag V til XII med henblik på at tage højde for udviklingen på de finansielle markeder, navnlig nye finansielle produkter, eller i regnskabsstandarder eller krav, der er fastsat i fællesskabslovgivningen.

9. I overensstemmelse med aftalen om at udvide Lamfalussy-proceduren fra værdipapirsektoren til alle finansielle sektorer ⁽³⁾, havde det imidlertid været at foretrække, hvis de foreslåede direktiver blev begrænset til at omfatte de rammepprincipper, der afspejler de grundlæggende politiske valg og væsentlige forhold for så vidt angår kapitaldækning for kreditinstitutter og investeringsselskaber, og at alle de tekniske bestemmelser om kapitaldækning blev samlet i en umiddelbar anvendelig niveau-2 forordning. Dette ville forstærke den konvergente gennemførelse af Basel II i hele EU, gøre det lettere for de finansielle grupper, som arbejder på tværs af forskellige EU-lande, at overholde kravene, reducere omkostningerne samt fremme lige konkurrencevilkår og yderligere finansiell integration.

10. Hvis det vurderes, at de foreslåede direktiver ikke på dette trin kan ændres i overensstemmelse med denne fremgangsmåde, er det ECB's opfattelse, at den forudsete retlige struktur ikke betragtes som det ønskelige slutresultat, men snarere som et skridt i en langsigtet proces hen mod indførelse, når dette måtte være muligt, af et sæt umiddelbart anvendelige niveau-2 tekniske regler for alle finansielle institutioner i EU.

Begrænsning af nationale valgmuligheder og nationale skøn

11. Begrænsning af nationale valgmuligheder er af største vigtighed, idet dette ville forenkle det lovgivningsmæssige grundlag, støtte konvergens i tilsynspraksis og bidrage til at skabe lige konkurrencevilkår. ECB anerkender de fremskridt, som Det Europæiske Banktilsynsudvalg (CEBS) har opnået med hensyn til at begrænse antallet af valgmuligheder og undtagelser. ECB støtter fuldt ud Banktilsynsudvalgets bestræbelser og skal kraftigt opfordre til yderligere indsats på dette område, idet der på trods af de vigtige fremskridt, der er nået, fortsat er et betydeligt antal valgmuligheder, som kan udgøre en hindring for lige konkurrencevilkår. Artikel 68 til 73 i bankdirektivforslaget indeholder muligheder for undtagelse fra kapitalkravene på forskellige niveauer i forskellige grupper. Såfremt det skønnes, at disse valgmuligheder i nogle retssystemer er

⁽³⁾ Jf. pressemeddelelsen s. 12 fra det 2580'ende ØKOFIN-Råds møde, afholdt i Bruxelles den 11. maj 2004. Tilgængelig på Rådets websted

for vigtige til at kunne undværes, bør der efter ECB's opfattelse som minimum være konvergens og gennemsigtighed for så vidt angår de tilfælde, hvor de anvendes, således at der sikres lige konkurrencevilkår i EU. I lyset af behovet for en yderligere begrænsning af nationale valgmuligheder støtter ECB indførelsen af en særlig bestemmelse, hvorefter Kommissionen skal overvåge den udvikling, der sker i denne retning, og inden for en rimelig tid (f.eks. tre år) skal rapportere om anvendelsen af resterende nationalt skøn til Fællesskabets institutioner, idet den samtidig vurderer, hvor nødvendig denne anvendelse er, og hvorvidt der er et behov for yderligere lovgivningsmæssige initiativer.

12. Den generelle formulering af adskillige af bestemmelserne i de foreslåede direktiver giver de nationale myndigheder en væsentlig margin til at anlægge forskellige fortolkninger, hvorved der skabes en risiko for ulige konkurrencevilkår i EU. Et særligt, men ikke enestående, eksempel på dette er artikel 84, stk. 2, i bankdirektivforslaget, hvorefter de kompetente myndigheder kan tillade et kreditinstitut at anvende den interne ratingmetode, såfremt dets systemer til styring og rating af eksponeringen mod kreditrisici opfylder en række betingelser (f.eks. at de er sunde, gennemført på hæderlig måde og muliggør en hensigtsmæssig vurdering). Denne artikel henviser til supplerende betingelser som angivet i bilag VII, del 4 i bankdirektivforslaget, som overlader en høj grad af skøn ved den nationale gennemførelse. Medens ECB anerkender, at det undertiden er nødvendigt at anvende en formulering, som overlader en betydelig grad af skøn til de nationale myndigheder (f.eks. for ikke at hindre udvikling i praksis inden for risikostyring i kreditinstitutter eller for at lette en fleksibel gennemførelse og anvendelse, hvor der tages hensyn til forskellige strukturer i de nationale banksystemer eller de nationale reguleringsordninger), efterhånden som bedste praksis på markedet opstår, ville det være formålstjenligt at fremme en ensartet fortolkning af sådanne udtryk hos de kompetente myndigheder. Med henblik herpå kan Kommissionen beslutte at udstede henstillinger på grundlag af råd fra Det Europæiske Banktilsynsudvalg.

13. ECB anbefaler også, at der anvendes en ensartet terminologi til at udtrykke, hvorledes de kompetente myndigheder kan gribe ind forud for anvendelse af visse risikovægte og målingsteknikker. Der kunne foretages en klar sondring mellem tilfælde, hvor de kompetente myndigheder forventes at meddele en formel administrativ beslutning på baggrund af et kreditinstituts ansøgning, og tilfælde hvor de kompetente myndigheder kan foretage en bedømmelse af den foreslåede teknik, uden at der kræves en formel beslutning.

Rollen for myndigheden med ansvar for tilsyn på konsolideret grundlag

14. Efter ECB's opfattelse er en styrkelse af rollen for myndigheden med ansvar for tilsyn på konsolideret grundlag (i det følgende benævnt »tilsynet på konsolideret grundlag») et

skridt fremad, som imidlertid kan rejse vanskelige spørgsmål, når direktivforslaget er gennemført og anvendes. Den koordinerende opgave i henhold til artikel 129, stk. 1, i forbindelse med bestemmelserne om udveksling af oplysninger i artikel 130, stk. 2 og 132 vil strømline forbindelserne mellem tilsynsmyndighederne og mellem tilsynsmyndighederne og bankerne, og derigennem øge effektiviteten ved forenkling af beslutningsprocessen og en reduktion af de samlede omkostninger til tilsyn. Dette er en hensigtsmæssig reaktion på de stadig øgede krav fra bankgrupper med betydelige grænseoverskridende aktiviteter⁽¹⁾ om en formindskelse af deres omkostninger ved at skulle opfylde tilsyns- og lovkrav fra forskellige nationale tilsyn og regulerende myndigheder og som i flere tilfælde enten er overlappende eller ikke fuldt ud samordnede.

15. ECB forventer desuden, at den koordinerende rolle, som tilsynet på konsolideret grundlag skal spille, kombineret med den konkrete forpligtelse til at udveksle oplysninger, vil bidrage til banksektorens stabilitet såvel på EU- som på medlemsstatsplan. For tilsynet på konsolideret grundlag bør øget information fra de nationale tilsyn vedrørende de lokale aktiviteter og risici for en gruppes datterselskabers inden for EU kombineres for at kunne give en grundig gennemgang og evaluering af gruppen som helhed, således som det kræves i artikel 124 sammenholdt med artikel 71 til 73 i bankdirektivforslaget. For de nationale tilsynsmyndigheder kunne de oplysninger, som er indsamlet af tilsynet på konsolideret grundlag, gøre det lettere at vurdere eventuelle finansielle problemer i andre enheder inden for gruppen, som kunne påvirke de lokale datterselskaber. Den supplerende information, som er til rådighed for de nationale tilsyn, burde desuden forenkles udførelse af centralbankopgaverne inden for finansiell stabilitet, betalingssystemer og pengepolitik.

16. Artikel 129, stk. 2 i bankdirektivforslaget (i sammenhæng med artikel 37, stk. 2 i kapitalkravdirektivforslaget) indebærer en mulighed for at fremme finansiell integration. Den indeholder det lovmæssige grundlag for anvendelse af den interne ratingmetode på gruppeniveau, avancerede ratingmetoder og interne risikomodeller til markedsrisici, som suppleres med en fremgangsmåde til at strømline godkendelsesprocessen for gruppen som helhed. Dette skulle muliggøre en ensordning af ledelsespraksis inden for gruppen for så vidt angår opfyldelse af lovmæssige kapitalkrav, hvilket skulle forbedre integrationen af gruppestrukturer og dermed også af banksektoren som helhed.

⁽¹⁾ En indikator for den stigende betydning af grænseoverskridende aktiviteter den voksende andel af ikke-indenlandske filialer og datterselskaber af den samlede banksektors aktiver, som i 2003 udgjorde mere end 20 %. »Rapport om bankstrukturen i EU«, november 2004. Tilgængelig på ECB's websted.

17. Uanset de eventuelle fordele i kraft af artikel 129, stk. 2 kan der opstå komplicerede spørgsmål ved bestemmelsens anvendelse, og disse må tages i betragtning på forhånd og løses, for at bestemmelsens virkning kan blive størst mulig. Der vil f.eks. kunne opstå problemer, såfremt der er uoverensstemmelse mellem hjemlands- og værtslandstilsynet med hensyn til gruppedatterselskaber, der anses for vigtige ⁽¹⁾, for så vidt angår fortolkningen af bankdirektivforslagets krav. Selvom tilsynet på konsolideret grundlag i henhold til tredje led i artikel 129, stk. 2 skal træffe en afgørelse i de tilfælde, hvor der ikke i løbet af seks måneder er opnået enighed mellem tilsynsmyndighederne, bør der tages højde for uoverensstemmelse mellem hjemlands- og værtslandstilsynet for ikke at så tvivl om beføjelserne for de kompetente nationale tilsynsmyndigheder, som på det lokale plan må forlade sig på resultatet af gruppeproceduren og garantere ens konkurrencevilkår ⁽²⁾.

18. De potentielle fordele i artikel 129, stk. 2 afhænger også af, hvorledes de kompetente nationale tilsynsmyndigheders beføjelse til at pålægge lokale datterselskaber tilsynsforanstaltninger under den anden søjle i Basel II (tilsynsprocessen) indgår i samspil med afgørelser om gruppegodkendelser. Kreditinstitutter, som indgiver ansøgning i henhold til artikel 129, stk. 2 har behov for retlig sikkerhed. I denne forbindelse bør man være opmærksom på de anvendelige procedurer og domstolsprøvelser af afgørelser om gruppegodkendelser og det løbende tilsyn med anvendelse af den interne ratingmetode og den avancerede metode på gruppeniveau. I bankdirektivforslaget bør man derfor overveje tilsynsmyndighedernes beføjelser til henholdsvis at korrigere mangler i en gruppes metode, som opstår efter at tilladelse er givet, og til at tilbagekalde en tilladelse.

19. Under hensyn til betydningen af de nævnte spørgsmål med henblik på en effektiv anvendelse af artikel 129, stk. 2, giver ECB sin kraftige støtte til det arbejde, som skal udføres af Det Europæiske Banktilsynsudvalg om anvendelse af artikel 129 som helhed, og nærer tillid til, at det vil føre til en konsekvent gennemførelse. ECB anbefaler dog, at der indsættes en bestemmelse i bankdirektivforslaget om, at der skal ske en vurdering og, om nødvendigt, en revision af artikel 129 tre år efter direktivets gennemførelse for at tage højde for, hvorledes artikel 129 anvendes i praksis, og om den opfylder sit formål.

20. ECB vil ligeledes støtte et arbejde i Det Europæiske Banktilsynsudvalg med hensyn til artikel 131 i bankdirektivforslaget, hvorefter tilsynet på konsolideret grundlag og de øvrige kompetente myndigheder skal have indført skriftlige koordinerings- og samarbejdsordninger. ECB kan derfor støtte Banktilsynsudvalgets arbejde med udvikling af en standardordning for koordinering og samarbejde, som kan anvendes af alle berørte tilsynsmyndigheder.

⁽¹⁾ »vigtig« kan enten angå den relative betydning af datterselskaberne for gruppen som helhed eller for banksystemet inden for værtslandets retsområde.

⁽²⁾ Lige konkurrencevilkår kunne blive bragt i fare, hvis nogle bankers interne ratingmetoder skulle kontrolleres af tilsynet på konsolideret grundlag, hvorimod kontrollen for andre banker blev udført af hjemlandstilsynet.

Tids- og overgangsbestemmelser

21. ECB skal udtale sin tilfredshed med tidsrammerne for indførelse af de nye kapitalkrav i Afsnit VII, Kapitel 1 i bankdirektivforslaget. Disse bestemmelser er i overensstemmelse med de tidspunkter, der er fastsat i Basel II og skal sikre, at europæiske kreditinstitutter ikke diskrimineres i forhold til deres konkurrenter fra tredjelande. Desuden ville en forlænget gennemførelse i nogen grad gå på tværs af de forberedelser, som europæiske kreditinstitutter har foretaget for at overholde den oprindelige tidsplan. ECB skal derfor opfordre fællesskabsinstitutionerne til at overholde den tidsplan, som Kommissionen har foreslået.

22. ECB finder desuden, at man bør være opmærksom på, at reformen er af langtrækkende art og på den tilbageværende usikkerhed vedrørende dens indvirkning på kapitalniveauet i EU's finansielle systemer generelt (uanset at denne usikkerhed så vidt muligt er mindsket gennem kvantitative undersøgelser af konsekvenserne). ECB kan derfor fuldt ud støtte indførelse af overgangskrav i artikel 152 i bankdirektivforslaget, som begrænser indvirkningen på kravene til kreditinstitutternes minimumskapital i de første tre år efter direktivets gennemførelse.

23. Uanset behovet for at basere vurderinger af risikofaktorer på historiske dataserier, som er lange nok til at dække svingninger i de økonomiske forhold, bør overgangsbestemmelserne støtte kreditinstitutter i deres overgang til den mere avancerede interne ratingmetode gennem en midlertidig lempelse af visse krav, som derefter skærpes igen, efterhånden som instituttets mulighed for at indsamle data bliver forbedret. Dette refererer til kravet om at have mindst fem års data for historiske observationer vedrørende sandsynligheden for misligholdelse (jf. bankdirektivforslaget, bilag VII, del 4, pkt. 66). I den forbindelse tillader artikel 154, stk. 5 i direktivforslaget medlemsstaterne at anvende et lempet krav om data for to år i forhold til kreditinstitutter, som har besluttet at benytte IRB metoden før den 31. december 2007. Dog skal institutter, som indfører den interne ratingmetode efter den 31. december 2007, have data for tre år ved udgangen af 2008, data for fire år ved udgangen af 2009, og data for fem år ved udgangen af 2010. I praksis vil det ikke være muligt for dem at have data for tre år ved udgangen af 2008, medmindre de allerede har indsamlet data for to år ved udgangen af 2007. ECB finder derfor, at denne bestemmelse burde tilpasses på en måde, som vil gøre det realistisk muligt at anerkende anvendelse af den interne ratingmetode også i overgangsperioden. I forbindelse hermed ser ECB derfor med tilfredshed på de ændringer i artikel 154, stk. 5 og 6, som er nævnt i Rådets principielle holdning, og som er udtryk for en pragmatisk løsning.

Overvågning af de strukturelle eventuelle og procykliske effekter af den nye ordning

24. De overordnede strukturelle effekter af de foreslåede direktiver har givet anledning til betænkeligheder, som bl.a. skyldes den store udfordring med at forene kapitalmæssig neutralitet og stadig mere avancerede metoder. ECB kan helt tilslutte sig resultatet af den generelle kalibrering af de lovmæssige kapitalkrav, som er indeholdt i de foreslåede direktiver, og skal bemærke, at resultaterne af en kvantitativ undersøgelse af konsekvenserne (QIS3) ⁽¹⁾, omfattende medlemsstaterne, gav en generel positiv vurdering for så vidt angår konsekvenserne for mindre kreditinstitutter og investeringsselskaber i EU, med hensyn til udlån til små og mellemstore virksomheder (som ikke synes at ville blive diskrimineret ved de foreslåede direktiver) samt for bevarelse af lige konkurrencevilkår inden EU set i forhold til konkurrenter fra tredjelande. ECB bemærker ligeledes den generelt positive vurdering, som fremgår af en rapport udarbejdet i Kommissionens regi om de finansielle og makroøkonomiske konsekvenser af reviderede kapitalkrav ⁽²⁾. Imidlertid kan en vurdering ex-ante af de kvantitative konsekvenser af de foreslåede direktiver ikke inddrage deres dynamiske virkninger, når det antages, at de finansielle institutioners adfærd kan ændre sig som følge af den tilskyndelse, der ligger i forskellige risikovægte under de reviderede kapitalkrav i sammenligning med de nugældende. ECB støtter derfor en regelmæssig overvågning ex post, som også burde omfatte de strukturelle virkninger og fordelingen af risici.

25. Udover en overvågning af den generelle effekt af de foreslåede direktiver kan der også være behov for i fremtiden at overvåge visse særlige træk. ECB bemærker eksempelvis, at særbehandlingen for udlån til fast ejendom til erhvervmæssig brug under standardmetoden og den grundlæggende interne ratingmetode ⁽³⁾ giver en større fleksibilitet i sammenligning med Basel II. ECB ønsker at understrege, at sammenhængen mellem lånemulighederne for lån til fast ejendom til erhvervmæssig brug og ejendomspriserne bør overvåges nøje, ikke blot af hensyn til en forsigtig værdiansættelse af sikkerhed i bankerne, men også ud fra et makro-prudentielt synspunkt. ECB agter at bidrage til denne overvågningsproces.

26. Med hensyn til de foreslåede direktivers potentielle procykliske effekter (dvs. muligheden af, at kapitalkravene kunne blive skærpet under en recession og lempet i en økonomisk opgangsperiode, og dermed forstærke de cykliske svingninger) anerkender ECB betydningen af behandling af dette spørgsmål og af de væsentlige

fremskridt, der er gjort for at reducere disse betænkeligheder gennem en tilpasning af de foreslåede direktiver med henblik på at begrænse procykliske effekter. Tilsynsmyndighederne i EU har selysagt en fælles interesse i at overveje hensigtsmæssige måder, hvorpå risikoen for forstærket procyklisk effekt kan begrænses, idet de makroøkonomiske vilkår efterhånden bliver tættere forbundne, især i euroområdet. En fælles fremgangsmåde til løsning af procykliske effekter ville også understøtte lige konkurrencevilkår og gennemsigtighed i det indre marked. Efter ECB's mening er det dog fortsat nødvendigt, at Kommissionen og de kompetente nationale myndigheder foretager overvågning.

27. ECB tilslutter sig derfor forslaget om, at Kommissionen regelmæssigt bør overvåge, hvorvidt bankdirektivet har væsentlig indvirkning på den konjunkturforløbet, således som det er bestemt i artikel 156. ECB bemærker desuden, at Kommissionen har enekompetencen til at vedtage forslag til alle ændringer af det omarbejdede konsoliderede bankdirektiv, og at denne også omfatter eventuelle lovmæssige afhjælpningsforanstaltninger som angivet i artikel 156. Fra et makro-prudentielt synspunkt er det imidlertid afgørende, at eventuelle lovmæssige afhjælpningsforanstaltninger er symmetriske, og at kapitalkravene først ændres, når tilpasningen er sikkerhedsmæssig holdbar under hele konjunkturforløbet. ECB skal foreslå, at dette behov forklæres i betragtning 59 i bankdirektivforslaget.

SÆRLIGE BEMÆRKNINGER

Definition af centralbanker

28. ECB finder, at dens status må tydeliggøres for så vidt angår centralbankers undtagelse fra bankdirektivforslaget. I artikel 2, første led, undtages »medlemsstaternes centralbanker« fra bankdirektivforslagets anvendelsesområde, men i artikel 4, stk. 23 defineres udtrykket »centralbanker« (modsat »medlemsstaternes centralbanker«) som omfattende ECB med mindre andet er angivet. ECB foreslår, at artikel 2 ændres således, at det tydeligt angives, at undtagelsen også gælder ECB.

Solokonsolidering

29. Artikel 70 i bankdirektivforslaget giver de kompetente myndigheder mulighed for, i konkrete tilfælde og på visse betingelser, at tillade moderkreditinstitutter i en given medlemsstat at indregne datterselskaber i EU i de opgørelser, som kræves efter artikel 68, stk. 1 i bankdirektivforslaget. Denne metode benævnes »solokonsolidering«.

⁽¹⁾ Europa-kommissionen: »Review of the Capital Requirements for Credit Institutions and Investment Firms, Third Quantitative Impact Study«, 1. juli 2003. Tilgængelig på Kommissionens websted.

⁽²⁾ PricewaterhouseCoopers, MARKT/2003/02/F, »Study on the financial and macroeconomic consequences of the draft proposed new capital requirements for banks and investment firms in the EU«, 8. april 2004. Tilgængelig på Kommissionens websted.

⁽³⁾ Standardmetoden beskrives i artikel 78 til 83 i bankdirektivforslaget. Den grundlæggende metode er en intern ratingmetode, som beskrevet i artikel 84-89 i bankdirektivforslaget, men hvor kreditinstituttet ikke gør brug af egne estimater for den forventede tabsprocent givet misligholdelse (LGD, Loss Given Default) og/eller risikofaktorer, jf. artikel 84, stk. 4.

30. ECB skal henstille, at betingelserne for solokonsolidering tages op til fornyet overvejelse⁽¹⁾. En af disse betingelser findes i artikel 69, stk. 1, litra a, i bankdirektivforslaget, hvorefter der ikke må bestå nogen begrænsninger for overførsel af egenkapital fra moderselskabet til datterselskabet. Efter ECB's opfattelse er det ikke en hensigtsmæssig betingelse at pålægge moderselskabet i forbindelse med kravene til solokonsolidering. I forbindelse hermed kan ECB helt tilslutte sig, at ændringerne til artikel 70 i bankdirektivforslaget, som er nævnt i Rådets principielle holdning, opstiller krav med hensyn til moderselskabets rådighed over egenkapital i datterselskabet, og fjerner kravet om, at der ikke må bestå nogen hindringer for overførsel af egenkapital fra moderselskabet til datterselskabet. ECB har noteret, at solokonsolidering også omfatter datterselskaber i en anden medlemsstat end moderselskabets. Dette indebærer reelt, at datterselskabets finansielle stilling med hensyn til kapitaldækning vil blive behandlet, som om den var en del af moderselskabets egen finansielle stilling. Tilsynet med moderselskabet må derfor have fuld adgang til oplysninger om kvaliteten af datterselskabets aktiver, passiver og egenkapital. ECB foreslår, at der tilføjes et yderligere kriterium for at sikre, at tilsynet for moderselskabet effektivt kan efterprøve sådanne oplysninger vedrørende den finansielle stilling i et datterselskab i anden medlemsstat. Af principielle grunde støtter ECB fuldt ud gennemsigtheden i anvendelsen af direktivets artikel 70 og skal udtrykke sin tilfredshed med bestemmelserne herom i Rådets principielle holdning.

31. ECB bemærker, at artikel 70 i bankdirektivforslaget ikke rejser spørgsmål om anvendelse af selvstændigt kapitalkrav over for datterselskaber i EU, som er indregnet i moderkreditinstituttets eget kapitalkrav. Det ville være nyttigt at det præciseres, at artikel 70 er med forbehold at de krav, som gælder i medfør af artikel 68 for de pågældende datterselskaber.

Kapitalkrav for koncerninterne interbank udlån

32. Artikel 80 i bankdirektivforslaget tillader de kompetente myndigheder, på visse betingelser, at undtage et kreditinstituts udlån til sit moderselskab eller til sit datterselskab eller

⁽¹⁾ Solokonsolidering er et element i bankdirektivforslaget, som ikke omtales i Basel II. Ifølge Basel II, afsnit 23, skal tilsynsmyndighederne kontrollere, at den enkelte bank vurderet isoleret har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag

til andre datterselskaber af samme moderselskab for kapitalkravet for kreditrisiko⁽²⁾. ECB skal understrege, at der for alle kreditricisi bør gælde dækkende kapitalkrav. Betingelserne for anvendelse af undtagelse i medfør af artikel 80, stk. 7 fjerner ikke kreditrisikoen i de pågældende lånetransaktioner, f.eks. i tilfælde, hvor ét kreditinstitut ikke kan opfylde sine forpligtelser over for et andet, som er kontrolleret af det samme moderselskab. ECB bemærker desuden, at artikel 80, stk. 7 først og fremmest vil finde anvendelse på interbank udlån, hvor kapitalkrav er meget vigtige for at begrænse systemisk risiko. ECB skal endvidere bemærke, at en sådan undtagelse ikke findes i Basel II⁽³⁾, og at den i visse banksystemer kunne påvirke de lige konkurrencevilkår på nationalt plan. ECB henstiller derfor, at denne form for udlån forbliver underkastet kapitalkrav.

Eksterne kreditvurderingsbureauer

33. Med hensyn til anerkendelse af eksterne kreditvurderingsbureauer vil ECB gerne bringe tre spørgsmål op.

34. For det første finder ECB, at kravet om uafhængighed i bilag VI, del 2, afdeling 1.2 i bankdirektivforslaget bør kunne præciseres nærmere. De kompetente myndigheder bør i deres vurderingsprocedure af eksterne kreditvurderingsbureauer tage sådanne forhold i betragtning som ejerskab og organisation af, såvel som dets finansielle stilling, dets medarbejdere og ekspertise samt god virksomhedsledelse. Efter ECB's opfattelse bør de kompetente myndigheder også kontrollere, at det eksterne kreditvurderingsbureau har effektive interne procedurer til at konstatere, til at undgå og til at håndtere eventuelle interessekonflikter således, at det dermed sikres, at fortrolig viden ikke uforvarende videregives, afsløres og misbruges. Disse spørgsmål betragtes almindeligvis som afgørende principielle problemkredse og er anerkendt i Den Internationale Værdipapirkommissions (IOSCO) principerklæring vedrørende Kreditvurderingsbureauers Aktiviteter (»Statement of Principles Regarding the Activities of Credit Rating Agencies«), af 25. september 2003⁽⁴⁾.

⁽²⁾ Denne undtagelse finder kun anvendelse på standardmetoden, men den kan også anvendes på kreditinstitutter gennem en særlig form for permanent delvis anvendelse (jf. artikel 89, stk. 1, litra e, i bankdirektivforslaget).

⁽³⁾ Basel II finder anvendelse på internationalt aktive banker på ethvert niveau af bankgruppen på konsolideret grundlag. Dette betyder, at et datterselskab, som er en internationalt aktiv bank skal besidde kapital til dækning af engagementer på andre deltagere i gruppen, som ikke er dets datterselskaber. Basel II tillader ikke undtagelse for sådanne kapitalkrav.

⁽⁴⁾ Tilgængelig på IOSCO's websted.

35. For det andet vil ECB gerne fremhæve behovet for en forsigtighedsmæssig og retmæssig tilgang ved tilsynenes vurdering af eksterne bureauers pålidelighed og accept i markedet. Det er i særdeleshed vigtigt, at de kompetente myndigheder i deres vurdering af mulige eksterne kreditvurderingsbureauer ikke skaber potentielle adgangsbarrierer for nye markedsdeltagere ved at gøre det til en urimelig belastning at opfylde kriterierne i bilag VI, del 2, afdeling 2.1 i bankdirektivforslaget (markedsandel, indtægter og finansielle stilling, påvirkning af prisniveau). I stedet opfordres de kompetente myndigheder til i deres bedømmelse til at lægge særlig vægt på, om der anvendes solide og robuste vurderingsmetoder. Den pågældende bestemmelse bør derfor udbygges for at muliggøre en tilstrækkelig differentieret bedømmelsesprocedure. ECB vil i denne forbindelse tilslutte sig, at denne afdeling omformuleres i overensstemmelse med Basel II for at sikre, at pålidelighed bygger på såvel accept i markedet som sunde metoder.

36. For det tredje vil ECB fremhæve nødvendigheden af, at der er tilstrækkelig konvergens for så vidt angår tilsyn og samarbejde i forbindelse med godkendelse af eksterne kreditvurderingsbureauer. En høj grad af overensstemmelse i medlemsstaternes praksis vil være helt nødvendig for at sikre sammenlignelighed i bedømmelserne af eksterne ratings og lige konkurrencevilkår for kreditinstitutter, der anvender disse ratings på kreditrisici under standardmetoden, og vil desuden begrænse risiko for tilsynsmæssig arbitrage. Derudover vil samarbejde mellem tilsynene være af væsentlig betydning for at begrænse tilsynsomkostninger for de eksterne kreditvurderingsbureauer, som søger om godkendelse i mere end én medlemsstat. Artikel 81, stk. 3, 82, stk. 2 og 97, stk. 3 i bankdirektivforslaget indeholder på nuværende tidspunkt kun en skønsmæssig mulighed for gensidig anerkendelse. I overensstemmelse med De Europæiske Fællesskabers Domstols faste praksis med hensyn til udbud af tjenesteydelser finder ECB, at gensidig anerkendelse bør være udgangspunktet for eksterne kreditvurderingsbureauer inden for EU. Dette ville ikke udelukke, at en tilsynsmyndighed beslutter at tilføje yderligere godkendelsesbetingelser med henblik på nogle særlige forhold på det nationale marked, for så vidt sådanne betingelser ikke gentager tilsvarende betingelser, som allerede er opfyldt i den oprindelige medlemsstat. ECB ser med tilfredshed på Det Europæiske Værdipapirtilsynsudvalgs (CESR) konsultationspapir om mulige metoder til regulering af kreditanalysebureauer⁽¹⁾. ECB giver også sin fulde støtte til det arbejde, som Det Europæiske Banktilsynsudvalg har indledt med harmonisering af kriterierne for godkendelse af eksterne kreditvurderingsbureauer. ECB finder, at konverteringsmetoden, (som omtales i bilag 2 til Basel II), hvor-

under de nationale myndigheder bl.a. konverterer vurderinger af kreditrisiko til de tilgængelige risikovægte, er særdeles vigtig, og Det Europæiske Banktilsynsudvalg bør derfor opfordre til konvergens på dette område.

Permanent delvis anvendelse for visse risici

37. ECB bemærker, at i modsætning til Basel II tillader bankdirektivforslaget kun permanent delvis anvendelse af den interne ratingmetode for betydelige risici og i væsentlige forretningsenheder under de forskellige omstændigheder, som er angivet i direktivforslagets artikel 89, stk. 1, litra a, b, og d til g. ECB har noteret sig, at hensigten med at begrænse permanent delvis anvendelse er at undgå, at banker permanent behandler høj-risiko engagementer under standardmetoden samtidig med, at de bruger egne vurderinger af risikoparametre for porteføljer med lavere risiko, og at de således udvælger den mest fordelagtige metode i hvert enkelt tilfælde.

38. ECB kan støtte, at permanent delvis anvendelse åbnes som en mulighed for små kreditinstitutter for så vidt angår deres engagementer på stater, kreditinstitutter og investeringselskaber, fordi anvendelsen af egne vurderinger i sådanne tilfælde ville være alt for tung og dermed muligvis udgøre en hindring for små kreditinstitutters benyttelse af den interne ratingmetode. Små kreditinstitutters stilling er med rette taget op i en ny betragtning 35A, som er foreslået i Rådets principielle holdning. ECB skal anbefale, at Kommissionen tre år efter gennemførelsen af bankdirektivforslaget foretager en vurdering af, om anvendelsen af artikel 89 i direktivforslaget har opfyldt sit formål.

Konsekvent behandling af engagementer under den interne ratingmetode og den standardiserede metode

39. Det har vist sig, at der er en inkonsekvens mellem egenkapitalbehandlingen af forpligtelser under den interne ratingmetode og den standardiserede metode. ECB forstår, at forskellen er utilsigtet. Hvis den ikke rettes, kunne det have til følge, at der under grundlæggende interne ratingmetode skabes et kapitaldækningskrav for visse garantier, som reducerer risici og beskytter stabiliteten i det finansielle system ved at sikre afviklingens gennemførelse i visse betalingsystemer. ECB skal derfor henstille, at formuleringen i bilag VII, del 3, pkt. 1.11 (a) ændres i overensstemmelse den tilsvarende regel gældende for standardmetoden, dvs. at det hedder, at for ikke-forpligtende kreditlinjer, eller som instituttet kan opsiges uden betingelser når som helst og uden varsel eller som effektivt ophører automatisk ved en forværring af låntagers kreditværdighed, gælder en konverteringsfaktor på 0 %.

⁽¹⁾ »CESR's technical advice to the European Commission on possible measures concerning credit rating agencies – Consultation Paper«, 30. november 2004. Tilgængelig på CESR's websted.

Tilsynsprocessen

Samarbejde i krisesituationer

40. ECB skal understrege, at det er vigtigt, at den anden søjle tillægges samme betydning som de andre Basel II søjler, dvs. minimumskapitalkrav og markedsdisciplin. Efter ECB's opfattelse kan den meget generelle formulering af artikel 123 og 124 i bankdirektivforslaget, og som modsvarer den anden søjle, give et falsk indtryk af, at de tre søjler ikke er af samme betydning.
41. Da der set fra ECB's synspunkt ikke eksisterer nogen definition i bankdirektivforslaget af begrebet intern kapital (som er anvendt i artikel 123), må tilsynsmyndighedernes og kreditinstitutternes forståelse af betydningen af intern kapital konvergere i takt med, at en branchesædvane udvikler sig. ECB finder, at der burde udvikles vejledning til, hvad kreditinstitutterne bør gøre for at leve op til kravene i artikel 123. ECB er opmærksom på, at sådan vejledning kun kan udvikles over tid i takt med udviklingen i praksis i branchen og de nationale tilsynsmyndigheders erfaringer, og kræver ikke på nuværende niveau nogen mere præcis definition af intern kapital.
42. Med hensyn kapitalstødpude bør man være opmærksom på Baselkomitéens erklæring fra juli 2002, som udtrykkeligt anerkender betydningen af kapitalstødpude i forbindelse med mulige betænkeligheder med hensyn til procykliske effekter⁽¹⁾. Bankdirektivforslaget omtaler ikke på nuværende tidspunkt dette spørgsmål, og ECB skal foreslå, at der henvises hertil i en betragtning til direktivforslaget, med en tilkendegivelse af, at tilsynsmyndighederne forventer, at pengeinstitutter benytter kapitalstødpuder, således at de kan opfylde minimumskapitalkravene, også under pressede forhold.
43. Sluttelig skal ECB anføre, at adskillige medlemsstater i dag, under særlige omstændigheder, fastsætter et kapitalkrav over 8 % grænsen, som fastsat i artikel 75 i bankdirektivforslaget. En mekanisk anvendelse af højere krav for visse kategorier af institutter er ikke ønskelig, da forskellige minimumskapitalkrav udgør en fare for lige konkurrencevilkår såvel inden for EU, og giver en tilskyndelse til omstrukturering af grupper med henblik på tilsynsmæssig arbitrage mellem kapitalkravsordninger.
44. ECB noterer med tilfredshed artikel 130, stk. 1 i bankdirektivforslaget, som er særlig vigtig, fordi den indeholder et krav om, at tilsynet på konsolideret grundlag skal give meddelelse til de myndigheder, der er nævnt i artikel 49, litra a, og artikel 50 i direktivforslaget, når en krisesituation opstår, som kunne bringe stabiliteten i det finansielle system i fare.
45. ECB forstår, at artikel 130, stk. 1 finder anvendelse på såvel den nationale som EU-dimensionen af det finansielle system. ECB forstår således, at oplysninger skal sendes til de myndigheder, der er nævnt i artikel 49, litra a, enten på nationalt eller grænseoverskridende plan. Dette er vigtigt, fordi de fremskridt, der er gjort med hensyn til integration af de finansielle markeder og markedsstrukturene inden for EU samtidig med at de har øget likviditeten og effektiviteten i disse markeder, også kan øge sandsynligheden for, at systemiske forstyrrelser påvirker mere end ét medlemsland, og muligvis forhøje risikoen for en afsmittende effekt over landegrænser i banksektoren i EU. I denne sammenhæng finder ECB det tilfredsstillende, at artikel 130, stk. 1 følger en anbefaling fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalgs rapport om finansiel kriseledelse⁽²⁾ ved at indføre pligt til at informere disse myndigheder i god tid i en krisesituation. For at tydeliggøre rækkevidden af artikel 130, stk. 1 ville ECB anbefale, at det udtales, at pligten til at give varsel til myndighederne omtalt i artikel 49, litra a, angår myndigheder inden for EU.
46. ECB forstår ligeledes, at formålet med henvisningen i artikel 130, stk. 1 til de myndigheder, der er nævnt i artikel 50⁽³⁾, er at sikre, at regeringsmedlemmer i medlemsstaterne, som er ansvarlige for finansielle tjenesteydelser, bliver varslet om en krisesituation så hurtigt som muligt. ECB skal foreslå, at dette tydeliggøres ved at erstatte henvisningen til myndigheder angivet i artikel 50 med en udtrykkelig reference til »de kompetente regeringsmedlemmer«, og dermed sikre, at der ikke er hindring for videregivelse af fortrolig viden, som er nødvendig for at kunne lede en krisesituation, med forbehold af national og fællesskabslovgivning (dvs. hvor deres politiske opgave påvirkes af nødsituationen).

⁽¹⁾ I Baselkomitéens pressemeddelelse af 10. juli 2002, udtales, at for at tage hensyn til eventuelle betænkeligheder vedrørende cykliske effekter ved de interne ratingmetoder er udvalget enig i, at meningsfuldt konservative stress test af kreditrisiko burde være et krav i de interne ratingmetoder som et middel til sikring af, at bankerne har en tilstrækkelig kapitalstødpude under den anden søjle af den nye aftale. Tilgængelig på BIS's websted.

⁽²⁾ Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, »Report on financial crisis management« af 17. april 2001, Economic Paper nr. 156, juli 2001. Tilgængelig på Kommissionens websted.

⁽³⁾ Artikel 50 i bankdirektivforslaget, som er en omarbejdning af en del af artikel 30, stk. 9 i det konsoliderede bankdirektiv, giver medlemsstaterne tilladelse til, at visse oplysninger meddeles »afdelinger i deres centraladministration, som er ansvarlige for lovgivningen vedrørende tilsyn med kreditinstitutter, finansieringsinstitutter, investeringstjenesteydelser og forsikringselskaber samt personer, som handler efter fuldmagt fra de pågældende afdelinger«.

47. ECB kan også fuldt ud tilslutte sig den formulering, der er benyttet i artikel 130, stk. 1 i bankdirektivforslaget, fordi den giver de berørte myndigheder på såvel nationalt som EU plan et passende råderum til at fastsætte fleksible ordninger, som er nødvendige i forbindelse med kriseledelse. I denne forbindelse ønsker ECB at pege på de bestående ordninger mellem centralbanker og tilsyn, som nøje fastlægger principperne og procedurerne for kommunikation og samarbejde i tilfælde af finansiel kriseledelse. I særdeleshed samarbejdsaftalen om overordnede principper for samarbejde mellem banktilsynene og centralbankerne i EU i tilfælde af krisesituationer, som fastlægger principper og procedurer, der specielt udpeger de myndigheder, som er ansvarlige for kriseledelse, de nødvendige informationsgange mellem alle de berørte myndigheder samt de praktiske vilkår for informationsudveksling over landegrænser. Efter samarbejdsaftalen skal der også oprettes en logistisk infrastruktur til at understøtte udvidet samarbejde mellem myndighederne ⁽¹⁾.
48. ECB har endvidere mærket sig, at der allerede er igangsat visse initiativer med henblik på at videreudvikle kriseledelsesordninger i henhold til artikel 130 i bankdirektivforslaget. Først og fremmest har Banktilsynskomiteen under Det Europæiske System af Centralbanker og Det Europæiske Banktilsynsudvalg oprettet en fælles særlig arbejdsgruppe om kriseledelse, som vil bistå i udviklingen af videre praktiske ordninger til håndtering af kriser. I denne forbindelse skal ECB opfordre til fortsat arbejde med at udvikle effektive samarbejdsaftaler. Det er ECB's opfattelse, at et smidigt samspil mellem tilsyns- og centralbankfunktioner vil hjælpe til en tidlig vurdering af en krisesystemiske effekt og medvirke til effektiv kriseledelse på både nationalt og på EU plan.

Overensstemmelse med Basel II inden for operationel risiko

49. ECB bemærker, at bestemmelserne i bankdirektivforslaget, som dækker operationel risiko, afviger fra Basel II i en grad, der vil kunne modvirke lige konkurrencevilkår. ECB henstiller derfor, at følgende bestemmelser i forslaget overvejes på ny:
50. For det første er den relevante indikator i bilag X, del 1 og 2 i direktivforslaget, som opgøres på grundlag af de sidste seks 12-måneders observationer medio og ultimo regnskabsåret, og anerkendelsen af estimerede tal, når reviderede tal ikke er til rådighed, ikke i overensstemmelse med Basel II, hvorefter der skal anvendes årlige observationer. ECB noterer med tilfredshed, at ændringerne i direktivets bilag X, del 1, pkt.3 og del 2, pkt.5, som anført i Rådets principielle holdning, ville bringe direktivet i overensstemmelse med Basel II på dette punkt.
51. For det andet stiller den foreslåede beregning af kapitalkrav under standardmetoden kreditinstitutter i EU ringere i

forhold til kreditinstitutter fra tredjelands under Basel II. Denne fremgangsmåde kan desuden modvirke formålet om at motivere pengeinstitutter til at gå fra basismetoden til standardmetoden. Basel II tillader, at negativ bruttoindkomst i visse forretningsområder kan benyttes til delvis modregning i positiv bruttoindkomst i andre forretningsområder inden for det enkelte år, og opnår derved overensstemmelse med basismetoden, hvor der selvsagt sker udligning mellem forretningsområder i det enkelte år. ECB bemærker, at den metode, der er valgt i bankdirektivforslaget, i virkeligheden er mere forsigtig. ECB ville ikke desto mindre foretrække, at bankdirektivforslaget bringes i overensstemmelse med Basel II.

52. For det tredje, afviger kravene i bilag X, del 4 i bankdirektivforslaget fra Basel II, idet der principielt tillades ubegrænset permanent delvis anvendelse af avancerede ratingmetoder. ECB skal bemærke, at begrænsningerne i anvendelsesområde og varighed af delvis anvendelse af avancerede ratingmetoder blev betragtet som væsentlig i Basel II, for at undgå mulig tilsynsmæssig arbitrage og eventuelle negative virkninger for lige konkurrencevilkår. ECB deler de betænkeligheder, som Baselkomitéen gav udtryk for, og skal anbefale, at begrænsninger for den delvise anvendelse af avancerede metoder gælder som hovedreglen og ikke blot i konkrete tilfælde.
53. Endelig tillader overgangsbestemmelserne i artikel 155 i bankdirektivforslaget, at der kan anvendes en relevant indikator på 15 % på forretningsområdet handel (»trading and sales«) indtil den 31. december 2012 i de tilfælde, hvor dette forretningsområde udgør mindst 50 % af de samlede relevante indikatorer. Dette er en uheldig afvigelse fra Basel II, hvor der ikke gælder en sådan overgangsregel.

Juridisk risiko som del af operationel risiko

54. ECB bemærker, at artikel 4, stk. 22 i bankdirektivforslaget indfører »juridisk risiko« som ét element i det overordnede begreb »operationel risiko«. ECB anerkender, at juridisk risiko er en vigtig risikokategori, som der skal tages hensyn til i kapitalopgørelsen, men har tillige bemærket, at begrebet juridisk risiko ikke defineres mere præcist i bankdirektivforslaget og derfor kan blive et område, præget af uklarhed og forskellig national gennemførelse og anvendelse. I denne forbindelse finder ECB, at det i EU's ordning ville være hensigtsmæssigt at overtage den mere præcise formulering i Basel II, hvor det i særdeleshed udtales, at operationel risiko omfatter juridisk risiko, men ikke strategisk og omdømmemæssig risiko (jf. pkt. 644 i Basel II). I fodnoten til pkt. 644 i Basel II udtales, at juridisk risiko bl.a. omfatter risiko for ifaldelse af bøder, strafgebyrer og strafmæssig erstatning som følge af tilsynsmæssige foranstaltninger, samt private forlig. Det kunne være hensigtsmæssigt at gengive dette i betragtningerne til bankdirektivforslaget.

⁽¹⁾ Jf. ECB's pressemeddelelse af 10. marts 2003. Tilgængelig på ECB's websted.

55. En generel definition af juridisk risiko ville lette en rigtig risikovurdering og risikostyring og tillige sikre en ensartet anvendelse mellem kreditinstitutter i EU. Det ville endvidere være nyttigt at undersøge, i hvilket omfang der skulle tages hensyn til, at juridiske risici af natur er uforudsigelige og som hovedregel ikke kan indpasses i noget mønster. Derudover må styringen af juridisk risiko være i overensstemmelse med styringen af operationel risiko som helhed. Af de nævnte grunde skal ECB foreslå, at Det Europæiske Banktilsynsudvalg arbejder videre med en afklaring af definitionen af juridisk risiko.
56. ECB bemærker, at krav om retlig sikkerhed med hensyn til metoder til reduktion af kreditrisiko i bilag VII til IX i bankdirektivforslaget kan opfattes som en reduktion af de juridiske risici, der består ved brug af disse metoder. Grunden hertil er, at disse krav ikke direkte angår beregningen af risiko-vægtede aktiver, men snarere vedrører spørgsmålet, om metoderne til reduktion af kreditrisiko har et solidt juridisk grundlag. I lyset af reglen i bilag X, del 3, afsnit 1.2, pkt.14, til bankdirektivforslaget er det dog ECB's forståelse, at tab på grund af en juridisk mangel ved metoder til reduktion af kreditrisiko ikke vil blive underlagt kapitalkrav for operationel risiko, såfremt de behandles som kreditrisiko ved beregning af mindstekapitalkravet.

Egenkapitalkrav for visse investeringsselskaber

57. I henhold til artikel 20 i kapitalkravdirektivforslaget kan de kompetente myndigheder efter et skøn undtage visse investeringsselskaber fra kapitalkrav for operationel risiko. I betragtning 22 til direktivforslaget fremhæves imidlertid,

at operationel risiko er en væsentlig risiko i institutterne, som kræver egenkapitaldækning. Kommissionen medtog denne skønsmulighed på grundlag af en undersøgelse offentliggjort i juli 2004 ⁽¹⁾, og skønsmuligheden havde til formål at lempe virkningen af kapitalkrav for operationel risiko på de generelle krav, som investeringsselskaber var underlagt. ECB bemærker, at forfatterne til denne undersøgelse anlagde en relativ forsigtig holdning til spørgsmålet, hvorvidt en forøgelse af kapitalkravene til investeringsselskaber som følge af indførelse af kapitalkrav for operationel risiko måtte anses for uforholdsmæssig. Undersøgelsen nævnte desuden, at de anvendte data synes at have været ufuldstændige. ECB skal også advare om, at den skønsmæssige og virksomhedsspecifikke karakter af de undtagelser, som er tilladt i kapitalkravdirektivforslaget kunne påvirke de lige konkurrencevilkår i tre henseender: mellem forskellige arter af investeringsselskaber, mellem investeringsselskaber af samme art, som konkurrerer over landegrænser, og mellem investeringsselskaber og kreditinstitutter. ECB skal derfor foreslå, at Kommissionen inden for en passende tid vurderer virkningen af disse undtagelser og den måde, hvorpå de anvendes af de kompetente myndigheder, og at der indsættes en bestemmelse i kapitalkravdirektivforslaget som udtryk herfor.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 17. februar 2005.

Jean-Claude TRICHET
Formand for ECB

⁽¹⁾ Europa-kommissionen: »Review of the Capital Requirements for EU Investment Firms – 2004 Quantitative Impact Study – Main Conclusions«, udateret. Tilgængelig på Kommissionens websted.

II

(Forberedende retsakter)

KOMMISSIONEN

Forslag til retsakter vedtaget af Kommissionen

(2005/C 52/11)

Dokument	Del	Dato	Titel
KOM(2004) 492		14.7.2004	Forslag til RÅDETS FORORDNING om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond og Samhørighedsfonden
KOM(2004) 551		19.8.2004	Forslag til EUROPA PARLAMENTETS OG RÅDETS BESLUTNING om ændring af Rådets beslutning 2001/51/EF om et EF handlingsprogram vedrørende fællesskabsstrategien for ligestilling mellem mænd og kvinder og af Europa Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 848/2004/EF om fastlæggelse af et EF handlingsprogram med henblik på at fremme organisationer, der er aktive på europæisk plan hvad angår ligestilling mellem mænd og kvinder
KOM(2004) 594	1	17.9.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om undertegnelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om udvidelse af bestemmelserne i forordning (EF) nr. 343/2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne, og forordning (EF) nr. 2725/2000 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen til også at omfatte Danmark
KOM(2004) 594	2	17.9.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om indgåelse af en aftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Kongeriget Danmark om udvidelse af bestemmelserne i forordning (EF) nr. 343/2003 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en asylansøgning, der er indgivet af en tredjelandstatsborger i en af medlemsstaterne, og forordning (EF) nr. 2725/2000 om oprettelse af »Eurodac« til sammenligning af fingeraftryk med henblik på en effektiv anvendelse af Dublin-konventionen til også at omfatte Danmark
KOM(2004) 699		20.10.2004	Forslag til RÅDETS FORORDNING om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer
KOM(2004) 710		25.10.2004	Forslag til RÅDETS FORORDNING om ændring af forordning (EF) nr. 1782/2003 om fastlæggelse af fælles regler for den fælles landbrugs politiks ordninger for direkte støtte og om fastlæggelse af visse støtteordninger for landbrugere og af forordning (EF) nr. 1788/2003 om en afgift på mælk og mejeriprodukter

Dokument	Del	Dato	Titel
KOM(2004) 716		12.11.2004	Forslag til RÅDETS DIREKTIV om overvågning af og kontrol med overførsel af radioaktivt affald og brugt brændsel
KOM(2004) 725		27.10.2004	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV om ændring af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF om årsregnskaber for visse selskabsformer og konsoliderede regnskaber
KOM(2004) 781		7.12.2004	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE om ændring af Rådets beslutning 2000/819/EF om et flerårigt program til fremme af initiativ og iværksætterånd, navnlig for små og mellemstore virksomheder (SMV) (2001-2005)
KOM(2004) 787		9.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om den holdning, som De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater skal indtage i samarbejdsrådet, der er oprettet ved partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side, til vedtagelsen af en henstilling om gennemførelse af handlingsplanen EU-Moldova
KOM(2004) 788		9.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om den holdning, som De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater skal indtage i associeringsrådet, der er oprettet ved Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Kongeriget Marokko på den anden side, til vedtagelsen af en henstilling om gennemførelse af handlingsplanen EU-Marokko
KOM(2004) 789		9.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om den holdning, som Det Europæiske Fællesskab skal indtage i det blandede udvalg, der er nedsat ved interimssassocieringsaftalen om handel og samarbejde, til vedtagelsen af en henstilling om gennemførelse af handlingsplanen EU-Den Palæstinensiske Myndighed
KOM(2004) 790		9.10.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om den holdning, som De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater skal indtage i associeringsrådet, der er oprettet ved Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Staten Israel på den anden side, til vedtagelsen af en henstilling om gennemførelse af handlingsplanen EU-Israel
KOM(2004) 791		9.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om den holdning, som De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater skal indtage i samarbejdsrådet, der er oprettet ved partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Ukraine på den anden side, til vedtagelsen af en henstilling om gennemførelse af handlingsplanen EU-Ukraine
KOM(2004) 792		9.10.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om den holdning, som De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater skal indtage i associeringsrådet, der er oprettet ved Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Tunesiske Republik på den anden side, til vedtagelsen af en henstilling om gennemførelse af handlingsplanen EU-Tunesien

Dokument	Del	Dato	Titel
KOM(2004) 796		9/12/2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om den holdning, som De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater skal indtage i associeringsrådet, der er oprettet ved Euro-Middelhavsaftalen om oprettelse af en associering mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Det Hashemitiske Kongerige Jordan på den anden side, til vedtagelsen af en henstilling om gennemførelse af handlingsplanen EU-Jordan
KOM(2004) 798		16.12.2004	Forslag til RÅDETS BESLUTNING om godkendelse af Det Europæiske Fællesskabs tiltrædelse af den internationale konvention om beskyttelse af plantenyheder, som revideret i Genève den 19. marts 1991
KOM(2004) 809	1	16.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om indgåelse af en rammeaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Albanien om de generelle principper for Republikken Albanien's deltagelse i fællesskabsprogrammer
KOM(2004) 809	2	16.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om indgåelse af en rammeaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Bosnien-Hercegovina om de generelle principper for Bosnien-Hercegovinas deltagelse i fællesskabsprogrammer
KOM(2004) 809	3	16.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om indgåelse af en rammeaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Republikken Kroatien om de generelle principper for Republikken Kroatiens deltagelse i fællesskabsprogrammer
KOM(2004) 809	4	16.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om indgåelse af en protokol til stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien på den anden side om en rammeaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien om de generelle principper for Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedoniens deltagelse i fællesskabsprogrammer
KOM(2004) 809	5	16.12.2004	Forslag til RÅDETS AFGØRELSE om indgåelse af en rammeaftale mellem Det Europæiske Fællesskab og Serbien og Montenegro om de generelle principper for Serbien og Montenegros deltagelse i fællesskabsprogrammer
KOM(2004) 835		28.12.2004	Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om visuminformationssystemet (VIS) og udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne om visa til kortvarigt ophold
KOM(2004) 852		5.1.2005	Forslag til RÅDETS BESLUTNING om bemyndigelse af Sverige til at anvende en nedsat afgiftssats på elektricitet, som forbruges af visse husholdninger og virksomheder i servicesektoren, i overensstemmelse med artikel 19 i direktiv 2003/96/EF
KOM(2005) 4		19.1.2005	Forslag til RÅDETS BESLUTNING om bemyndigelse af Republikken Cypern til at anvende en foranstaltning, der fraviger artikel 11 i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter

Disse tekster er tilgængelige på EUR-Lex: <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/>